HAZRETİ MUSA

Kuran'da Hz. Musa'nın hayatı ve mücadelesi

HARUN YAHYA

Bu kitapta kullanılan ayetler Ali Bulaç'ın hazırladığı
"Kur'an-ı Kerim ve Türkçe Anlamı" isimli mealden alınmıştır.

Birinci Baskı: Kasım 2000
İkinci Baskı: Kasım 2002
Üçüncü Baskı: Ekim 2004
Dördüncü Baskı: Temmuz 2006

ARAŞTIRMA YAYINCILIK
Talatpaşa Mah. Emirgazi Caddesi İbrahim Elmas İşmerkezi
A Blok Kat 4 Okmeydanı - İstanbul Tel: (0 212) 222 00 88
Baskı: Entegre Matbaacılık Sanayi Cd. No:17 Yenibosna-İstanbul Tel:(0 212) 451 70 70

www.harunyahya.org-www.harunyahya.net

İÇİNDEKİLER

YAZAR ve ESERLERİ HAKKINDA

Harun Yahya müstear ismini kullanan yazar Adnan Oktar, 1956 yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise öğrenimini Ankara'da tamamladı. Daha sonra İstanbul Mimar Sinan Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi'nde ve İstanbul Üniversitesi Felsefe Bölümü'nde öğrenim gördü. 1980'li yıllardan bu yana, imani, bilimsel ve siyasi konularda pek çok eser hazırladı. Bunların yanı sıra, yazarın evrimcilerin sahtekarlıklarını, iddialarının geçersizliğini ve Darwinizm'in kanlı ideolojilerle olan karanlık bağlantılarını ortaya koyan çok önemli eserleri bulunmaktadır.

Harun Yahya'nın eserleri yaklaşık 30.000 resmin yer aldığı toplam 45.000 sayfalık bir külliyattır ve bu külliyat 57 farklı dile çevrilmiştir.

Yazarın müstear ismi, inkarcı düşünceye karşı mücadele eden iki peygamberin hatıralarına hürmeten, isimlerini yad etmek için Harun ve Yahya isimlerinden oluşturulmuştur. Yazar tarafından kitapların kapağında Resulullah'ın mührünün kullanılmış olmasının sembolik anlamı ise, kitapların içeriği ile ilgilidir. Bu mühür, Kuran-ı Kerim'in Allah'ın son kitabı ve son sözü, Peygamberimiz (sav)'in de hatem-ül enbiya olmasını remzetmektedir. Yazar da, yayınladığı tüm çalışmalarında, Kuran'ı ve Resulullah'ın sünnetini kendine rehber edinmiştir. Bu suretle, inkarcı düşünce sistemlerinin tüm temel iddialarını tek tek çürütmeyi ve dine karşı yöneltilen itirazları tam olarak susturacak "son söz"ü söylemeyi hedeflemektedir. Çok büyük bir hikmet ve kemal sahibi olan Resulullah'ın mührü, bu son sözü söyleme niyetinin bir duası olarak kullanılmıştır.

Yazarın tüm çalışmalarındaki ortak hedef, Kuran'ın tebliğini dünyaya ulaştırmak, böylelikle insanları Allah'ın varlığı, birliği ve ahiret gibi temel imani konular üzerinde düşünmeye sevk etmek ve inkarcı sistemlerin çürük temellerini ve sapkın uygulamalarını gözler önüne sermektir.

Nitekim Harun Yahya'nın eserleri Hindistan'dan Amerika'ya, İngiltere'den Endonezya'ya, Polonya'dan Bosna Hersek'e, İspanya'dan Brezilya'ya, Malezya'dan İtalya'ya, Fransa'dan Bulgaristan'a ve Rusya'ya kadar dünyanın daha pek çok ülkesinde beğeniyle okunmaktadır. İngilizce, Fransızca, Almanca, İtalyanca, İspanyolca, Portekizce, Urduca, Arapça, Arnavutça, Rusça, Boşnakça, Uygurca, Endonezyaca, Malayca, Bengoli, Sırpça, Bulgarca, Çince, Kishwahili (Tanzanya'da kullanılıyor), Hausa (Afrika'da yaygın olarak kullanılıyor), Dhivelhi (Mauritus'ta kullanılıyor), Danimarkaca ve İsveççe gibi pek çok dile çevrilen eserler, yurt dışında geniş bir okuyucu kitlesi tarafından takip edilmektedir.

Dünyanın dört bir yanında olağanüstü takdir toplayan bu eserler pek çok insanın iman etmesine, pek çoğunun da imanında derinleşmesine vesile olmaktadır. Kitapları okuyan, inceleyen her kişi, bu eserlerdeki hikmetli, özlü, kolay anlaşılır ve samimi üslubun, akılcı ve ilmi yaklaşımın farkına varmaktadır. Bu eserler süratli etki etme, kesin netice verme, itiraz edilemezlik, çürütülemezlik özellikleri taşımaktadır. Bu eserleri okuyan ve üzerinde ciddi biçimde düşünen insanların, artık materyalist felsefeyi, ateizmi ve diğer sapkın görüş ve felsefelerin hiçbirini samimi olarak savunabilmeleri mümkün değildir. Bundan sonra savunsalar da ancak duygusal bir inatla savunacaklardır, çünkü fikri dayanakları çürütülmüştür. Çağımızdaki tüm inkarcı akımlar, Harun Yahya Külliyatı karşısında fikren mağlup olmuşlardır.

Kuşkusuz bu özellikler, Kuran'ın hikmet ve anlatım çarpıcılığından kaynaklanmaktadır. Yazarın kendisi bu eserlerden dolayı bir övünme içinde değildir,

yalnızca Allah'ın hidayetine vesile olmaya niyet etmiştir. Ayrıca bu eserlerin basımında ve yayınlanmasında herhangi bir maddi kazanç hedeflenmemektedir.

Bu gerçekler göz önünde bulundurulduğunda, insanların görmediklerini görmelerini sağlayan, hidayetlerine vesile olan bu eserlerin okunmasını teşvik etmenin de, çok önemli bir hizmet olduğu ortaya çıkmaktadır.

Bu değerli eserleri tanıtmak yerine, insanların zihinlerini bulandıran, fikri karmaşa meydana getiren, kuşku ve tereddütleri dağıtmada, imanı kurtarmada güçlü ve keskin bir etkisi olmadığı genel tecrübe ile sabit olan kitapları yaymak ise, emek ve zaman kaybına neden olacaktır. İmanı kurtarma amacından ziyade, yazarının edebi gücünü vurgulamaya yönelik eserlerde bu etkinin elde edilemeyeceği açıktır. Bu konuda kuşkusu olanlar varsa, Harun Yahya'nın eserlerinin tek amacının dinsizliği çürütmek ve Kuran ahlakını yaymak olduğunu, bu hizmetteki etki, başarı ve samimiyetin açıkça görüldüğünü okuyucuların genel kanaatinden anlayabilirler.

Bilinmelidir ki, dünya üzerindeki zulüm ve karmaşaların, Müslümanların çektikleri eziyetlerin temel sebebi dinsizliğin fikri hakimiyetidir. Bunlardan kurtulmanın yolu ise, dinsizliğin fikren mağlup edilmesi, iman hakikatlerinin ortaya konması ve Kuran ahlakının, insanların kavrayıp yaşayabilecekleri şekilde anlatılmasıdır. Dünyanın günden güne daha fazla içine çekilmek istendiği zulüm, fesat ve kargaşa ortamı dikkate alındığında bu hizmetin elden geldiğince hızlı ve etkili bir biçimde yapılması gerektiği açıktır. Aksi halde çok geç kalınabilir.

Bu önemli hizmette öncü rolü üstlenmiş olan Harun Yahya Külliyatı, Allah'ın izniyle, 21. yüzyılda dünya insanlarını Kuran'da tarif edilen huzur ve barışa, doğruluk ve adalete, güzellik ve mutluluğa taşımaya bir vesile olacaktır.

Okuyucuya

• Bu kitapta ve diğer çalışmalarımızda evrim teorisinin çöküşüne özel bir yer ayrılmasının nedeni, bu teorinin her türlü din aleyhtarı felsefenin temelini oluşturmasıdır. Yaratılışı ve dolayısıyla Allah'ın varlığını inkar eden Darwinizm, 140 yıldır pek çok insanın imanını kaybetmesine ya da kuşkuya düşmesine neden olmuştur. Dolayısıyla bu teorinin bir aldatmaca olduğunu gözler önüne sermek çok önemli bir imani görevdir. Bu önemli hizmetin tüm insanlarımıza ulaştırılabilmesi ise zorunludur. Kimi okuyucularımız belki tek bir kitabımızı okuma imkanı bulabilir. Bu nedenle her kitabımızda bu konuya özet de olsa bir bölüm ayrılması uygun görülmüştür.

• Belirtilmesi gereken bir diğer husus, bu kitapların içeriği ile ilgilidir. Yazarın tüm kitaplarında imani konular, Kuran ayetleri doğrultusunda anlatılmakta, insanlar Allah'ın ayetlerini öğrenmeye ve yaşamaya davet edilmektedirler. Allah'ın ayetleri ile ilgili tüm konular, okuyanın aklında hiçbir şüphe veya soru işareti bırakmayacak şekilde açıklanmaktadır.

• Bu anlatım sırasında kullanılan samimi, sade ve akıcı üslup ise kitapların yediden yetmişe herkes tarafından rahatça anlaşılmasını sağlamaktadır. Bu etkili ve yalın anlatım sayesinde, kitaplar "bir solukta okunan kitaplar" deyimine tam olarak uymaktadır. Dini reddetme konusunda kesin bir tavır sergileyen insanlar dahi, bu kitaplarda anlatılan gerçeklerden etkilenmekte ve anlatılanların doğruluğunu inkar edememektedirler.

• Bu kitap ve yazarın diğer eserleri, okuyucular tarafından bizzat okunabileceği gibi, karşılıklı bir sohbet ortamı şeklinde de okunabilir. Bu kitaplardan istifade etmek isteyen bir grup okuyucunun kitapları birarada okumaları, konuyla ilgili kendi tefekkür ve tecrübelerini de birbirlerine aktarmaları açısından yararlı olacaktır.

• Bunun yanında, sadece Allah'ın rızası için yazılmış olan bu kitapların tanınmasına ve okunmasına katkıda bulunmak da büyük bir hizmet olacaktır. Çünkü yazarın tüm kitaplarında ispat ve ikna edici yön son derece güçlüdür. Bu sebeple dini anlatmak isteyenler için en etkili yöntem, bu kitapların diğer insanlar tarafından da okunmasının teşvik edilmesidir.

• Kitapların arkasına yazarın diğer eserlerinin tanıtımlarının eklenmesinin ise önemli sebepleri vardır. Bu sayede kitabı eline alan kişi, yukarıda söz ettiğimiz özellikleri taşıyan ve okumaktan hoşlandığını umduğumuz bu kitapla aynı vasıflara sahip daha birçok eser olduğunu görecektir. İmani ve siyasi konularda yararlanabileceği zengin bir kaynak birikiminin bulunduğuna şahit olacaktır.

• Bu eserlerde, diğer bazı eserlerde görülen, yazarın şahsi kanaatlerine, şüpheli kaynaklara dayalı izahlara, mukaddesata karşı gereken adaba ve saygıya dikkat

edilmeyen üsluplara, burkuntu veren ümitsiz, şüpheci ve ye'se sürükleyen anlatımlara rastlayamazsınız.

GİRİŞ

İnsanlık tarihine aynı zamanda peygamberler tarihi gözüyle de bakılabilir. Allah Kendi vahyini insanlara tarihin her döneminde elçileri vasıtasıyla ulaştırmıştır. Elçiler, insanlara Allah'ı anlatmış, onlara Rabbimizin sözlerini iletmişlerdir.

Kuran'da birçok peygamberin bu tebliğ mücadelesi detaylı bir şekilde anlatılır. Onların bu mücadele sırasındaki davranışları, karşılaştıkları zorluklar ve buldukları çözümler, gösterdikleri güzel davranışlar anlatılır. Allah, elçilerinin yaşadıklarını Kuran'da, insanlara örnek olması için aktarır. Onların mücadeleleri ve ahlakları şu anda yaşayan insanlar için de örnektir.

Kuran'da Peygamberimiz Hz. Muhammed (sav) ile birlikte Hz. İsa, Hz. Süleyman, Hz. Yusuf, Hz. Nuh, Hz. İbrahim ve daha birçok peygamberden haberler verilmekte, onların yaşadıkları ve ibret alabileceğimiz olaylar aktarılmaktadır. Örneğin Hz. Yusuf'un kardeşleriyle olan diyaloğu, kardeşlerinin onu kuyuya atması, köle olarak satılması, sarayda köle iken iftiraya uğrayıp zindana atılması, oradan da hazinelerin başına geçmesi anlatılırken bizim de ibret alabileceğimiz birçok imani özellik görülmekte, ayrıca insan ve toplum psikolojisine dair hikmetli bilgiler aktarılmaktadır.

Ya da Allah'ın Kuran'da "sizin için onda güzel bir örnek var" diye söz ettiği Hz. İbrahim'in ateşe atılırken tevekkül etmesi ve Allah'a yönelmesinde, onun içli ve yumuşak huylu olduğunun belirtilmesinde gerçekten bizim için çok güzel örnekler vardır.

Kuran'da kendisinden ve yaşamından en çok bahsedilen peygamber ise Hz. Musa'dır. Tam 34 surede Hz. Musa'dan bahsedilmektedir. Kuran'ın üç ayrı büyük suresinde (Araf, Taha ve Kasas sureleri) Hz. Musa'nın hayatına dair çok detaylı bilgiler verilmektedir. Tüm bu sure ve ayetlerde Hz. Musa'nın, çocukluğundan başlayarak Firavun'la olan mücadelesi, kavminin kötü davranışları ve onlara yaptığı tebliğ çok ayrıntılı bir şekilde aktarılmıştır. Zorluk anlarında gösterdiği dirayet örnek olarak verilmiştir.

Bu kitapta Hz. Musa'nın Kuran'da bahsedilen hayatını inceleyeceğiz. Ayetlerin işaretiyle yaşadıklarını göreceğiz. Dikkat edilmesi gereken önemli bir husus, Hz. Musa'nın hayatını geçmişte yaşanmış bitmiş olaylar olarak değil, günümüze, bizzat kendi hayatımıza ışık tutan ibretler ve örnekler olarak değerlendirmemizdir.

FİRAVUN'UN MISIR HAKİMİYETİ ve İSRAİLOĞULLARI'NIN DURUMU

Eski Mısır medeniyeti, aynı tarihlerde Mezopotamya'da kurulmuş şehir devletleriyle birlikte, tarihin en eski uygarlıklarından biridir. Mısır, döneminin en organize sosyal ve siyasi düzenine sahip devleti olarak bilinir. M.Ö. 3000'ler civarında yazıyı bulup kullanmaları, Nil nehrinden faydalanmaları, ülkenin çevresinin çöllerle kaplı olması ve doğal yapısı sayesinde dışarıdan gelebilecek saldırılara karşı korunmuş olması, Mısırlıların sahip oldukları medeniyetin ilerlemesine büyük katkıda bulunmuştur.

Ancak bu uygarlık, Kuran'da inkar sisteminin en açık ve net tarif edildiği "Firavun yönetiminin" geçerli olduğu bir medeniyettir. Bu toplumun insanları Allah'a karşı büyüklük taslamışlar, hak dini inkar etmişlerdir. Sahip oldukları ileri medeniyetleri, sosyal ve siyasal düzenleri, askeri başarıları onları helak olmaktan kurtaramamıştır.

Mısır tarihinin en önemli olayları ise, İsrailoğulları'nın bu ülkedeki varlıklarıyla ilgili olarak gelişmiştir.

İsrail, Hz. Yakub'un bir diğer ismidir. Hz. Yakub'un oğulları "İsrailoğulları" olarak bilinen, sonradan "Yahudi" olarak da anılan kavmi oluşturmuştur. İsrailoğulları'nın Mısır'a gelişleri ise Hz. Yakub'un küçük oğlu Hz. Yusuf zamanında olmuştur. Kuran'da Hz. Yusuf'un yaşamı Yusuf Suresi'nde detaylı bir şekilde anlatılır. Hz. Yusuf küçüklüğünden başlayarak bir çok sıkıntılar çekmiş, saldırılara ve iftiralara maruz kalmıştır. Daha sonra bir iftira sonucunda girdiği zindandan kurtularak, Mısır'da hazinelerin başına gelmiştir. Bunun ardından onun öncülüğünde İsrailoğulları Mısır'a girmeye başlamışlardır. Allah Kuran'da bu olayı şöyle haber verir:

Böylece onlar (gelip) Yusuf'un yanına girdikleri zaman, anne ve babasını bağrına bastı ve dedi ki: "Allah'ın dilemesiyle Mısır'a güvenlik içinde giriniz." (Yusuf Suresi, 99)

Kuran'dan anladığımıza göre, ilk başlarda yukarıdaki ayette belirtildiği gibi barış ve güven içinde yaşayan İsrailoğulları zamanla Mısır toplumu içindeki statülerini kaybetmeye başlamışlar ve sonunda köle konumuna gelmişlerdir. Ayetlerden, Hz. Musa'nın geldiği dönemde İsrailoğulları'nın böyle bir konumda yaşadıkları görülmektedir. Hz. Musa, Kuran'da anlatıldığına göre "kölelikte bulunan bir kavmin" bir üyesi olarak Firavun'a gitmiştir. Firavun ve adamlarının Hz. Musa ve Hz. Harun'a karşı verdikleri şu kibirli cevap, bu konuda bizi bilgilendirmektedir:

Dediler ki: "Bizim benzerimiz olan iki beşere mi inanacak mışız? Kaldı ki, onların kavimleri bize kullukta (kölelikte) bulunmaktadırlar." (Müminun Suresi, 47)

Ayetlerde bildirildiğine göre Mısırlılar İsrailoğulları üzerinde gerçek bir kölelik yönetimi kurmuşlardı. Kendi işlerinde hizmet için İsrailoğulları'nı kullanıyorlardı. Köleliğin sürmesi için onları zorlamakta ve işkenceyle baskı altında tutmaktaydılar. Mısır toplumu içinde İsrailoğulları'na yapılan baskı o kadar ileri gitmişti ki onların nüfusları bile denetim altında tutuluyordu. Kendileri için tehlikeli olacağını düşündükleri erkek nüfusunun artışına engel oluyor, hizmet için kullanacakları kadınları sağ bırakılıyorlardı. Allah, İsrailoğulları'na hitab eden ayetlerde bu gerçeği şöyle açıklar:

Sizi, dayanılmaz işkencelere uğrattıklarında, Firavun ailesinin elinden kurtardığımızı hatırlayın. Onlar, kadınlarınızı diri bırakıp, erkek çocuklarınızı boğazlıyorlardı. Bunda sizin için Rabbinizden büyük bir imtihan vardı. (Bakara Suresi, 49)

Hani size dayanılmaz işkenceler yapan, kadınlarınızı sağ bırakıp erkek çocuklarınızı öldüren Firavun ailesinden sizi kurtarmıştık. Bunda Rabbinizden sizin için büyük bir imtihan vardı. (Araf Suresi, 141)

Mısır'da hakim olan bir din vardı. Bu, Firavun'un atalarından kalan eski, putperest bir dindi. Bu batıl dine göre bir çok tanrı vardı. Firavun ise sözde yeryüzünde yaşayan bir tanrıydı. İşte bu düşünce, ona halkı karşısında büyük bir güç veriyordu. Firavun ve onun etrafındakiler atalarının dininden kaynaklanan yaşam tarzına karşı Hz. Musa'yı bir tehlike olarak görmüşlerdi. Çünkü atalarının dinine göre büyüklük tümüyle Firavun'a aitti. Firavun'un bu büyüklenme ve sahiplenme isteği ve Hz. Musa ile Hz. Harun'u kendine rakip gibi görmesi, Firavun ve çevresinin Hz. Musa ve Hz. Harun'a söylediklerinden anlaşılmaktadır:

Onlar: "Siz ikiniz, bizi atalarımızı üzerinde bulduğumuz (yol)dan çevirmek ve yeryüzünde büyüklük sizin olsun diye mi bize geldiniz? Biz, sizin ikinize inanacak değiliz" dediler. (Yunus Suresi, 78)

Firavun, atalarının dinine göre kendisinin tanrı olduğunu iddia ediyordu. Hatta bu konuda çok daha ileri giderek kendisinin en yüce Rab olduğunu ileri sürüyordu: (Allah'ı tenzih ederiz)

(Firavun) Dedi ki: "Sizin en yüce Rabbiniz benim." (Naziat Suresi, 24)

Firavun ve çevresindekiler sahip oldukları batıl dinlerinden dolayı kendilerini ilahi şahıslar olarak görüyorlardı. Gerçek dinin ortaya koyduğu tevazu, sevgi, şefkat gibi kavramlardan tamamen uzak oldukları için büyüklenen bir yapıları vardı. Bu büyüklenmelerinin bir sonucu olarak da kendilerinin zorba davranışlarda bulunmaya hak sahibi olduklarını düşünüyorlardı. Onların bu durumunu Allah şu ayetle haber vermiştir:

"Firavun'a ve ileri gelen çevresine; fakat onlar büyüklendiler. Onlar, 'büyüklenen-zorba' bir topluluktu." (Müminun Suresi, 46)

Firavun'un Mısır halkı üzerinde o kadar büyük bir etkisi vardı ki herkes onun gücüne boyun eğmişti. Mısır'ın tüm topraklarının ve Nil nehrinin sahibinin yalnızca Firavun olduğunu zannediyorlardı:

Firavun, kendi kavmi içinde bağırdı; dedi ki: "Ey kavmim, Mısır'ın mülkü ve şu altımda akmakta olan nehirler benim değil mi? Yine de görmeyecek misiniz?" (Zuhruf Suresi, 51)

Mısır için Nil hayat demekti. Nil sayesinde tarım yapılabiliyordu. Ondan alınan suyla ekinler sulanıyor, hayvanlar ihtiyaçlarını sağlıyor, insanlar su içebiliyorlardı. İşte Firavun'a ve çevresindeki önde gelenlere göre tüm bu suyun ve toprakların tek sahibi Firavun'du. Firavun'un bu gücünü herkes kabullenmiş ve ona tabi olmuştu

Firavun gücünü daha iyi kullanabilmek ve insanları daha kolay boyunduruğu altına almak için onları kendi aralarında bölümlere ayırmıştı. Böylece kendine yakın olarak seçtikleriyle zayıflattığı bölümleri rahatça yönetebiliyordu. Bir ayette bu duruma şöyle dikkat çekilmiştir:

Gerçek şu ki, Firavun yeryüzünde (Mısır'da) büyüklenmiş ve oranın halkını birtakım fırkalara ayırıp bölmüştü; onlardan bir bölümünü güçten düşürüyor, erkek çocuklarını boğazlayıp kadınlarını diri bırakıyordu. Çünkü o, bozgunculardandı. (Kasas Suresi, 4)

Hz. Musa doğmadan önce Mısır'a baktığımızda; ülkenin tümüyle fesat ve bozgunculukla dopdolu olduğunu görüyoruz. Sırf ırk farklılığından dolayı insanlar köle yapılıyor, işkence altında tutuluyor ve erkek çocuklar sebepsiz yere öldürülüyordu. Diğer taraftan zulüm ve kibirlenme içinde bulunan Firavun kendini yeryüzündeki ilah olarak görüyordu. Çok güçlü bir sistemle herşeye hakim olan Firavun, insanların ona tabi olmasını sağlamıştı.

İşte böyle bir ortamda Allah baskıyı ve zulmü ortadan kaldıracak, insanlara Rabbimizin Kendisi olduğunu hatırlatacak, tekrar hak dini insanlara öğretecek ve İsrailoğulları'nı esaretten kurtaracak bir elçi olarak Hz. Musa'yı gönderdi.

HZ. MUSA'NIN DOĞUMU

Hz. Musa bir önceki bölümde anlattığımız gibi çok zor bir ortamda dünyaya geldi. Dünyaya geldiği anda dahi hayatı tehlikedeydi. Firavun tüm yeni doğan erkek çocukları öldürüyor, kız çocukları ise kölelik yapması için sağ bırakıyordu. İşte, Hz. Musa böyle bir tehlike içinde kölelerin arasında öldürülme tehdidiyle yaşamaya başladı. Annesi de Hz. Musa için endişe ediyordu. Bu endişesi Allah'tan aldığı ilhama kadar da sürdü:

Musa'nın annesine: "Onu emzir, şayet onun için korkacak olursan, onu suya bırak, korkma ve üzülme; çünkü onu Biz sana tekrar geri vereceğiz ve onu gönderilen (elçilerden) kılacağız" diye vahyettik (bildirdik). (Kasas Suresi, 7)

Allah, Hz. Musa'nın annesine eğer korkarsa ne yapacağını söylemişti. Eğer Firavun'un adamları Hz. Musa'nın doğduğunu öğrenirse onu sandığın içine koyacak ve suya bırakacaktı. Hz. Musa'nın annesi aldığı vahiy doğrultusunda öyle de yaptı. Çünkü oğlunun hayatından endişe ediyordu. Hz. Musa'yı bir sandığa koydu ve akmakta olan Nil'in sularına bıraktı. Akıntının onu nasıl ve nereye götüreceğini bilmiyordu. Fakat Rabbimizin ilhamı ile, sonunda tekrar kendisine geri döneceğini ve peygamber olacağını biliyordu. Herşeyi yaratan ve onlara nizam veren Allah, onu ve Hz. Musa'yı da yaratmış, kaderlerinin nasıl olduğunu da ona bildirmişti. Allah daha sonra doğumuyla ilgili bu gerçeği Hz. Musa'ya şöyle hatırlatacaktı:

"Hani, annene vahyolunan şeyi vahyetmiştik, (şöyle ki:)"
"Onu sandığın içine koy, suya bırak, böylece su onu sahile bıraksın; onu Benim de düşmanım, onun da düşmanı olan biri alacaktır..." (Taha Suresi, 38-39)

Burada üzerinde durulması gereken önemli bir konu, kaderdir. Ayette Allah Hz. Musa'nın annesine oğlunu suya bırakmasını söylemiş ve sonunda onu Firavun'un alacağını ve onun kendisine geri dönüp elçilerden olacağını bildirmişti. Yani Hz. Musa doğduğunda onun bir sandık içinde suya bırakılacağı, Firavun'un onu bulacağı, sonunda ise Hz. Musa'nın bir peygamber olacağı belliydi. Çünkü Allah onun kaderini öyle belirlemişti. Allah bunu Hz. Musa'nın annesine bildirdi.

Burada Hz. Musa'nın hayatındaki tüm detayların en ince ayrıntısına kadar Allah katında kaderde takdir edildiğine ve aynen takdir edildiği gibi gerçekleştiğine dikkat etmek gerekir. Allah'ın Hz. Musa'nın annesine ilettiği vahyin gerçekleşmesi, sayısız şartın tam kaderde tespit edildiği şekilde meydana gelmesi ile olmuştur.

Hz. Musa'nın Firavun'un adamlarından kurtularak, suda boğulmadan Firavun'un sarayına kadar gitmesi için:

1- Bebek yaştaki Hz. Musa'nın bindirildiği sandık su almamalıdır. Bunun için sandık ustasının sandığı suda yüzebilecek uygun ölçülerde yapmış olması gereklidir. Öte yandan sandığın şekli de yüzme hızı açısından önemlidir. Ne çok daha hızlı yüzüp Firavun'un olduğu yeri geçecek ne de yavaş olup geri kalacak şekilde olmalıdır. Tam olması gereken hızda hareket edecek şekilde yapılmış olmalıdır. Bunların hepsi de sandığı yapan ustanın kaderinde tespit edilmiş detaylardır. O da bu sandığı tam yapması gereken şekilde yapmıştır.

2- Sandığı sürükleyen akıntı ne daha hızlı ne de daha yavaş olmalı, nehrin suları tam gerekli hızda ilerlemelidir. Yani Nil'in debisini oluşturan yağışlar da tam bu şekilde Allah'ın yarattığı kader ölçüsünde belirli bir hesap ile olmuştur.

3- Esen rüzgarlar da sandığı yine tam gerektiği şekilde etkilemelidir. Yani rüzgar da bir kader doğrultusunda esmektedir. Ne çok esip sürüklemeli, ne ters esip yönünü değiştirmeli ne de yavaş esip hızını azaltmalıdır.

4- Nil boyunca başka kimse bu sandığı bulmamalıdır. Yani sakıncalı hiç kimse oradan geçmemeli, oradan geçmekte olan hiç kimse de ona rastlamamalıdır. Dolayısıyla Nil çevresinde yaşayan herkes bir kader doğrultusunda oradan geçmeyecek veya sandığı görmeyecektir. Nitekim bu şart da Allah'ın tespit ettiği kadere göre gerçekleşmiştir.

5- Hz. Musa'nın hayatı gibi Firavun ve ailesinin hayatı da bir kader doğrultusundadır. Onlar da tam olmaları gereken saatte ve olmaları gereken yerde olmalı ve Hz. Musa'yı bulmalıdırlar. Belki Firavun ailesi Nil kenarına daha erken gelmeyi planlamış olabilir. Onların gecikmesine sebep olan da kaderlerindeki işi yaparak olması gerekeni sağlamıştır.

Bunların hepsi Firavun'un Hz. Musa'yı bulmasını sağlayan sebeplerden birkaçıdır. Hepsi de Allah'ın Hz. Musa'nın annesine daha önceden vahyettiği söze uygun olarak tam gerektiği şekilde gerçekleşmiştir. Gerçekte Allah'ın Hz. Musa'nın annesine verdiği söz de ve gerçekleşen tüm diğer olaylar da, Allah'ın ezelde tespit ettiği kadere göre olup bitmiştir.

Hz. Musa'nın kaderinde olan olaylar sadece buraya kadar anlattığımız gibi hadiseler değildir. Hayatının her anı belli bir kader çizgisiyle örülmüştür. O ne doğduğu yeri, ne doğduğu yılı, ne kendi kavmini ne de anne ve babasını seçmiştir. Bunların tümünü Allah takdir etmiş ve yaratmıştır.

Daha ince ve detaylı olarak düşündüğümüzde kaderin hayatın her anına nasıl mutlak şekilde hakim olduğunu daha yakından hissedebiliriz. Bu kıssa da bunu çokça hatırlatarak üzerinde düşünülmesini sağlar. Allah, Hz. Musa kıssasındaki tüm bu detaylarla, aslında Kendisinin, tüm insanların ve tüm kainatın kaderini de önceden takdir ettiğini bizlere hatırlatmaktadır.

Nasıl Hz. Musa Nil'de kaderin sevkiyle hareket ediyorsa Firavun ve ailesi de onunla karşılaşacakları yere kaderleri doğrultusunda gitmişlerdir. Ayetlerde Firavun

ailesinin, aynen Allah'ın daha önce Hz. Musa'nın annesine vahyettiği gibi davrandıkları, yani onu bilmeden himaye altına aldıkları şöyle anlatılır:

Nihayet Firavun'un ailesi, onu (ileride bilmeksizin) kendileri için bir düşman ve üzüntü konusu olsun diye sahipsiz görüp aldılar. Gerçekte Firavun, Haman ve askerleri bir yanılgı içindeydi. Firavun'un karısı dedi ki: "Benim için de, senin için de bir göz bebeği; onu öldürmeyin; umulur ki bize yararı dokunur veya onu evlat ediniriz." Oysa onlar (başlarına geleceklerin) şuurunda değillerdi. (Kasas Suresi, 8-9)

Böylece Firavun ve ailesi, kaderlerinin nereye gittiğini bilmeden ancak o kadere tabi bir şekilde Hz. Musa'yı buldular ve onu evlatlıkları olarak yanlarına aldılar. Hatta Hz. Musa'yı kendileri için bir fayda getirir umuduyla yanlarında tuttular.

Diğer tarafta ise Hz. Musa'nın annesi oğlunun durumunu bilemediği için endişe içindeydi. Allah onun bu duruma dayanması için kalbini pekiştirdiğini bildirmiştir:

Musa'nın annesi ise, yüreği boşluk içinde sabahladı. Eğer mü'minlerden olması için kalbi üzerinde (sabrı ve dayanıklılığı) pekiştirmemiş olsaydık, neredeyse onu(n durumunu) açığa vuracaktı. Ve onun kız kardeşine: "Onu izle," dedi. Böylece o da, kendileri farkında değilken onu uzaktan gözetledi. Biz, daha önce ona süt analarını haram etmiştik. (Kız kardeşi:) "Ben, sizin adınıza onun bakımını üstlenecek ve ona öğüt verecek (veya eğitecek) bir aileyi size bildireyim mi?" dedi. Böylelikle, gözünün aydın olması, üzülmemesi ve gerçekten Allah'ın va'dinin hak olduğunu bilmesi için, onu annesine geri vermiş olduk. Ancak onların çoğu bilmezler. (Kasas Suresi, 10-13)

Bebek yaştaki Hz. Musa, kendisine gelen hiçbir süt annesine yönelmemiş, hiçbirinin sütünü içmemişti. Çünkü, Allah ona sadece annesinin sütünü içecek şekilde bir kader belirlemişti. Bu olay da insanların tüm isteklerinin Allah'ın belirlediği kadere göre yaşandığının bir örneğidir. Hz. Musa sonunda annesine ilham ile bildirildiği gibi tekrar kendi ailesine geri dönmüş oluyordu.

Allah, Hz. Musa kıssasında, zor gibi gözüken olayları kolaylıkla yarattığını ve şer gibi gözüken olayları kolaylıkla hayra çevirdiğini insanlara göstermektedir. Bir annenin, bebeğinin zalim askerler tarafından öldürülme tehlikesiyle yüz yüze gelmesi, bunun ardından bebeği kurtarmak için onu nehre yapayalnız bırakması, bebeğin ülkenin en güçlü ailesi tarafından bulunup evlat edinilmesi ve sonra başka hiçbir anneden süt emmeyen bebeğin tekrar annesine geri dönmesi… Bu olayların hepsi ayrı birer mucizedir. Bizlere Allah'ın takdir ettiği kaderdeki kusursuzluğu göstermektedir. Kaderin her detayı mümin olanlar için hayırla gelişir. Bu örnekte gördüğümüz gibi Allah kimi zaman bu hayrı hiç umulmadık sebepleri vesile ederek gerçekleştirmektedir.

HZ. MUSA'NIN MISIR'DAN KAÇIŞI

Allah Kuran'da Hz. Musa ile ilgili şöyle bir olayı haber verir:

(Musa) Halkının haberi olmadığı bir zamanda şehre girdi, orda kavga etmekte olan iki adam buldu; bu kendi taraftarlarından, şu da düşmanlarından. Derken taraftarlarından olan, düşmanlarından olana karşı ondan yardım istedi. Bunun üzerine ona bir yumruk attı ve işini bitiriverdi. (Sonra da:) "Bu şeytanın işindendir; o, gerçekten açıkca saptırıcı bir düşmandır" dedi. (Kasas Suresi, 15)

Bu olayda Hz. Musa kendi taraftarlarından birisinin kavgasına şahit olur. Kimin haklı kimin haksız olduğuna bakmadan, kendi taraftarlarından olanın yanında yer alır. Diğer taraftaki kişiye yumruk atar ve onu istemeden öldürür. Hz. Musa büyük bir hata yaptığının farkına varır. Bu olayda, Allah bize bir ders vermekte ve bir insanı haksız olmasına rağmen sırf kendi taraftarlarından olduğu için desteklemenin yanlışlığını öğretmektedir. Hz. Musa, kendi taraftarlarından olanı üstün tutan davranışını "şeytan işi" bir şey olarak nitelendirmektedir.

Burada eleştirilen yaklaşım, gerçekten de tarih boyunca insanlığa hep kin ve savaş getirmiştir ve getirmeye devam etmektedir. İnsanların adalet ve hakka göre değil, her ne surette olursa olsun kendi ailesini, aşiretini, kavmini, yandaşlarını veya ırkını haklı çıkarmaya yönelik saplantıları, tarihteki çatışma ve zulümlerin en büyük sebebidir.

Hz. Musa şeytanın insana vermeye çalıştığı bu kötü duygunun bir zulüm olduğunu vicdanıyla hemen anlamış, şeytanın kışkırtmasıyla işlediği hatadan dolayı tevbe edip Allah'a sığınmıştır. Kıssanın devamında Hz. Musa'nın bu örnek ve vicdanlı tavrı şöyle anlatılır:

Dedi ki: "Rabbim, gerçekten, ben kendi nefsime zulmettim, artık beni bağışla." Böylece (Allah) onu bağışladı. Şüphesiz. O, bağışlayandır, esirgeyendir. Dedi ki: "Rabbim, bana verdiğin nimetler adına, artık suçlu günahkarlara destekçi olmayacağım." (Kasas Suresi, 16-17)

Hz. Musa yaptığı hatayı, bir kişiyi sadece kendi taraftarlarından olduğu için koruduğunu ama aslında adaleti ayakta tutması gerektiğini anlamıştı. Fakat o taraflı yaklaşım Mısır'da da hakimdi. Hz. Musa, onlardan birisini yanlışlıkla öldürmüştü. Şimdi onlar kendi ırklarını tutacakları için Hz. Musa'nın öldürülmesini isteyebilirlerdi. Bu ihtimal, ona korku vermişti:

Böylece şehirde korku içinde (çevreyi) gözetleyerek sabahladı. Derken, bir de baktı ki, dün kendisinden yardım isteyen (kişi, bugün de) kendisine yardım için bağırıyor. Musa, ona dedi ki: "Sen açıkca bir azgınsın." (Kasas Suresi, 18)

Böylece Hz. Musa ile Firavun kavmi arasındaki ayrılma başladı. Hz. Musa kendisine Firavun ve çevresi tarafından bir zarar geleceği endişesiyle geceyi geçirdi. Gündüz vakti yukarıdaki ayetlerde bildirilen olay gerçekleşti: Bir gün önce yardım ettiği kişi yine başka birisi için Hz. Musa'dan yardım istedi. Çünkü Hz. Musa ayetin ifadesiyle onun taraftarlarındandı ve aynı bir gün önce yaptığı gibi o gün de kendisine yardım edeceğini düşündü. Fakat Hz. Musa aynı hatayı bir daha tekrarlamadı. Kendi taraftarlarından olan kişinin hatalı olduğunu bildiği için ona yardım etmedi. Asıl suçlu olan bu kişi ise hemen Hz. Musa'nın aleyhine dönüp onu eleştirdi. Onu eleştirirken bir gün önce ona yardım ederken yanlışlıkla adam öldürmesini de Hz. Musa aleyhine bir delil olarak kullandı:

Sonunda ikisinin de düşmanı olan (adam)ı yakalamak isterken (adam ona) dedi ki: "Ey Musa dün birini öldürdüğün gibi, bugün de beni mi öldürmek istiyorsun? Sen yeryüzünde yalnızca bir zorba olmak istiyorsun, ıslah edicilerden olmak istemiyorsun." (Kasas Suresi, 19)

Hz. Musa, Mısır halkından birisini yanlışlıkla da olsa öldürmüş bir insan konumundaydı. Firavun ve önde gelenler de Hz. Musa'nın cezalandırılmasını ve hatta öldürülmesini görüşmeye başladılar. Bu konuşmaları duyan bir kişi Hz. Musa'ya gelerek onu uyardı. Öldürülmekten endişe eden Hz. Musa şehirden ayrılıp Mısır'dan uzaklaştı:

Şehrin öbür yakasından bir adam koşarak gelip dedi ki: "Ey Musa, önde gelenler, seni öldürmek konusunda aralarında görüşmektedirler, artık sen çık git; gerçekten ben sana öğüt verenlerdenim. "Böylece oradan korku içinde (çevreyi) gözetleyerek çıkıp gitti: "Rabbim, zalimler topluluğundan beni kurtar" dedi. (Kasas Suresi, 20-21)

Hz. Musa'nın yaşamıyla ilgili bu gerçekler, bizlere onun karakteri hakkında da bilgi vermektedir. Ayetlerde Hz. Musa'nın kişiliğine dair bilgiler verilmekte ve onun heyecanlı bir yapıya sahip olduğu anlaşılmaktadır. Kavga eden iki kişiden hemen taraftarlarından olanı tutmuş, diğerini bir yumrukla öldürmüş, öldürülmekten endişe edinerek Mısır'dan çıkmıştır. Bunları yaparken Hz. Musa'nın hep heyecan içinde olduğu görülmektedir. Fakat daha sonra Allah'ın kendisiyle konuşması ve onu eğitmesiyle Hz. Musa, Allah dışında kimseden korkmamayı ve Allah'a tam anlamıyla tevekkül etmeyi öğrenmiştir. Bu, Allah'ın bir insanın karakterini geliştirmesinin ve olgunlaştırmasının güzel bir örneğidir.

MEDYEN'E GİDİŞİ ve ORADA KALMASI

Hz. Musa, kendisini yetiştiren Firavun ve kavmini terk ettikten sonra, başka bir yere, Medyen'e doğru yönelmişti. (Medyen, Mısır'ın doğusunda, Sina çölünün ardında yer alan bir bölgedir. Günümüzde coğrafi konum olarak Ürdün'ün güney ucuna karşılık gelmektedir.)

Medyen suyunda hayvanlarını sulayamayan iki kadın gördü. Kadınlar çobanlardan çekiniyorlardı, bu nedenle onların yanına gidip sahip oldukları sürüyü sulayamıyorlardı. Fakat, Hz. Musa'nın ayetlerde anlatıldığı gibi, son derece güvenilir ve nezih bir görüntüsü vardı. Bu nedenle kadınlar onunla konuşmaktan çekinmediler. Kadınlar Hz. Musa'ya hayvanlarını sulamaya kendilerinin gitmek zorunda olduğunu çünkü babalarının yaşlı bir kişi olduğunu, ancak çobanlar olduğu için sürülerini sulayamayacaklarını anlattılar. Bunun üzerine Hz. Musa kadınlara yardım edip onların hayvanlarını suladı:

Medyen suyuna vardığı zaman, su almakta olan bir insan topluluğu buldu. Onların gerisinde de (hayvanları su başına götürmekten çekinen) iki kadın buldu. Dedi ki: "Bu durumunuz ne?" "Çobanlar sürülerini sulamadıkça, biz sürülerimizi sulayamayız; babamız, yaşı ilerlemiş bir ihtiyardır." dediler. Hemencecik onların sürülerini suladı... (Kasas Suresi, 23-24)

Burada Hz. Musa'nın nezaketli, ince düşünceli ve yardımsever karakterinin bir örneğini görüyoruz. Dikkat edilirse bu olayda Hz. Musa, hiç tanımadığı iki yabancı kişiye giderek onlarla diyalog kurmuş, onlara yardımcı olmuş ve saygılarını kazanmıştır. Öte yanda ayette "çobanlar" olarak tanımlanan kişilerin ise Hz. Musa'nın tam aksi yönde bir tavır sergiledikleri anlaşılmaktadır. Kadınlar, Hz. Musa ile diyalog kurabilmelerine rağmen, bu kişilerin yanına bile yaklaşmamışlardır. Söz konusu kişiler; dış görünüm itibarıyla güven vermeyen kimseler olabilir. (En doğrusunu Allah bilir)

Demek ki bir Müslümana yakışan tavır, ayette "çobanlar" olarak tarif edilen bu kişilere benzer tavırlardan şiddetle kaçınmak, öte yandan Hz. Musa'yı örnek alarak alabildiğince nezaketli, ince düşünceli, halden anlayan, nezih, bakanın hemen güveneceği bir görüntü, üslup ve tavır geliştirmektir.

Bu arada Hz. Musa'nın, Allah'a tamamen teslim olmuş bir ruh hali içinde olduğuna da dikkat etmek gerekir. Hz. Musa doğup büyüdüğü ülke olan Mısır'ı tümüyle terk etmiş durumdaydı. Şimdi ise nasıl bir hayatı olacağı henüz belli değildi. Bundan sonra hayatının eskisi gibi olmayacağı kesindi. Ama Allah'ın kaderinde nasıl bir hayat hazırladığını henüz o da bilmiyordu. Rabbimize şöyle dua etti:

...sonra yine gölgeye çekilerek dedi ki: "Rabbim, doğrusu bana indirdiğin her hayra muhtacım." (Kasas Suresi, 24)

İnsanın duasındaki samimiyet, Allah'ın herşeye kadir olduğunu, hayır ve şerrin ancak O'dan geldiğini ve O'ndan başka hiçbir dost ve velisi olmadığını kavraması ve hissetmesiyle alakalıdır. İşte Hz. Musa'nın üstteki ayette belirtilen duası, bu sırrı tamamen anlamış ve tam olarak Allah'a teslim olarak yapılmış bir duadır. Allah onun bu samimi duasına icabet etmiş ve Hz. Musa'ya rahmetini açmıştır.

Hz. Musa'nın yeni tanıştığı iki kadına karşı gösterdiği nezaket, onun için yeni bir hayata vesile olmuştur. Hz. Musa dinlenirken daha önce yardım ettiği kadınlardan biri gelerek yaptığı yardım karşılığında mükafatlandırmak için babasının onu davet ettiğini söylemiştir:

Çok geçmeden, o iki (kadın)dan biri, (utana utana) yürüyerek ona geldi. "Babam, bizim için sürüleri sulamana karşılık sana mükafat vermek üzere seni davet etmektedir." dedi. Bunun üzerine ona gelip de olup bitenleri anlatınca o: "Korkma" dedi. "Zalimler topluluğundan kurtulmuş oldun." (Kasas Suresi, 25)

Hz. Musa Rabbimize, O'ndan gelecek olan her hayra muhtaç olduğunu belirterek dua etmişti. Ve Allah Hz. Musa'nın duasına icabet ederek, öldürülme korkusunun ardından kendini güvende hissedeceği ve ona yardımcı olacak birilerini gösterdi. Hz. Musa'nın güçlü ve insanlara güven veren bir hal ve tavrı vardı. Zaten kadınlar da çobanlardan çekinmelerine rağmen Hz. Musa'dan çekinmemişler, ona güvenmişler ve onunla konuşmuşlardı. Hatta kadınlardan biri Hz. Musa'nın güçlü ve güvenilir olmasından söz ederek onun ücretle tutulması için babasına istekte bulunmuştu:

O (kadın)lardan biri dedi ki: "Ey babacığım, onu ücretli olarak tut; çünkü ücretle tuttuklarının en hayırlısı gerçekten o kuvvetli, güvenilir (biri)dir." (Kasas Suresi, 26)

Kadın bu ifadesiyle, Hz. Musa'yı güvenilir bir insan olarak gördüğünü babasına da açıkça ifade etmişti. Bunun üzerine yaşlı adam Hz. Musa'nın emin bir insan olduğuna kanaat getirerek, onu kızı ile evlendirme kararı aldı. Hz. Musa'nın güvenilir görüntüsü, bu karara vesile oldu ve yaşlı adam ona şöyle bir teklifte bulundu:

(Babaları) Dedi ki: "Doğrusu ben, sekiz yıl bana hizmet etmene karşılık olmak üzere, şu iki kızımdan birini sana nikahlamak istiyorum; şayet on (yıl)a tamamlayacak olursan, artık o da senden. Ben sana zorluk çıkarmak istemem; beni de inşaAllah salih olanlardan bulacaksın."

(Musa) Dedi ki: "Bu, benimle senin aranda olan (bir antlaşma)dır. Bu durumda iki süreden hangisini yerine getirirsem, artık bana karşı bir haksızlık söz konusu olamaz. Allah, söylediklerimize vekildir." (Kasas Suresi, 27-28)

Hz. Musa Kuran'dan salih bir Müslüman olduğunu anladığımız yaşlı adamın teklifini kabul etti. Ve yaşamının bundan sonraki bölümünü Medyen'de geçirmeye başladı. Allah onu ilk başta öldürülme tehlikesindeyken Nil'in sularıyla taşımış, orada boğulma tehlikesindeyken Firavun'un sarayına götürmüştü. Mısır'da tekrar öldürülme tehlikesindeyken yine kurtarmış, Medyen'de güvenliğe çıkarmıştı.

TUVA VADİSİNE GELMESİ ve İLK VAHİY

Hz. Musa yaşlı kişiyle yaptığı anlaşmaya uydu. Yıllarca Medyen'de kaldı. Konuştukları süre dolunca artık Hz. Musa'nın anlaşması da sona ermiş oluyordu. Süre tamamlanınca Hz. Musa ve ailesi Medyen'den ayrıldılar. Hz. Musa ailesiyle yolda giderken, yakınından geçtiği Tur Dağı tarafında bir ateş gördü. Hz. Musa bu ateşi gidip getirebileceğini, ondan ısınabileceklerini ya da orada bulunan kişilerden bir haber alabileceğini düşündü:

Böylelikle Musa, süreyi tamamlayıp ailesiyle birlikte yola koyulunca, Tur tarafında bir ateş gördü. Ailesine: "Siz durun, gerçekten bir ateş gördüm; umarım ondan ya bir haber, ya da ısınmanız için bir kor parçası getiririm." dedi. (Kasas Suresi, 29)

Hani Musa ailesine: "Şüphesiz ben bir ateş gördüm" demişti. "Size ondan ya bir haber veya ısınmanız için bir kor ateş getireceğim." (Neml Suresi, 7)

Hani bir ateş görmüştü de, ailesine şöyle demişti: "Durun, bir ateş gördüm; umulur ki size ondan bir kor getiririm veya ateşin yanında bir yol-gösterici bulurum." (Taha Suresi, 10)

Musa kıssasındaki bu olay, bizlere Hz. Musa'nın bir başka örnek tavrını göstermektedir. Hz. Musa, etrafındaki olayları dikkatli bir biçimde izleyen, karşılaştığı olaylardan sonuç çıkarabilen bir insandır. Bunun sebebi ise, olayları Allah'ın belli bir kadere göre ve hikmetle yarattığını bilmesidir. Bunun için olaylara ve nesnelere istifade etmek mantığıyla yaklaşmıştır. Dağda bir ateş görüp bu gördüğü olayı değerlendirmesi ve ateşin yanına gitmesi dikkatli mümin tavrının bir örneğidir. Hz. Musa'nın, ateşin yanına giderken ailesinin güvenliğini düşünerek onları yanına almaması ve tek başına gitmesi de yine Allah'ın ona verdiği aklın bir örneğidir.

ALLAH'IN HZ. MUSA İLE KONUŞMASI

Hz. Musa Tur Dağı'ndaki ateşin yanına vardığında, çok büyük bir gerçekle yüz yüze geldi. Allah, Hz. Musa'ya bir çalıdan seslendi ve ona vahiyde bulundu. Allah bu ilk vahyi Kuran'da şöyle haber verir:

Derken oraya geldiğinde, o kutlu yerdeki vadinin sağ yanında olan bir ağaçtan: "Ey Musa, Alemlerin Rabbi olan Allah Benim;" diye seslenildi. (Kasas Suresi, 30)

Nitekim ona gidince, kendisine seslenildi: "Ey Musa."
"Gerçekten Ben, Ben senin Rabbinim. Ayakkabılarını çıkar; çünkü sen, kutsal vadi olan Tuva'dasın."
"Ben seni seçmiş bulunuyorum; bundan böyle vahyolunanı dinle."
"Gerçekten Ben, Ben Allah'ım, Ben'den başka ilah yoktur; şu halde Bana ibadet et ve Beni zikretmek için dosdoğru namaz kıl." (Taha Suresi, 11-14)

Bu, Hz. Musa'nın aldığı ilk vahiydir ve artık o Allah'ın elçisidir. Allah onu elçi olarak seçtiğini bildirmiştir. Allah ona bir ağaçtan seslenmiştir ve insanın dünyada ulaşabileceği en şerefli makamla şereflendirmiştir.

Tur'da gerçekleşen bu olayda dikkat edilmesi gereken önemli bir nokta vardır: Allah'ın Hz. Musa ile konuşması... Allah bir ağaçtan Hz. Musa'ya seslenmiştir. Allah, Hz. Musa'ya konuşacak kadar yakındır. Aslında Allah herkese konuşacak kadar yakındır. Mesela siz bu yazıları okurken de Allah size en yakındır. Sizinle konuşacak, sizin sesinizi duyacak ve size de sesini duyuracak kadar yakındır. Allah bizim her konuşmamızı duyacak kadar yakındır. Hatta biz fısıldasak bile O bizi duyar. Bu gerçeği Allah Kuran'da, **"...Biz ona şah damarından daha yakınız."** (Kaf Suresi, 16) ayetiyle haber verir. Allah, Hz. Musa'ya Kendisini tanıtıp onun Rabbi olduğunu söyledikten sonra ona asasını sorar:

"Sağ elindeki nedir ey Musa?"
Dedi ki: "O, benim asamdır; ona dayanmakta, onunla davarlarım için ağaçlardan yaprak düşürmekteyim, onda benim için daha başka yararlar da var." (Taha Suresi, 17-18)

Kuşkusuz Hz. Musa'nın elindekinin asa olduğunu Allah bilmektedir. Fakat Hz. Musa'yı eğitmek ve ona Kendi gücünü göstermek için asasını atmasını istemiştir:

"Asanı bırak." (Attıktan hemen sonra) onun şimdi bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, arkasına dönüp bakmaksızın kaçmaya başladı... (Kasas Suresi, 31)

"Asanı bırak;" (Bıraktı ve) onun çevik bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, geriye doğru kaçtı ve arkasına bakmadı... (Neml Suresi, 10)

Hz. Musa, her zaman kullandığı asasının bir yılana dönüştüğünü görünce, ayetlerde bildirildiği gibi korkuya kapılmıştır. Ancak Allah bu olayla birlikte Hz. Musa'yı eğitmiş, ona teslimiyeti ve Kendisinden başka hiçbir şeyden korkmamayı öğretmiştir:

..."Ey Musa, korkma; şüphesiz Ben(im); Benim yanımda gönderilen (elçiler) korkmaz." (Neml Suresi, 10)

Dedi ki: "Onu al ve korkma, Biz onu ilk durumuna çevireceğiz." (Taha Suresi, 21)

Hz. Musa, ayette bildirilen emir gereği asasını geri almıştır. Nitekim bu asa ileride, Firavun'a karşı kullanacağı bir mucize olacaktır. Allah, bunun ardından Hz. Musa'ya ikinci bir mucize daha vermiştir:

Elini koynuna sok, kusursuz olarak bembeyaz çıksın. (Kasas Suresi, 32)

Hz. Musa'nın ikinci mucizesi ise ayette haber verildiği üzere, elinin bembeyaz olmasıdır. Musa Peygamber ardı ardına gelişen bu olaylardan dolayı heyecana ve ayetin ifadesiyle dehşete kapılmıştı. Ancak Allah, kendisini toparlamasını ve bu mucizelerle Firavun'a gitmesini emretmiştir:

...Ve (her türlü) dehşetten yana kanatlarını kendine doğru çek. İşte bunlar, senin Rabbinden Firavun ve önde gelen adamlarına iki kesin-kanıt (mucize)dır. Gerçekten onlar, fasık bir topluluktur." (Kasas Suresi, 32)

HZ. MUSA'NIN KENDİSİNE YARDIMCI OLARAK HZ. HARUN'U İSTEMESİ

Hz. Musa'nın Allah'tan vahiy aldığı sırada vermiş olduğu cevaplar, onun samimiyetine dair örneklerle doludur. Hz. Musa, korktuğunu, çekindiğini, kendisine tam güvenemediğini Allah'a çok samimi bir şekilde söylemiş ve O'ndan yardım dilemiştir. Örneğin Mısır kavminden birisini öldürdüğünü, onların da karşılık olarak kendisini öldürmelerinden endişe ettiğini söylemiştir. Hz. Musa'nın bir diğer endişesi de kendisini iyi ifade edemeyeceğini düşünmesidir. Akıcı konuşamadığını düşünmüş ve Firavun'a iyi hitap edemeyeceği için endişelenmiştir. Bunun için, konuşması daha akıcı olan kardeşi Hz. Harun'un kendisine yardımcı olarak verilmesini istemiştir:

Dedi ki: "Rabbim, gerçekten onlardan bir kişi öldürdüm, beni öldürmelerinden korkuyorum."
"Ve kardeşim Harun; dil bakımından o benden daha düzgün konuşmaktadır, onu da benimle birlikte bir yardımcı olarak gönder, beni doğrulasın. Çünkü onların beni yalanlamalarından korkuyorum." (Kasas Suresi, 33-34)

"Kardeşim Harun'u"
"Onunla arkamı kuvvetlendir."
"Onu işimde ortak kıl,"
"Böylece Seni çok tesbih edelim."
"Ve Seni çok zikredelim." (Taha Suresi, 30-34)

Hz. Musa'nın Hz. Harun'u yardımcı olarak istemesindeki bir diğer neden de, yukarıdaki ayette görüldüğü gibi Allah'ı çokça zikredebilmektir. Hz. Musa, eğer iki kişi olurlarsa Allah'ı daha çok anacaklarını düşünmüştür. Gerçekten de inananların beraber olmaları, birbirlerini manen desteklemeleri, gafletten korumaları açısından çok önemlidir ve bu nedenle Kuran'da inananların beraber olmaları pek çok ayetle öğütlenmektedir. Hz. Musa ile ilgili bu kıssadan müminlerin kendilerine çıkarmaları gereken derslerden biri de budur.

Allah, Hz. Musa'nın isteklerini kabul etmiştir. Ona hem tebliğde hem de kuvvet bakımından destek olması için Hz. Harun'u yardımcı olarak verdiğini bildirmiştir:

(Allah) Dedi ki: "Pazunu kardeşinle pekiştirip güçlendireceğiz; sizin ikinize de öyle bir 'güç ve yetki' vereceğiz ki, ayetlerimiz sayesinde size erişemeyecekler. Siz ve size uyanlar galip olanlarsınız." (Kasas Suresi, 35)

Allah aynı olay, başka ayetlerde de şöyle haber verir:

Dedi ki: "Rabbim, benim göğsümü aç. Bana işimi kolaylaştır. Dilimden düğümü çöz; ki söyleyeceklerimi kavrasınlar. Ailemden bana bir yardımcı kıl." (Taha Suresi, 25-29)

"Şüphesiz Sen bizi görüyorsun." (Allah) Dedi ki: "Ey Musa istediğin sana verilmiştir. (Taha Suresi, 35-36)

Hz. Musa'nın isteklerine baktığımızda, tüm kişisel zaaflarını ve isteklerini Allah'a çok samimi bir üslupla açıkladığını, bunlar için Allah'a dua edip yardım istediğini görüyoruz. Hz. Musa'nın duasındaki bu samimiyet, tüm insanlara da örnektir. İnsan Allah'a, tüm samimiyeti içinde, aczini ve fakrini bilerek ve Allah'ın herşeyi kuşattığının farkında olarak dua etmelidir. Allah herşeyi bildiğine, insanın yaşadığı her olaya şahit olduğuna, insanın aklından geçen herşeyden haberdar olduğuna göre, insanın Allah'tan bir şeyi gizlemeye, örtmeye çalışmasına hiç gerek yoktur.

Kısacası her insan, Allah'a, dünyada hiçbir insana karşı olmadığı kadar samimi ve içten bir şekilde yönelmelidir.

HZ. MUSA KISSASI ve KADERİN SIRRI

Tur Dağı'ndaki vahiy sırasında Allah, Hz. Musa'ya lütuf olarak kardeşi Hz. Harun'u destekçi kılacağını müjdelemiştir. Bundan sonra da Allah, Hz. Musa'ya daha önce verdiği nimetleri kendisine hatırlatmıştır:

"Andolsun, Biz sana bir defa daha lütufta bulunmuştuk."
"Hani, annene vahyolunan şeyi vahyetmiştik, (şöyle ki:)"
"Onu sandığın içine koy, suya bırak, böylece su onu sahile bıraksın; onu benim de düşmanım, onun da düşmanı olan biri alacaktır. Gözümün önünde yetiştirilmen için, Kendimden Sana bir sevgi yönelttim."
"Hani kız kardeşin gezinip; "Onu(n bakımını) üstlenecek birini size haber vereyim mi?" demekteydi. Böylece, seni annene geri çevirmiş olduk ki, gözü aydın olsun ve hüzne kapılmasın. Sen bir insan öldürmüştün de, Biz seni tasadan kurtarmış ve seni 'esaslı bir denemeden geçirip-denemiştik.' Medyen halkı arasında da yıllarca kalmıştın, sonra bir kader üzerine (buraya) geldin ey Musa. Seni Kendim için seçtim." (Taha Suresi, 37-41)

Bu ayetlerde insanların pek çok kişinin habersiz olduğu veya tam olarak kavrayamadığı kader sırrı açıklanmaktadır. Hz. Musa, bebekliğinden elçi oluncaya kadar hayatının her anında, Allah'ın ezelde belirlediği kaderi doğrultusunda yaşamıştır. Bu kaderin içinde, Allah'ın takdiri dışında hiçbir şey yoktur. Örneğin önce de belirttiğimiz gibi, Hz. Musa'nın bebek iken nehre bırakılan sandık içinde Firavun ailesine ulaşması, Allah'ın kaderde belirlediği binlerce detayla gerçekleşmiştir.

Hz. Musa'nın hayatının sonraki aşamalarında da, kaderin mutlak hakimiyetini görmek mümkündür. Hz. Musa kendi kavminden olan kişinin kavgasına katılmış ve şehirden kaçmıştır. Medyen tarafına gitmiş ve orada o kadınlarla karşılaşmıştır. Medyen suyuna geldiğinde çobanlar orada olduğu için kadınlar kendi başlarına hayvanları sulayamamış ve Hz. Musa'dan yardım istemek zorunda kalmışlardır. Ardından da babaları olan yaşlı adam Hz. Musa'yı davet etmiş ve bunun üzerine Hz. Musa Medyen'de bir hayata başlamıştır. Hz. Musa anlaştığı süreyi tamamladıktan sonra ise geri dönmüş ve dönerken o ateşi görmüştür. Ateşin yanına ulaştığında da Allah'tan gelen vahyi almıştır. Hz. Musa'nın daha doğduğunda nehirde başıboş bir sandık içinde yüzmesi, Firavun'un onu bulması, sarayda yetiştirilmesi, adamı yanlışlıkla öldürmesi, Mısır'dan kaçması, kadınlarla karşılaşması, yaşlı adamla yıllarca yaşaması, bir aile kurması, sonra geri dönüş yoluna çıkması, vahiy alması ve daha Kuran'da bahsedilmeyen sayısız detayın hepsi Hz. Musa'nın kaderinde olan ve doğumundan çok daha öncesinde Allah'ın belirlediği olaylardır. Bunların tek bir tanesinin bile gerçekleşmemesi, veya farklı şekilde gerçekleşmesi mümkün değildir. Çünkü tüm insanların kaderi adeta bir video

kasetteki film gibidir. Nasıl ki video kasetin içinden aradan bir sahneyi alıp çıkartamazsanız, insanın kaderindeki tek bir sahneyi de onun hayatından çıkarmak mümkün değildir. İnsanın kaderi her anıyla bir bütündür.

Yukarıdaki ayetlerde de Allah Hz. Musa'nın bir kader doğrultusunda kutsal vadi Tuva'ya geldiğini haber vermektedir:

...sonra bir kader üzerine (buraya) geldin ey Musa. (Taha Suresi, 40)

Bu konuyu iyi bir şekilde tefekkür etmek gerekir. Burada söz konusu olan kader, yalnızca Hz. Musa'ya ait değildir. Hz. Musa'nın annesinin kaderinde Hz. Musa'ya hamile kalmak vardır. Tam Hz. Musa'nın doğacağı günde ve hatta saatte onu doğurması da Hz. Musa'nın annesinin kaderidir. Hz. Musa'nın annesinin de bir annesi ve bir babası vardır. Onların da kaderinde Hz. Musa'nın annesini doğurmak vardır. Bu, Hz. Musa'nın babası ve tüm soyu için de daha da genişletilerek düşünülebilir.

Hz. Musa'nın, Nil'de bebekken içinde yüzdüğü sandığı yapan marangoz ustası da kaderi doğrultusunda bunu yapmıştır. O sandığı yapacağı o daha henüz doğmadan Allah katında belirlenmiş olan kaderindedir. O marangoz ustası da bir kader doğrultusunda doğmuş ve yaşamıştır. O marangoz ustasının doğumuna sebep olan kişiler de bir kader doğrultusunda yaşamışlardır.

Hz. Musa'nın taraf olduğu kavgayı düşünelim. Bu kavga tam Hz. Musa'nın orada olduğu anda gerçekleşmiştir. Eğer yüzeysel bir bakışla bakılacak olsa "başka bir anda olsaydı Hz. Musa orada olmayacak ve olaylar farklı gelişecekti" diye düşünülebilir. Oysa bu çok yanlış bir değerlendirmedir. Hz. Musa'nın dahil olduğu kavga da tam olması gerektiği anda ve olması gerektiği şekilde olmuştur, çünkü o olayı da Allah kaderde tespit etmiştir. Aynı kader gerçeği, kavga eden kişiler ve onların orada kavga etmelerini sağlayan sebepler için de geçerlidir. Aynı gerçek Hz. Musa'ya kaçmasını öğütleyen ve öldürüleceğini haber veren kişi için de geçerlidir. Medyen suyundaki çobanlar ve kadınlar da yine aynı kaderin bir parçasıdır.

Bunların hepsi düşünüldüğünde sadece Hz. Musa değil, onunla ilişkili herşey aynı kaderin parçalarıdır. Bunu biraz daha geliştirerek düşünürsek göreceğiz ki biz de aynı kaderin parçalarıyız. Biz de sonsuz bilgi ve güç sahibi olan Allah'ın bizim için yarattığı kaderi yaşıyoruz. Hepimiz adımıza tespit edilmiş bir kader üzerine dünyaya geldik. Öleceğimiz an da bir kader üzerine olacaktır.

Kader aslında tüm hayatı kaplayan, ilahi bir bilgidir. Nasıl, Hz. Musa doğduğunda elçi olacağı, yaşamındaki tüm evreleri geçireceği kaderinde belli ise, tüm insanlığın ve sizin de hayatınız aynı kaderin içindedir. Sizin bu kitabı okuyacağınız, Hz. Musa'nın hayatı ile ilgili detayları öğreneceğiniz, Hz. Musa bu olayları yaşarken hatta daha Hz. Musa dünyaya gelmeden Allah katında belirlenmiş bir kaderdir. Kader Allah'ın tespit ettiği ve O'ndan başka hiçbir varlığın iradesinin dahil olmadığı mutlak bir bütündür ve herşeyi kaplar. *(Detaylı bilgi için Zamansızlık ve Kader Gerçeği ve Sonsuzluk Başlamış Durumda isimli kitaplarımıza başvurabilirsiniz.)*

FİRAVUN'A YAPILAN TEBLİĞ ve KULLANILACAK ÜSLUP

Allah, Hz. Musa ile Hz. Harun'u Firavun'a gitmeden önce uyarmış, daima Kendisini anmalarını ve bunda hiçbir şekilde gevşeklik göstermemelerini emretmiştir:

"Sen ve kardeşin ayetlerimle gidin ve Beni zikretmede gevşek davranmayın." (Taha Suresi, 42)

Allah, Hz. Musa ve Hz. Harun'a Mısır'ın hakimi olan Firavun'a gitmelerini emretmiştir. Firavun'un kibir ve inkarında azmış durumda olduğunu bildirmiş, fakat yine de ona dini tebliğ ederlerken yumuşak bir üslupla konuşmalarını emretmiştir:

"İkiniz Firavun'a gidin, çünkü o, azmış bulunuyor."
"Ona yumuşak söz söyleyin, umulur ki öğüt alıp-düşünür veya içi titrer-korkar." (Taha Suresi, 43-44)

Bu ayetle de dikkat çekildiği gibi yumuşak söz söylemek, dinin tebliğ edilmesinde çok önemli bir üsluptur. Bir çok ayette de genel kaide olarak sözün güzel olanının seçilmesi emredilir. Burada ise karşıdaki kişinin azgın olmasına rağmen yumuşak söz söylenmesi emredilmektedir ki bu durum bizlere güzel bir üslubun dinin tebliğ edilmesinde ne kadar önemli olduğunu bir kez daha gösterir.

Allah'ın bu emri üzerine Hz. Musa, samimi üslubuyla kalbindeki korkuyu tekrar dile getirmiştir. Firavun'un onu öldürmesinden endişe ettiğini Rabbimize söylemiştir:

Dediler ki: "Rabbimiz, gerçekten, onun bize karşı 'taşkın bir tutum takınmasından' ya da 'azgın davranmasından' korkuyoruz." (Taha Suresi, 45)

(Musa) Dedi ki: "Rabbim, gerçekten onlardan bir kişi öldürdüm, beni öldürmelerinden korkuyorum." (Kasas Suresi, 33)

Hz. Musa'nın bu cevabına karşılık Allah, ona bir defa daha onunla beraber olduğunu, onu gördüğünü ve duyduğunu hatırlatmıştır. Ayrıca Hz. Musa'ya ve Hz. Harun'a Firavun'a gidip, İsrailoğulları'nı kendileriyle beraber yollamasını istemelerini emretmiştir:

"Haydi ona gidin de deyin ki: Biz senin Rabbinin elçileriyiz, İsrailoğulları'nı bizimle birlikte gönder ve onlara (artık) azab verme. Sana

Rabbinden bir ayetle geldik. Selam, hidayete tabi olanların üzerine olsun." (Taha Suresi,47)

Dikkat edilirse Hz. Musa'nın Firavun'la olan diyaloğunda denemeden geçirilen tek kişi Firavun değildir. Hz. Musa da imtihandan geçirilmektedir. Hz. Musa Firavun'dan endişe etmekte, onun kendisini öldürmesinden çekinmektedir. Ama Allah Hz. Musa'ya Firavun'a gitmekten daha fazlasını emretmekte, İsrailoğulları'nı kendisiyle göndermesi için Firavun'dan istekte bulunmasını da bildirmektedir. Tüm Mısır'ın tartışılmaz hakimi konumunda olan, insanların ilahlaştırma derecesinde itaat ettikleri Firavun'a gidip, onun yanlış yolda olduğunu açıkça söylemek, dahası köle durumundaki İsrailoğulları'nın hürriyetini talep etmek, elbette zahiri bir bakışla son derece tehlikeli bir iştir. Ancak Hz. Musa ve Hz. Harun, Allah'ın koruması altında hareket ettikleri için mutlak bir güvenlik içinde olduklarını bilmiş ve Rabbimize olan güvenin verdiği rahatlıkla bu emri yerine getirmişlerdir. Allah onlara bu gerçeği "korkmayın" emriyle hatırlatmıştır:

(Allah) Dedi ki: "Korkmayın, çünkü Ben sizinle birlikteyim; işitiyorum ve görüyorum." (Taha Suresi, 46)

FİRAVUN'UN ÇARPIK MANTIĞI

Hz. Musa, Tur Dağı'nda vahiyle birlikte Rabbimizden büyük bir ilim almış ve Allah onu özellikle iki konuda eğitmiştir: Kader ve tevekkül. Hz. Musa tüm yaşantısının bir kader üzerine olduğunu ve oraya bir kader üzerine geldiğini artık bilmektedir; bir de Firavun'dan korkmaması ve Allah'a tevekkül etmesi gerektiğini kesin olarak anlamıştır. Çünkü Allah onunla birliktedir, onu görmektedir ve onun yardımcısıdır. Bu şuurla hareket eden Hz. Musa ve Hz. Harun, Kuran'daki ifadeyle **"suçlu-günahkar bir kavim"** olan Firavun ve çevresine gitmişlerdir:

Sonra bunların ardından Firavun'a ve onun önde gelen çevresine Musa'yı ve Harun'u ayetlerimizle gönderdik. Fakat onlar büyüklendiler. Onlar suçlu-günahkar bir kavimdi. (Yunus Suresi, 75)

Kuran'da Hz. Musa ile Firavun arasında geçen konuşmalar aktarılmaktadır. Bu konuşmalarda Firavun'un soru ve cevaplarına baktığımızda, çok çarpık ve çelişkili düşünceleri olduğu göze çarpar. Firavun'un ifadelerinden, onun Hz. Musa'nın sözlerini dinlemek yerine onu yenmek ve yalanlamak için uğraştığı görülür. Firavun bunu yaparken bazen etrafındakilerden yardım almaya çalışır, bazen de etrafındakileri kendi çarpık mantığına ikna etmek için çaba harcar. Hz. Musa'nın Firavun'la olan bir diyaloğu şu şekildedir:

(Firavun onlara) Dedi ki: "Sizin Rabbiniz kim ey Musa?"
Dedi ki: "Bizim Rabbimiz, herşeye yaratılışını veren, sonra doğru yolunu gösterendir."
(Firavun) Dedi ki: "İlk çağlardaki nesillerin durumu nedir öyleyse?"
Dedi ki: "Bunun bilgisi Rabbimin katında bir kitaptadır. Benim Rabbim şaşırmaz ve unutmaz."
"Ki (Rabbim), yeryüzünü sizin için bir beşik kıldı, onda sizin için yollar döşedi ve gökten su indirdi; böylelikle bununla her tür bitkiden çiftler çıkardık."
"Yiyin ve hayvanlarınızı otlatın. Şüphesiz, bunda sağduyu sahipleri için elbette ayetler vardır.
Sizi ondan yarattık, ona geri vereceğiz ve sizi bir kere daha ondan çıkaracağız." (Taha Suresi, 49-55)

Hz. Musa, Firavun ve çevresine bu apaçık tebliği yapınca onların tavrı bunu akıl ve vicdanla değerlendirmek yerine atalarının diniyle değerlendirmek oldu. Onların batıl

dinine göre Firavun ilahtı ve bu batıl dinin mensupları Allah'ın varlığını kabul etmiyorlardı:

Musa, onlara apaçık olan ayetlerimizle geldiği zaman: "Bu, düzüp uydurulmuş bir büyüden başkası değildir. Biz geçmiş atalarımızdan bunu işitmedik" dediler. (Kasas Suresi, 36)

Bu ayetten de anlaşıldığı gibi Firavun kavmi, Hz. Musa'nın Allah'ın varlığını ve birliğini anlatmasındaki amacın, kendi atalarının dinini değiştirerek gücü eline almak olduğunu düşündüler. Çünkü Firavun ve çevresinin kendi dinlerinden kaynaklanan birtakım imtiyazları vardı. Eğer bu din değişirse Firavun bütün gücünü kaybedecekti. Hz. Musa'ya ve onun getirdiği dine de bu açıdan bakıyorlar, nasıl Firavun ve etrafındakiler halkı eziyorlarsa bu kez sistemin değişip tam tersi olacağını zannediyorlardı. Firavun ve kavminin Hz. Musa ve Hz. Harun'a verdikleri aşağıdaki cevap, bu yüzeysel bakış açılarının açık bir ifadesidir:

Onlar: "Siz ikiniz, bizi atalarımızı üzerinde bulduğumuz (yol)dan çevirmek ve yeryüzünde büyüklük sizin olsun diye mi bize geldiniz? Biz, sizin ikinize inanacak değiliz" dediler. (Yunus Suresi, 78)

Oysa Firavun ve çevresinin **'yeryüzünde büyüklük sizin olsun diye mi bize geldiniz?'** şeklindeki söz konusu suçlamaları, tamamen samimiyetsiz bir iftiraydı. Hz. Musa Mısır'a hakim olmayı değil, sadece Firavun'un, İsrailoğulları'nı kendisi ile göndermesini istiyordu. Hz. Musa'nın talebi, köle olarak kullanılan ve sürekli zulüm altında bulunan İsrailoğulları'nın serbest bırakılması ve onların Mısır'dan gitmelerine izin verilmesiydi:

Musa dedi ki: "Ey Firavun, gerçekten, ben alemlerin Rabbinden (gönderilme) bir elçiyim."
"Benim üzerimdeki yükümlülük, Allah'a karşı ancak gerçeği söylemektir. Rabbinizden size apaçık bir belge ile geldim. Artık İsrailoğulları'nı benimle gönder." (Araf Suresi, 104-105)

Ancak bu talebe hiçbir şekilde yanaşmayan Firavun, Hz. Musa'ya karşı çeşitli yöntemler denedi. Bunların biri, duygusallığı tahrik etmekti. Hz. Musa'nın kendi sarayında büyüdüğünü hatırlatan Firavun, bununla hem Hz. Musa'yı kendince minnet altında bırakmaya hem de çevredeki kişilerin gözünde onu küçük düşürmeye çalıştı. Dahası, Hz. Musa'nın daha önceden yanlışlıkla öldürdüğü adam konusunu da gündeme getirerek onu zor duruma düşürmeye çabaladı. Hz. Musa'nın tüm bunlara verdiği cevap ise, kadere tam teslim ve razı olmuş örnek mümin cevabıydı:

(Gittiler ve Firavun:) Dedi ki: "Biz seni içimizde daha çocukken yetiştirip büyütmedik mi? Sen ömrünün nice yıllarını aramızda geçirmedin mi? Ve sen, yapacağın işi (cinayeti) de işledin; sen nankörlerdensin." (Musa) Dedi ki: "Ben onu yaptığım zaman şaşkınlardandım. Sizden korkunca da hemen aranızdan kaçtım; sonra Rabbim bana hüküm (ve hikmet) verdi ve beni gönderilen (elçilerden) kıldı." (Şuara Suresi, 18-21)

Konuşmasının devamında Hz. Musa, kendisinin saraya gelmesinin ve orada büyütülmesinin ona Firavun tarafından yapılan bir lütuf olmadığını aksine buna zulüm nedeniyle mecbur kaldığını anlatıyordu:

"Bana karşı lütuf-dediğin nimet de, İsrailoğulları'nı köle kılmandan dolayıdır." (Şuara Suresi, 22)

Hz. Musa, ilk başta Firavun ve çevresinden korktuğunu söylemesine rağmen, Allah'ın onu uyarması ve onunla beraber olduğunu hatırlatması sayesinde korkusuzca ve tüm açıklığıyla Firavun'a tebliğini yaptı. Firavun Hz. Musa'ya ilk olarak Rabbimizi sordu:

Firavun dedi ki: "Alemlerin Rabbi nedir?"

Dedi ki: "Göklerin, yerin ve bu ikisi arasında olan herşeyin Rabbidir. Eğer 'kesin bilgiyle inanıyorsanız' (böyledir)."

Çevresindekilere dedi ki: "İşitiyor musunuz?"

(Musa:) Dedi ki: "O sizin de Rabbiniz, geçmişteki atalarınızın da Rabbidir." (Şuara Suresi, 23-26)

Burada Hz. Musa, Firavun'un sorusuna cevap verirken atalarının dininin geçersiz olduğunu da anlatıyordu. Çünkü onların ataları da sapıklık içindeydiler. Allah geçmişteki atalarının da Rabbiydi. Nitekim Firavun bu gerçeğe cevap veremeyince, Hz. Musa'yı iftira ve tehditle yıldırmaya çalıştı:

(Firavun) Dedi ki: "Şüphesiz size gönderilmiş bulunan elçiniz, gerçekten bir delidir."

"Eğer aklınızı kullanabiliyorsanız, O, doğunun da, batının da ve bunlar arasında olan herşeyin de Rabbidir" dedi (Musa).

(Firavun) dedi ki: "Andolsun, benim dışımda bir ilah edinecek olursan, seni mutlaka hapse atacağım." (Şuara Suresi, 27-29)

Yukarıdaki ayetlerde görüldüğü gibi Hz. Musa, güçlü delil ve sözlerle Firavun'u zor durumda bırakınca Firavun ona delilik iftirasında bulunmuştur. Burada Firavun'un asıl amacı, çevresine bunu söyleyerek Hz. Musa'nın etkisini kırmaktır. Hz. Musa'nın etkileyici ve doğru sözleri Firavun'u kızdırmıştır. Ve bunun üzerine Firavun zorba karakterini bir kez daha açığa vurmuş, eğer buna devam eder ve kendisini ilah olarak kabul etmezse, Hz. Musa'yı hapse atmakla tehdit etmiştir.

Bunun üzerine kendisinde elçiliğinin alameti olan belgelerin, delillerin olduğunu söyleyen Hz. Musa, Allah'ın kendisine verdiği iki mucizeyi Firavun'a göstermiştir:

(Musa) Dedi ki: "Sana apaçık bir şey getirmiş olsam da mı?" (Firavun) Dedi ki: "Eğer doğru sözlü isen, onu getir." Bunun üzerine asasını bırakıverdi, bir de (ne görsünler) o, açıkça bir ejderha oluverdi. Elini de çekip çıkardı, bir de (ne görsün) o, bakanlar için 'parlayıp aydınlanıvermiş'. (Şuara Suresi, 30-33)

Hz. Musa vasıtasıyla Allah'ın iki büyük mucizesini gören Firavun ve çevresi duydukları sözlere ve gördükleri mucizelere rağmen bunların ancak bir büyü vasıtasıyla yapıldığını düşündüler. Bu fikri birbirlerine telkin ederek bu mucizelerden etkilenmelerine engel olmaya çalıştılar:

(Firavun,) Çevresindeki önde gelenlere: "Bu" dedi, 'Doğrusu bilgin bir büyücüdür. Büyüsüyle sizi yurdunuzdan sürüp çıkarmak istiyor; ne buyurursunuz?" (Şuara Suresi, 34-35)

Burada ortaya konulan mantık inkarcıların genel bir mantığıdır. Kuran'daki bir çok kıssada bu tarz kişiler ve tepkiler anlatılıp bu çarpık mantık gözler önüne serilir. Ataların dinine körü körüne bağlanmaya, delillerini gördüğü halde gerçeği reddetmeye dayanan bu düşünce, sadece Firavun ve çevresindekilerin gösterdikleri bir tavır değildir. İnkarcılar tarih boyunca hep bu şekilde kendilerine çıkış yolu aramışlardır. Kuran'da kendini büyük görenlerin bu bakış açısı belirtilmiştir:

Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları ayetlerimden engelleyeceğim. Onlar her ayeti görseler bile ona inanmazlar; dosdoğru yolu (rüşd yolunu) da görseler, yol olarak benimsemezler, azgınlık yolunu, gördüklerinde ise onu yol olarak benimserler... (Araf Suresi, 146)

Firavun ve çevresi de ortada dosdoğru yol varken bunu benimsemek yerine inkarcılığı seçiyor ve azgınlık yolunu benimsiyorlardı. Kendilerine gösterilen mucizelere rağmen Hz. Musa ile mücadeleye girişmeye karar verdiler. Bunun için de 'büyücü" olmakla suçladıkları Hz. Musa'ya kendilerince rakipler bulmaya kalktılar:

Dediler ki: "Onu ve kardeşini şimdilik bekletiver (vereceğin cezayı ertele), şehirlere de toplayıcılar yolla";
"Bütün bilgin büyücüleri sana getirsinler." (Araf Suresi, 111-112)

Firavun, Hz. Musa'nın gösterdiği mucizelerin büyücü hilesi olduğunu iddia ediyordu. Bu mucizeleri kendi büyücüleri vasıtasıyla ortadan kaldırabileceğini zannediyordu. Böylece Hz. Musa'yı yenecek ve daha itibarlı bir konuma gelecekti. Firavun rahatlıkla Hz. Musa'yı ve kardeşi Hz. Harun'u öldürebilirdi fakat çevresindekilerin verdiği tavsiyeye uydu. Bu ona daha cazip geldi. Daha büyük ve kalıcı bir galibiyet elde edeceğini düşündü. Aslında Allah onları büyük bir yenilgiye ve helaka doğru yaklaştırıyordu. Hem de kendilerinden en emin oldukları yerden.

Galip geleceklerinden o kadar emindiler ki buluşma yerinin ve zamanının da Hz. Musa tarafından seçilmesine izin verdiler:

Dedi ki: "Ey Musa, sen bizi sihrinle yurdumuzdan sürüp çıkarmaya mı gelmiş bulunuyorsun?"
"Madem böyle, biz de sana buna benzer bir sihirle geleceğiz; şimdi sen, bir 'buluşma zamanı ve yeri' tesbit et, bizim de, senin de karşı olamayacağımız açık, geniş bir yer olsun" dedi.
(Musa) Dedi ki: 'Buluşma zamanımız, (ülkenin ulusal) bayram günü ve insanların toplanacağı kuşluk vakti (olsun)." (Taha Suresi, 57-59)

Hz. Musa ayette geçen **"buluşma zamanı"** için bayram gününde insanların biraraya toplanacağı bir zaman seçmişti. Çünkü bu buluşmaya bütün insanların şahit olmasını istiyordu. Bu son derece akılcı bir seçimdi; böylece insanlar Hz. Musa'nın tebliğine ve Firavun'la büyücülerinin uğradığı yenilgiye şahit olabileceklerdi. Bu buluşma zamanını Firavun da kabul etti:

Böylelikle Firavun arkasını dönüp gitti, hileli düzenini (yürütecek büyücüleri) biraraya getirdi, sonra geldi. Musa onlara dedi ki: "Size yazıklar olsun, Allah'a karşı yalan düzüp uydurmayın, sonra bir azab ile kökünüzü kurutur. Yalan düzüp uyduran gerçekten yok olup gitmiştir." Bunun üzerine, kendi aralarında durumlarını tartışmaya başladılar ve gizli konuşmalara geçtiler. Dediler ki: "Bunlar her halde iki sihirbazdır, sizi sihirleriyle yurdunuzdan sürüp-çıkarmak ve örnek olarak tutturduğunuz yolunuzu (dininizi) yok etmek istemektedirler." "Bundan ötürü, tuzaklarınızı biraraya getirin, sonra gruplar halinde gelin; bugün üstünlük sağlayan, gerçekten kurtuluşu bulmuştur." (Taha Suresi, 60-64)

KURAN'DA MISIR HÜKÜMDARLARININ ÜNVANLARI

Eski Mısır tarihi boyunca bu ülkede yaşamış olan tek peygamber Hz. Musa değildir. Hz. Yusuf da Hz. Musa'dan çok daha önce Mısır'da yaşamış bir peygamberdir.

Kuran'da Hz. Musa ile Hz. Yusuf kıssalarını okurken göze çarpan bir ayrıntı vardır. Hz. Yusuf zamanında yaşayan Mısır hükümdarını tanımlamak için Kuran'da "melik" kelimesi geçer:

Hükümdar (melik) dedi ki: "Onu (Yusuf'u) bana getirin, onu kendime bağlı kılayım." Onunla konuştuğunda da (şöyle) dedi: "Sen bugün bizim yanımızda (artık) önemli bir yer sahibisin, güvenilir (bir danışman-yönetici)sin." (Yusuf Suresi, 54)

Buna karşılık, Hz. Musa zamanında yaşayan hükümdar için Kuran'da "Firavun" kelimesi kullanılmaktadır:

Andolsun, Biz Musa'ya apaçık dokuz ayet (mucize) vermiştik; işte İsrailoğullar'ına sor; onlara geldiği zaman Firavun ona: "Gerçekten ben seni büyülenmiş sanıyorum" demişti. (İsra Suresi, 101)

Mısır'ın bu iki yöneticisinin farklı isimlendirilmesinin nedenini tarihi kayıtlar bize açıklamaktadır. Firavun kelimesi aslında eski Mısır'daki kraliyet sarayına verilen isimdi. Eski krallık döneminde hükümdarlar bu ismi kullanmıyorlardı. Firavun kelimesinin ülkenin başındaki kişinin ismi haline gelmesi, Mısır tarihinin "Yeni Krallık Dönemi"nde olmuştur. Bu dönem 18. hanedan ile başlamış (M.Ö. 1539-1292) ve 20'inci hanedanlığa gelindiğinde (M.Ö. 945-730) "firavun" kelimesi saygı amacıyla kullanılan bir söz halini almıştır.

İşte Kuran'daki mucizevi üslup burada bir kez daha ortaya çıkmaktadır: Hz. Yusuf'un hayatı Eski Krallık dönemine denk gelmektedir ve bu nedenle Mısır hükümdarı için "firavun" değil "melik" kelimesi kullanılmıştır. Mz. Musa'nın hayatı ise Yeni Krallık dönemine denk geldiği için Mısır hükümdarı Kuran'da "firavun" olarak tanımlanmıştır.

Elbette böyle bir ayrım yapabilmek için, Mısır tarihini bilmek gerekir. Oysa başta da belirttiğimiz gibi Eski Mısır'ın tarihi, Mısır alfabesinin okunamaması nedeniyle, 4. yüzyılda tamamen unutulmuş ve ancak 19. yüzyılda yeniden çözülmüştür. Dolayısıyla

Kuran'ın vahyedildiği dönemde hiç kimsenin Eski Mısır tarihi hakkında detaylı bir bilgisi yoktur. Bu husus, Kuran'ın Allah sözü olduğunu ispat eden sayısız delilden biridir.

HZ. MUSA'NIN BÜYÜCÜLERLE MÜCADELESİ

Hz. Musa'ya karşı hünerlerini ortaya koymaları için Mısır'ın dört bir yanından toplanan bütün sihirbazlar, Firavun'a geldiler. Firavun kendisinin mutlaka üstün geleceğini düşünüyordu. Böyle bir mücadelenin ardından o ve çevresindekiler kendi hükümdarlıklarını koruyacaklardı. Büyücüler ise bu mücadeleyi kazanırlarsa Firavun'dan nasıl bir armağana ulaşacaklarını merak ediyorlardı:

"Bütün bilgin büyücüleri sana getirsinler." Sihirbazlar Firavun'a gelip dediler ki: "Eğer biz galip olursak, herhalde bize bir karşılık (armağan) var, değil mi?", "Evet" dedi. "(O zaman) Siz en yakın(larım) kılınanlardan olacaksınız." (Araf Suresi, 112-114)

Firavun, kendince saltanatını pekiştirecekti, büyücüler de Firavun'a yakın olacak ve menfaat elde edeceklerdi. Bir tarafta Mısır'ın tüm bilgin büyücüleri, diğer tarafta ise daha önceden tanıdıkları ve köle bir kavmin mensupları olan Hz. Musa ve Hz. Harun vardı. Kimin önce başlayacağına Hz. Musa'nın karar vermesini kabul ettiler:

"Ey Musa" dediler. Ya sen (asanı) at veya önce biz atalım."
Dedi ki: "Hayır, siz atın." Sonra hemen (ne görsün), sihirlerinden dolayı, onların ipleri ve asaları kendisine gerçekten koşuyormuş gibi göründü. (Taha Suresi, 65-66)

Sihirbazlar sihirlerini atınca ipler ve asalar kendilerine koşuyormuş gibi gözüktü. Ayette haber verildiği gibi, herkes göz aldanmasıyla ipleri ve asaları koşar gibi görmüştü.

Dikkat edilirse ayette **"koşuyormuş gibi göründü"** denmektedir. Yani gerçek bir koşma olayı yoktur, sadece bakan insanlara öyle gözükmüştür. Başka bir ayette de yapılan sihrin yine yalnızca göz aldanması olduğu ve bu şekilde insanların etkilendiğini Allah şöyle haber verir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Firavun'un büyücüleri, sergiledikleri ilüzyon numaralarıyla halk üzerinde büyük bir itibar kazanmış durumdaydılar. Bunu ise Firavun'un saltanatını güçlendirmek için kullanıyorlardı. Her türlü büyüyü 'Firavun'un gücü adına" yapıyorlar ve böylece Firavun

sistemini ayakta tutuyorlardı. Firavun ise bu büyücülere maddi çıkar sağlıyordu. Kısacası ortada karşılıklı oluşturulmuş bir menfaat ilişkisi vardı.

İşte büyücüler de Hz. Musa ile mücadeleye girerken, Firavun'un metafizik bir gücü olmadığını bildikleri halde, sırf çıkar elde etmek ve onun yanında iyi konuma gelebilmek için asalarını attılar. Bunu yaparken kazanacaklarından çok emindiler ve üstün geleceklerini söylediler:

Onlar da, iplerini ve asalarını atıverdiler ve: "Firavun'un üstünlüğü adına, hiç tartışmasız, üstün olanlar gerçekten bizleriz" dediler. (Şuara Suresi, 44)

Büyücülerin yaptıkları gösteriler hileli bile olsa görenleri etkiliyordu. Kuran'da bildirildiğine göre, halk dehşete düşerken Hz. Musa da bundan etkilendi ve içi korkuyla doldu. Çünkü Hz. Musa da bu illüzyon nedeniyle ipleri ve asaları koşuyor gibi görmüştü. Allah, korkmaması için Hz. Musa'ya hatırlatmada bulundu:

Musa, bu yüzden kendi içinde bir tür korku duymaya başladı.

"Korkma" dedik. "Muhakkak sen üstün geleceksin."

"Sağ elindekini atıver, onların yaptıklarını yutacaktır; çünkü onların yaptıkları yalnızca bir büyücü hilesidir. Büyücü ise nereye varsa kurtulamaz." (Taha Suresi, 67-69)

Hz. Musa, Rabbimizin bu hatırlatması üzerine hemen büyücülere dönerek onların yaptıklarının bir büyü olduğunu ve Allah'ın onu geçersiz kılacağını haber verdi:

...Musa dedi ki: "Sizlerin (ortaya) getirdiğiniz büyüdür. Doğrusu Allah onu geçersiz kılacaktır. Şüphesiz Allah, bozgunculuk çıkaranların işini düzeltmez." (Yunus Suresi, 81)

Bu sözlerinin ardından Hz. Musa da asasını attı. Sonuç, büyücüler için dehşet vericiydi. Onlar bir şeyleri koşuyormuş gibi göstermeye çalışıp insanları kandırırken Hz. Musa'nın asası onların tüm büyülerini yutmuştu. Allah bu olayları ayetlerde şöyle haber vermektedir:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor.

Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı.

Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Hz. Musa'nın asası, büyücülerin yaptıkları gibi bir ilüzyonla değil, gerçekten mucizevi bir şekilde hareket etmiştir. Büyücüler Hz. Musa'ya bir tuzak kurmuşlardır. Ancak tuzak kurucuların en hayırlısı olan Allah, Hz. Musa'ya onların tuzaklarını geçersiz kılan bir tuzak kurdurmuştur. Böylece büyücülerin tuzakları kendi başlarına geçmiş, Allah bir mucize yaratarak asaya doğaüstü bir özellik vermiştir.

Sonuçta herkes Firavun'un büyücülerinin galip geleceğini düşünürken çok farklı bir sonuç ortaya çıkmış ve Hz. Musa galip gelmiştir. Böylece herkes Allah'ın vaadinin hak olduğunu görmüştür. Allah Hz. Musa'yı yalnız bırakmamış ve Hz. Musa Rabbimizin mucizesi sayesinde yeryüzünün o devirdeki en güçlü sistemlerinden birine karşı galip gelmiştir.

FİRAVUN'UN YANINDAKİ BAZI KİŞİLERİN İMAN ETMESİ

Hz. Musa ile büyücüler arasındaki karşılaşma, Firavun, büyücüler ve seyreden halk için hiç beklenmeyen bir sonuçla bitmiş oluyordu. Kazanacaklarından emin ve mağrur olan büyücüler kaybetmişlerdi. Hem de bu, bütün Mısır halkının gözü önünde açık bir mağlubiyetti. Bunun büyücüler üzerindeki etkisi ise çok daha büyük oldu. Büyücülerin yaptığı bir göz aldanmasıydı. Bunun gerçek olmadığını çok iyi biliyorlardı. Hazırladıkları düzeneklerle, hileyle insanları kandırıyorlar ve kendilerinin ve dolayısıyla Firavun sisteminin ilahi bir özelliği varmış gibi gösteriyorlardı. Fakat diğer tarafta çok farklı bir durum vardı. Bu bir illüzyon ya da göz aldanması değildi. Gerçekten Hz. Musa'nın asası onların düzeneklerini yutmuştu. Bunun üzerine bu kişiler, bunun gerçek bir mucize olduğunu ve Allah'ın varlığının ve Hz. Musa'ya olan desteğinin bir delili olduğunu anladılar ve hemen iman ettiler:

Ve sihirbazlar secdeye kapandılar. “Alemlerin Rabbine iman ettik” dediler. “Musa'nın ve Harun'un Rabbine...” (Araf Suresi, 120-122)

Bir anda herşey tersine dönmüştü. Galip geleceğinden son derece emin olan ve halkın önünde Hz. Musa'ya karşı mücadeleye girişen Firavun yenilmiş ve önceden onun yanında olan kişiler de Hz. Musa'ya iman etmişti. İlk başta Firavun söz konusu kişilerin iman etmelerini kabullenemedi. Çünkü sapkın inancına göre herşeyin (insanların dahi) sahibi kendisiydi ve iman etmeleri için de insanlara onun izin vermesi gerektiğini zannediyordu:

Firavun: “Ben size izin vermeden önce O'na iman ettiniz, öyle mi? Mutlaka bu, halkı burdan sürüp-çıkarmak amacıyla şehirde planladığınız bir tuzaktır. Öyleyse siz (buna karşılık ne yapacağımı) bileceksiniz.” (Araf Suresi, 123)

Zalim tavrını ortaya koyan Firavun hemen çarpık mantığıyla haklı çıkmaya çalıştı. Ortada büyük bir mucize vardı. Daha önceden ona hizmet eden kişiler yenilmiş ve Hz. Musa'ya iman etmişlerdi. Firavun'un da bu mucizeyi görüp imana gelmesi gerekirken, aksine o kendisinin de yalan olduğunu bildiği düzmece yorumlar yaptı ve senaryolar kurdu. Ona göre, eskiden yanında olan kişiler Hz. Musa ile beraber hareket etmiş ve Mısır'da hakim olmak için böyle bir şey düzenlemişlerdi. Hatta büyüyü de onlar Hz. Musa'dan öğrenmişlerdi:

...Şüphesiz o, size büyüyü öğreten büyüğünüzdür... (Taha Suresi, 71)

İşte Firavun, Allah'ın apaçık olan ayetlerini, mucizesini görmesine rağmen böyle direnip karşı koyuyordu. Kuşkusuz bu, en değişmez inkarcı mantıklarından birisidir. İnkarda direnen insanlar, en açık mucizeyi görseler bile onu yalanlayacak bir ruh hali içinde olurlar. Kendi inkarlarını meşrulaştırmak için her türlü mantık dışı yola saparlar. Firavun'un gösterdiği katı inatçılık, Allah'ın varlığını, birliğini, dininin hak olduğunu kabul etmek istemeyen sayısız inkarcıda da her devirde ve her toplumda görülür.

Ancak Firavun bu inatçılığın kendisini kurtarmayacağını biliyordu. Kendi yanındaki kişilerin yenilmesi ve sonra da iman etmeleri nedeniyle halk gözündeki otoritesi sarsılmıştı. Bu durumu düzeltmesi ve bir şekilde toplumdaki baskısını sürdürmesi gerekiyordu. Bunun üzerine zora başvurdu ve iman eden bu kişileri işkenceyle öldürmekle tehdit etti. Fakat söz konusu kişiler Allah'ın ayetinin gerçek olduğunu açıkça görmüşler ve tümüyle O'na yönelip dönmüşlerdi. Kuran'da bir kaç yerde, bu esnada iman eden büyücülerin kararlı sözlerine yer verilmiştir:

...O halde ben de sizin ellerinizi ve ayaklarınızı çapraz olarak keseceğim ve sizi hurma dallarında sallandıracağım. Siz de elbette, hangimizin azabı daha şiddetliymiş ve daha sürekliymiş öğrenmiş olacaksınız.” Dediler ki: “Bize gelen apaçık delillere ve bizi yaratana seni asla tercih edip-seçmeyiz. Neyde hükmünü yürütebileceksen, durmaksızın hükmünü yürüt; sen, yalnızca bu dünya hayatında hükmünü yürütebilirsin.” (Taha Suresi, 71-73)

(Onlar da:) “Biz de şüphesiz Rabbimiz'e döneceğiz” dediler. Oysa sen, yalnızca, bize geldiğinde Rabbimiz'in ayetlerine inanmamızdan başka bir nedenle bizden intikam almıyorsun. “Rabbimiz, üstümüze sabır yağdır ve bizi Müslüman olarak öldür.” (Araf Suresi, 125-126)

“Hiç zararı yok” dediler. “Çünkü biz gerçekten Rabbimiz'e dönücüleriz. Doğrusu biz, iman edenlerin ilki olduğumuzdan dolayı Rabbimiz'in bizim hatalarımızı bağışlayacağını umuyoruz.” (Şuara Suresi, 50-51)

Ayetlerde haber verildiği gibi iman eden bu kişiler, Firavun'un tehditlerine karşı kararlılık göstermiş, ona boyun eğmemişlerdir. Çünkü artık onlar öldürülseler bile üstün ve güçlü olan, herşeyi yaratan ve herşeyin Rabbi olan Allah'a döneceklerini anlamışlardır. Eski inkarlarının ve dine karşı olan aleyhte tavırlarını ise Rabbimiz'in bağışlayacağını ummuşlardır. Çünkü Allah çokça bağışlayan ve esirgeyendir.

Bu olaydan sonra, Firavun, çevresine yaptığı baskıyı arttırdı. Halkı alabildiğince sindirmeye çalıştı. Firavun'un bu baskısı nedeniyle Hz. Musa'nın kavminin içinde sadece gençlerden oluşan bir grup dışında kimse iman etmedi. Firavun'un yanında iken sonradan iman eden kişilerin gösterdikleri samimiyet ve cesaret, söz konusu kişiler dışında kavmin geneli tarafından gösterilmedi. Bu kavim, Allah korkusundan yoksun oldukları ve Allah'ın gücünü takdir edemeyip aciz insanlardan korktukları için iman etmediler. Bu gerçeği Allah Kuran'da şöyle bildirir:

Sonunda Musa'ya kendi kavminin bir zürriyetinden (gençlerinden) başka -Firavun ve önde gelen çevresinin kendilerini belalara çarptırmaları korkusuyla- iman eden olmadı. Çünkü Firavun, gerçekten yeryüzünde büyüklenen bir zorba ve gerçekten ölçüyü taşıranlardandı. (Yunus Suresi, 83)

Hz. Musa'ya iman edenler arasında yer alan kişilerden biri ise, bizzat Firavun'un karısıydı. Firavun ile birlikte pek çok dünyevi nimetin içinde yaşayan bu şerefli hanım, Allah'a iman ederek hem bu nimetleri terk etmeyi hem de Firavun tarafından şiddetli bir belaya uğramayı göze almıştı. Bu, kuşkusuz çok samimi ve derin bir imanın göstergesidir. Nitekim Allah Kuran'da Firavun'un karısını da örnek bir mümin kadın olarak, Hz. Meryem'le beraber saymaktadır:

Allah, iman edenlere de Firavun'un karısını örnek verdi. Hani demişti ki: "Rabbim bana Kendi Katında, cennette bir ev yap; beni Firavun'dan ve onun yaptıklarından kurtar ve beni o zalimler topluluğundan da kurtar." (Tahrim Suresi, 11)

Firavun'un karısının bu samimi imanı, kuşkusuz Kuran'da da bildirildiği gibi tüm Müslümanlara güzel bir örnektir. Bu salih mümin, dünyaya yönelik tüm hırslardan sıyrılmış, gerçek yaşamın ahiret olduğunu anlamıştır. Kısa dünya menfaatlerini -ne kadar şaşaalı görünseler de- sonsuz cennet nimetlerine tercih etmemiştir. Allah'a kendisine cennette bir barınma yeri vermesi için dua etmiştir. Elbette bu samimi dua ve gönülden ahirete yönelmiş karakter her Müslümanın sahip olması gereken bir karakterdir.

SARAYDAKİ İNANAN KİŞİ ve TARTIŞMALAR

Yaşanan olağanüstü olaylara ve görülen mucizelere rağmen Firavun ve çevresindekiler Hz. Musa'ya direndiler. Kibir ve inatçılıkları nedeniyle inkarda direttiler ve gördüklerinin bir büyü ve Hz. Musa'nın da bir büyücü olduğunu ileri sürdüler. Dahası, Hz. Musa ve ona inananları yıldırmak için yeni planlar yapmaya, onlara karşı çeşitli baskı ve işkenceler tertip etmeye başladılar:

Andolsun, Biz Musa'yı ayetlerimizle ve apaçık bir delille gönderdik;

Firavun'a, Haman'a ve Karun'a. Ama onlar: (Bu,) Yalan söyleyen bir büyücüdür" dediler. Böylece, o, katımızdan kendilerine bir hak ile geldiği zaman, dediler ki: "Onunla birlikte iman edenlerin erkek çocuklarını öldürün; kadınlarını ise sağ bırakın." Ancak kafirlerin hileli-düzeni boşa çıkmakta olandan başkası değildir. Firavun dedi ki: "Bırakın beni, Musa'yı öldüreyim de o (gitsin) Rabbine yalvarıp-yakarsın. Çünkü ben, sizin dininizi değiştirmesinden ya da yeryüzünde fesat çıkarmasından korkuyorum." Musa dedi ki: "Gerçekten ben, hesap gününe iman etmeyen her mütekebbirden, benim de Rabbim, sizin de Rabbinize sığınırım." (Mümin Suresi, 23-27)

Firavun'un düşüncesi Hz. Musa'nın öldürülerek ortadan kaldırılmasıydı. Firavun kendi çıkarlarının bozulmasını istemiyordu. Eğer Hz. Musa güçlenirse kendisi halka istediği gibi hükmedemeyecekti. Bu nedenle de Hz. Musa'yı fesat çıkarmakla suçlayıp onun öldürülmesini makul göstermeye çalışıyordu. Fakat bu sefer de Hz. Musa'ya destekçi olarak Firavun'un ailesinden bir kişi çıktı ve Firavun'un zorbalığına itiraz etti:

Firavun ailesinden imanını gizlemekte olan mü'min bir adam dedi ki: "Siz, benim Rabbim Allah'tır diyen bir adamı öldürüyor musunuz? Oysa o, size Rabbinizden apaçık belgelerle gelmiş bulunuyor. Buna rağmen o eğer bir yalancı ise yalanı kendi aleyhinedir; ve eğer doğru sözlü ise, (o zaman da) size va'dettiklerinin bir kısmı size isabet eder. Şüphesiz Allah, ölçüyü taşıran, çok yalan söyleyen kimseyi hidayete erdirmez. Ey Kavmim, bugün mülk sizindir, yeryüzünde hüküm sahibi kimselersiniz. Fakat bize Allah'tan dayanılmaz bir azab gelecek olursa bize kim yardımcı olabilecek?" Firavun dedi ki: "Ben, size yalnızca gördüğümü (kendi görüşümü) gösteriyorum ve ben sizi doğru yoldan da başkasına yöneltmiyorum." İman eden (adam) dedi ki: "Ey Kavmim, ben o fırkaların gününe benzer (bir günün felaketine uğrarsınız) diye korkuyorum. Nuh kavmi, Ad, Semud ve onlardan sonra gelenlerin durumuna benzer (bir gün). Allah, kullar için zulüm istemez. Ve ey kavmim, doğrusu ben sizin için o

feryat (edeceğiniz kıyamet) gününden korkuyorum. Arkanızı dönüp kaçacağınız gün; sizi Allah'tan koruyacak yoktur. Allah, kimi saptırırsa artık onu doğruya yöneltecek bulunmaz. Andolsun, daha önce Yusuf da size apaçık belgeler getirmişti. O zaman size getirdikleri hakkında kuşkuya kapılıp durmuştunuz. Sonunda o, vefat edince, demiştiniz ki; "Allah, ondan sonra kesin olarak bir elçi göndermez." İşte Allah, ölçüyü taşıran, şüpheci kimseyi böyle saptırır. Ki onlar, Allah'ın ayetleri konusunda kendilerine gelmiş bir delil bulunmaksızın mücadele edip dururlar. (Bu,) Allah katında da, iman edenler katında da büyük bir öfke (sebebi)dir. İşte Allah, her mütekebbir zorbanın kalbini böyle mühürler." (Mümin Suresi, 28-35)

Saraydaki iman eden kişinin bu uyarısı, kibir ve inatla kalbi kör olmuş olan Firavun'u fazla etkilemedi. Bu sözlerin çevresinde de etkisiz olması için kendisini ve tüm Mısır kavmini uyaran bu Müslümanı alaya almaya çalıştı. Yardımcısı olan Haman'a dönerek alaycı bir şekilde kendisine yüksekçe bir kule yapmasını istedi:

Firavun (alayla) dedi ki: "Ey Haman, bana yüksek bir kule bina et; belki o yollara ulaşabilirim. Göklerin yollarına. Böylelikle Musa'nın ilahına çıkabilirim. Çünkü ben, onun yalancı olduğunu sanıyorum." İşte Firavun'a, kötü ameli böyle çekici kılındı ve yoldan alıkonuldu. Firavun'un hileli-düzeni, 'yıkım ve kayıpta' olmaktan başka (bir şey) olmadı. (Mümin Suresi, 36-37)

Firavun, Haman'a verdiği söz konusu kule inşa etme emriyle, sadece alay ederek üste çıkmaya çalışıyordu. Hz. Musa'nın kendisine tebliğ ettiği gerçeği, yani Allah'ın varlığını ve birliğini kavrayamıyordu. Firavun Allah'ın gökte olduğunu düşünüyor, oraya çıkıp bakıldığında bir şey bulunamayacağını biliyor, böylece kendince alaycı bir şekilde Hz. Musa'yı yalanlamış oluyordu.

Firavun'un ailesinde olup da gizlice iman eden mümin kişi ise, Firavun'un bu tavrına karşı onlara açıkça Allah'ın ve ahiretin varlığını anlatmaya başladı. Onları azapla uyardı. Anlattığı hakikate inanmalarını ve ona tabi olmalarını istedi:

İman eden (adam) dedi ki: "Ey Kavmim, siz bana tabi olun, ben sizi doğru yola iletip-yönelteyim. Ey kavmim, gerçekten bu dünya hayatı, yalnızca bir meta (kısa süreli bir yararlanma)dır. Şüphesiz ahiret, (asıl) karar kılınan yurt odur. Kim bir kötülük işlerse, kendi mislinden başkasıyla ceza görmez; kim de -erkek olsun, dişi olsun- bir mü'min olarak salih bir amelde bulunursa, işte onlar, içinde hesapsız olarak rızıklandırılmak üzere cennete girerler. Ey kavmim, ne oluyor ki ben sizi kurtuluşa çağırıyorken, siz beni ateşe çağırıyorsunuz. Siz beni Allah'a (karşı) inkâr etmeye ve hakkında bilgim olmayan şeyleri O'na şirk koşmaya çağırıyorsunuz. Ben ise sizi, üstün ve güçlü olan, bağışlayan (Allah')a

çağırıyorum. İmkanı yok; gerçekten sizin beni kendisine çağırmakta olduğunuz şeyin, dünyada da, ahirette de çağrıda bulunma (yetkisi, gücü, değeri ve bağışlama)sı yoktur. Şüphesiz, bizim dönüşümüz Allah'adır. Ölçüyü taşıranlar, onlar ateşin halkıdırlar. İşte size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben de işimi Allah'a bırakıyorum. Şüphesiz Allah, kulları pek iyi görendir. Sonunda Allah, onların kurdukları hileli-düzenlerinin kötülüklerinden onu korudu ve Firavun'un çevresini de azabın en kötüsü kuşatıverdi. (Mümin Suresi, 38-45)

Firavun ve çevresi kendi içlerinden gelen bu salih müminin uyarılarına da kulak tıkadılar. Bunca delile rağmen inkarlarının ve zorbalıklarının karşılığı ise azap olacaktı.

KURAN'DA GEÇEN 'HAMAN" KELİMESİ ESKİ MISIR YAZITLARINDA DA YER ALMAKTADIR

Kuran'da Eski Mısır hakkında verilen bilgilerin bazıları yakın zamana kadar gizli kalmış tarihsel bilgileri açığa çıkarmaktadır. Bu bilgiler, Kuran'daki her kelimenin belirli bir hikmete göre kullanıldığını da bize göstermektedir.

Kuran'da Firavun'la birlikte adı geçen kişilerden birisi "**Haman**"dır. Haman, Kuran'ın 6 ayrı ayetinde, Firavun'un en yakın adamlarından biri olarak zikredilir.

Buna karşılık Tevrat'ta Hz. Musa'nın hayatını anlatan bölümde, Haman'ın adı hiç geçmez. Fakat Haman ismi Eski Ahit'in sonraki bölümlerinde, Hz. Musa'dan yaklaşık 1100 sene sonra yaşamış, ve Yahudilere zulmetmiş bir Babil Kralının yardımcısı olarak geçmektedir.

İşte Kuran'ı Peygamberimiz Hz. Muhammed'in Tevrat ve İncil'den bakarak yazdığını iddia eden gayrı müslim bazı kişiler, güya Peygamberimiz (sav)'in bu kitaplarda anlatılan bazı konuları Kuran'a yanlış aktardığı gibi bir safsatayı ortaya atarlar.

Oysa bu iddianın tümüyle dayanaksız olduğu Mısır hiyeroglifinin bundan yaklaşık 200 yıl önce çözülüp, eski Mısır yazıtlarında "Haman" isminin bulunmasıyla ortaya çıktı.

O zamana kadar Eski Mısır dilinde yazılmış kitabeler ve yazılar okunamıyordu. Eski Mısır dili hiyeroglifti ve çağlar boyunca bu dil varlığını sürdürdü. Fakat M.S. 2. ve M.S. 3. yüzyılda Hıristiyanlığın yayılması ve kültürel etkisiyle Mısır, dinini olduğu gibi dilini de unuttu, yazılarda hiyeroglif kullanımı azaldı ve sona erdi. Hiyeroglif yazısının kullanıldığı bilinen en son tarih M.S. 394 yılına ait bir kitabedir. Bundan sonra bu dil unutuldu ve bu dilde yazılmış yazıları okuyabilen ve anlayabilen kimse kalmadı. Ta ki bundan yaklaşık iki yüzyıl öncesine dek…

Eski Mısır hiyeroglifi 1799 yılında, *Rosetta Stone* adı verilen ve M.Ö. 196 tarihine ait bir kitabenin bulunmasıyla çözüldü. Bu tabletin özelliği üç farklı yazıyla yazılmış olmasıydı: Hiyeroglif, demotik (hiyeroglifin el yazısı şekli) ve Yunanca. Yunanca metinin de yardımıyla tabletteki eski Mısır yazısı çözülmeye çalışıldı. Tabletin tüm çözümü, Jean-Françoise Champollion adlı bir Fransız tarafından tamamlandı. Böylece unutulan bir dil ve bu dilin anlattığı tarih aydınlanmış oldu. Bu sayede eski Mısır uygarlığı, onların dinleri ve sosyal yaşantıları hakkında bir çok şey öğrenildi.

Hiyeroglifin çözümüyle konumuzu da ilgilendiren çok önemli bir bilgiye daha erişilmiş oldu: "Haman" ismi gerçekten de Mısır yazıtlarında geçiyordu. Viyana'daki Hof Müzesi'nde bulunan bir anıt üzerinde bu isimden söz ediliyordu. Aynı yazıtta Haman'ın Firavun'a olan yakınlığı da vurgulanıyordu. *(Walter Wreszinski, Aegyptische Inschriften aus dem K.K. Hof Museum in Wien, 1906, J C Hinrichs' sche Buchhandlung)*

Tüm yazıtlara dayanılarak hazırlanan "Yeni Krallıktaki Kişiler" sözlüğünde ise, Haman"dan **"Taş ocaklarında çalışanların başı"** olarak bahsediliyordu. *(Hermann*

Ranke, Die Ägyptischen Personennamen, Verzeichnis der Namen, Verlag Von J J Augustin in Glückstadt, Band I,1935, Band II, 1952)

Ortaya çıkan sonuç önemli bir gerçeği ifade ediyordu. Haman, Kuran'a karşı çıkanların iddiasının aksine, aynen Kuran'da geçtiği gibi Hz. Musa zamanında Mısır'da yaşayan bir kişiydi ve Kuran'da bahsedildiği gibi o, Firavun'a yakın ve inşaat işleriyle ilgili bir kişiydi.

Nitekim Kuran'da, Firavun'un kule yapma işini Haman'dan istemesini aktaran ayet de bu arkeolojik bulguyla tam bir mutabakat içindedir.

Firavun dedi ki: "Ey önde gelenler, sizin için benden başka ilah olduğunu bilmiyorum. Ey Haman, çamurun üstünde bir ateş yak da, bana yüksekçe bir kule inşa et, belki Musa'nın ilahına çıkarım çünkü gerçekten ben onu yalancılardan (biri) sanıyorum." (Kasas Suresi, 38)

Sonuçta, Eski Mısır yazıtlarında Haman'ın adının bulunması Kuran aleyhinde birtakım zorlama iddialar getirenlerin bir iddiasını daha boşa çıkarmakla kalmayıp, Kuran'ın gerçekten Allah katından olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Zira Kuran'da Peygamber devrinde ulaşılması ve çözülmesi mümkün olmayan bir tarihi bilgi mucizevi şekilde bizlere aktarılmıştı.

İSRAİLOĞULLARI'NIN NANKÖRLÜĞÜ

Büyücülerle olan karşılaşmasından sonra Hz. Musa uzun bir süre daha Mısır'da kaldı. Bu süre içinde Firavun'un Hz. Musa ve İsrailoğulları'na yönelik baskıları devam etti. Hz. Musa bir yandan Firavun ve onun baskılarıyla uğraşırken diğer yandan da İsrailoğulları'nı sabra davet ediyordu. İsrailoğulları'nın bir kısmı ise Hz. Musa'dan önce de sonra da baskı olduğunu ve değişen bir şey olmadığını söyleyerek, Hz. Musa'yı saygısız bir dille kendilerince eleştiriyorlardı:

Musa kavmine: "Allah'tan yardım dileyin ve sabredin. Gerçek şu ki, arz Allah'ındır; ona kullarından dilediğini mirasçı kılar. En güzel sonuç muttakiler içindir." dedi.

Dediler ki: "Sen bize gelmeden önce de, geldikten sonra da eziyete uğratıldık." (Musa:) "Umulur ki, Rabbiniz düşmanınızı helak edecek ve sizleri yeryüzünde halifeler (egemenler) kılacak, böylece nasıl davranacağınızı gözleyecek" dedi. (Araf Suresi, 128-129)

İsrailoğulları'nın Hz. Musa'ya karşı gösterdikleri bu saygısız tavır, gerçekte bu kişilerin manen oldukça zayıf olduğunun bir göstergesidir. Allah kendilerini Firavun zulmünden kurtarmak üzere bir peygamber göndermiş ve onlardan sabretmelerini istemiştir. İmanları zayıf olduğu ve akletmeyen kişiler oldukları için, bu sabrı göstermemiş, nankörlük ederek Hz. Musa'ya karşı yakınmaya, söylenmeye başlamışlardır. Oysa gerçek bir mümine yaraşan tavır, her şart ve ortamda Allah'a şükretmek, Allah'ın çizdiği kaderin her anına razı ve teslim olmaktır.

Bir mümin, Allah kendisine her neyi takdir ederse etsin -bu, sıkıntı, zorluk, açlık, baskı, işkence de olabilir- hep Bediüzzaman Said Nursi'nin 'elhamdülillahi ala külli hal" (her halde iken Allah'a hamdolsun) sözleriyle ifade ettiği teslimiyetli ruh hali içinde olmalıdır. Maddi sıkıntıları mümin için büyük bir manevi lezzete çeviren de bu teslimiyet ve tevekküldür.

Hz. Musa kıssasında ise, Allah bizlere İsrailoğulları'nın büyük kısmının bu şuurdan yoksun olduğunu göstermektedir. İsrailoğulları'nın üstteki ayette belirtilen yakınmaları, ilerleyen sayfalarda inceleyeceğimiz gibi, daha sonraki dönemlerde Allah'a karşı nankörlük ve isyanlarla devam edecektir. Allah bunları bizlere birer ibret olması için öğretmektedir. Firavun'un inkarı nasıl büyük bir ibret ise, o dönemde yaşayan İsrailoğulları'nın zayıf imanları ve hastalıklı kalpleri de yine bizler için birer ibret vesilesidir.

MUSİBETLER DÖNEMİ ve FİRAVUN'UN AKILSIZLIĞI

Allah, inkarda direten Firavun ve kavmine peş peşe çeşitli belalar musallat etti. Öncelikle Mısır'da büyük bir kuraklık dönemi başladı. Mısır için su son derece önemliydi. Kuraklık onların hayatlarını da tehdit ediyordu. Dolayısıyla elde edilen tüm tarım ürünlerinde büyük bir azalma ve kıtlık başgösterdi:

Andolsun, Biz de Firavun aile (çevre)sini belki öğüt alıp düşünürler diye yıllar yılı kuraklığa ve ürün kıtlığına uğrattık. (Araf Suresi, 130)

Bu ayetten anlaşıldığına göre bu kıtlık dönemi yıllarca sürdü. Yani Hz. Musa büyücülerle yaptığı mücadeleden sonra daha yıllarca Mısır'da kalıp burada Allah'ın dinini anlattı. Bu dönem içinde Allah Hz. Musa'dan kavmine rahat ibadet edebilmeleri için evler yapmasını istedi. Bu şekilde inananlar hep birlikte olacaklardı:

Musa ve kardeşine (şöyle) vahyettik: "Mısır'da kavminiz için evler hazırlayın, evlerinizi namaz kılınan (ve kıbleye dönük) yerler yapın ve namazı dosdoğru kılın. Mü'minleri de müjdele." (Yunus Suresi, 87)

Hz. Musa ve ona iman edenler burada ibadetlerini yerine getiriyorlar, Allah'ı anıyorlardı. Mısır kavmi ise hala cehalet ve akılsızlık içinde kendi kendilerini kışkırtmaya devam ediyorlar, başlarına gelen belaların nedeninin ise Hz. Musa ve inananlar olduğunu düşünüyorlardı:

Onlara bir iyilik geldiği zaman "Bu bizim için" dediler; onlara bir kötülük isabet ettiğinde (bunu da) Musa ve beraberindekilerin bir uğursuzluğu olarak yorumlarlardı. Haberiniz olsun, Allah katında asıl uğursuz olanlar kendileridir; ama onların çoğu bilmezler. (Araf Suresi, 131)

Felaketler tüm memleketi sarmıştı. Buna rağmen Firavun ve yakın çevresi kendi sapkın çok tanrılı sistemlerine, putperest inanışlarına yani "atalarının dini"ne öylesine koyu bir taassupla bağlanmışlardı ki hiçbir şekilde bundan dönmeyi göze almıyorlardı. Hz. Musa'nın getirmiş olduğu iki mucize yani elinin bembeyaz çıkması ve asasının yılana dönüşmesi bile onları batıl inançlarından döndürmemişti. Başka mucize getirse bile onu kabul etmeyeceklerini ve ona inanmayacaklarını söylüyorlardı:

Onlar: "Bizi büyülemek için mucize (ayet) olarak her ne getirirsen getir, yine de biz sana inanacak değiliz" dediler. (Araf Suresi, 132)

Bu tutumlarının karşılığında Allah, onlara dünyada da bir azap tattırmak için ayetin ifadesiyle "**ayrı ayrı mucizeler"** (Araf Suresi, 133) olarak felaketler yolladı. Bunlardan ilki, yukarıda da söz ettiğimiz gibi kuraklık ve dolayısıyla elde edilen ürünlerin azalmasıydı.

Mısırlılar tarım sistemlerini Nil nehrine dayandırmışlardı ve bu sayede doğal şartların değişimi onları etkilemiyordu. Mısır topraklarına yağmur yağmasa da Nil nehri Afrika'nın içlerinden gelerek en sıcak mevsimlerde bile bol su getiriyordu. Ancak Firavun ve yakın çevresinin Allah'a karşı büyüklenmesi ve Allah'ın peygamberini tanımaması sebebiyle kendilerine beklenmedik bir felaket olarak kuraklık geldi. Bu kuraklık, kendi kavmine, **"Ey kavmim, Mısır'ın mülkü ve şu altımda akmakta olan nehirler benim değil mi? Yine de görmeyecek misiniz?"** (Zuhruf Suresi, 51) diye seslenen Firavun'u da en açık biçimde yalanlıyordu.

Fakat ayette de belirtildiği gibi inkarcı kavim, "öğüt alıp düşünmeleri" gerekirken bu olanları Hz. Musa'nın ve İsrailoğulları'nın getirdiği bir uğursuzluk olarak kabul ettiler. Batıl inançları ve atalarının dini sebebiyle böyle bir düşünceye saplanmışlardı. Bu yüzden de büyük sıkıntılar çekmeye mahkum oldular. Ancak başlarına gelecekler bununla sınırlı değildi. Bu, daha başlangıçtı. Allah, üzerlerine bir seri felaket gönderdi. Bu felaketler Kuran'da şöyle bildirilmiştir:

Bunun üzerine, ayrı ayrı mucizeler (ayetler) olarak üzerlerine tufan, çekirge, buğday güvesi, kurbağa ve kan musallat kıldık. Yine büyüklük tasladılar ve suçlu-günahkar bir kavim oldular. (Araf Suresi, 133)

Onlar ise bu azaba rağmen inkara devam ettiler. Hatta bu azabın, inkarları dolayısıyla Allah'tan gelen bir bela olduğunu anladıklarında dahi inkarı sürdürdüler. Firavun ve yakın çevresi Hz. Musa'yı ve dolayısıyla Allah'ı (Allah'ı tenzih ederiz) kandırmayı denediler. Korkunç azaplar üstüste üzerlerine gelince Hz. Musa'yı çağırarak, kendilerini bundan kurtarmasını istemişlerdi:

Başlarına iğrenç bir azap çökünce, dediler ki: "Ey Musa, Rabbine sana verdiği ahid adına bizim için dua et. Eğer bu iğrenç azabı üzerimizden çekip giderirsen, andolsun sana iman edeceğiz ve İsrailoğulları'nı seninle göndereceğiz." Ne zaman ki, onların erişebilecekleri bir süreye kadar, o iğrenç azabı çekip giderdik, onlar yine andlarını bozdular. (Araf Suresi, 134-135)

Dikkat edilirse burada inkarcı kavmin kullandığı sözler, şeytanın inkarına benzemektedir. Şeytan Allah'ın varlığını bilmesine rağmen O'na itaati reddetmiştir. Firavun kavmi ise, belaları "Musa'nın Rabbi" olarak tanımladıkları Allah'ın verdiğini anlamalarına rağmen, Allah'a ve elçisine itaati reddetmiştir. Allah'ın varlığını anlayıp

idrak etmişler, fakat kibirleri, inatçılıkları ve atalarının dinine körü körüne bağlılıkları nedeniyle inkarı sürdürmüşlerdir.

Hz. Musa ise uzun bir zaman kavmini uyarmış, onlara dini anlatmıştır. Allah'ın delili olan pek çok mucizeyi göstermiştir. Allah bu inkarcı kavmi belki doğru yola dönerler diye musibetlere uğratmıştır; fakat hiçbiri putperest dinlerini bırakıp kendilerini yaratmış olan gerçek Rabbimiz olan Allah'a dönmemişlerdir. Allah, Kuran'da Hz. Musa'nın Firavun'a herşeyi anlattığını, onun ise tüm gücü ile peygambere karşı geldiğini şöyle haber verir:

Musa (olayın)da da (düşündürücü ayetler vardır). Hani Biz onu açık bir delille Firavun'a göndermiştik; Fakat o, 'bütün kişisel ve askeri gücüyle' yüz çevirdi... (Zariyat Suresi, 38-39)

Bu katı inkar karşısında Hz. Musa, Rabbimize bu inkarcı kavme azap vermesi için dua etmiştir:

Musa dedi ki: "Rabbimiz, şüphesiz Sen, Firavun'a ve önde gelen çevresine dünya hayatında bir çekicilik (güç, ihtişam) ve mallar verdin. Rabbimiz, Senin yolundan saptırmaları için (mi?) Rabbimiz, mallarını yerin dibine geçir ve onların kalblerinin üzerini şiddetle bağla; onlar acı azabı görecekleri zamana kadar iman etmeyecekler." (Allah) Dedi ki: "İkinizin duası kabul olundu. Öyleyse dosdoğru yolda devam edin ve bilgisizlerin yoluna uymayın." (Yunus Suresi, 88-89)

Allah Hz. Musa'nın bu duasına icabet etmiştir. Kendilerine yapılan tüm uyarılara karşı hak dine yönelmeyen Firavun ve yakın çevresi "acı azapla" karşılaşıp mallarıyla birlikte yerin dibine geçmişlerdir.

HZ. MUSA ve KAVMİNİN MISIR'I TERK ETMESİ ve FİRAVUN'UN SUDA BOĞULMASI

Her insana veya her kavme yapılan tebliğin bir sonu vardır. Allah kitapları ve elçileri vasıtasıyla veya mümin kullarını vesile kılarak insanlara öğüt verir. İnsanlar Allah'ın varlığını ve birliğini kabul etmeye, Rabbimiz, Yaratıcımız ve gerçek Mevlamız olan Allah'a itaat etmeye davet edilirler. Bu tebliğ yıllarca sürebilir. Ama Allah katında tebliğin de belirlenmiş bir sonu vardır. İnkarda diretenlere bu sonla beraber artık azap gelir. Dünya azabıyla başlayan bu azap, asıl olarak cehennemde sonsuza kadar devam eder.

Firavun ve çevresi de yıllarca tebliğe karşı direnmiş ve azaba müstahak olmuşlardır. Allah'a isyan edip peygamberi delilik ve yalancılıkla suçlamışlardır. İnkarları sebebiyle Allah onlar için alçaltıcı bir son hazırlamıştır.

Bu azabın başlangıcında Allah öncelikle Hz. Musa'ya İsrailoğulları'nı Mısır'dan çıkarmasını emretmiştir:

Musa'ya: "Kullarımı gece yürüyüşe geçir, çünkü izleneceksiniz" diye vahyettik. (Şuara Suresi, 52)

Hz. Musa ve kavmi, Allah'ın buyurduğu gibi Mısır'ı gizlice terk ettiler.

İsrailoğulları'nın Mısır'ı terk etmesi Firavun için kabul edilemezdi. O, kendini onların rabbi kabul ediyordu. Tüm İsrailoğulları'nın sahibi olarak kendini görüyordu. Dahası kölelerinin gitmesiyle tüm iş gücünü de kaybedecek ardından Mısır'daki itibarını da yitirecekti. Bu nedenle askerlerini toplayarak İsrailoğulları'nı yakalamak için peşlerine düştü:

Bunun üzerine Firavun şehirlere (asker) toplayıcılar gönderdi.

"Gerçek şu ki bunlar azınlık olan bir topluluktur;"

"Ve elbette bize karşı da büyük bir öfke beslemektedirler."

"Biz ise uyanık bir toplumuz" (dedi).

Böylelikle Biz onları (Firavun ve kavmini) bahçelerden ve pınarlardan sürüp çıkardık;

Hazinelerden ve soylu makam(lar)dan da.

İşte böyle; bunlara İsrailoğulları'nı mirasçı kıldık.

Böylece (Firavun ve ordusu) güneşin doğuş vakti onları izlemeye koyuldular. (Şuara Suresi, 53-60)

İsrailoğulları, Firavun ve adamlarına yakalanmamak için Mısır'dan uzaklaşırken bir deniz sahiline geldiler. İşte bu sırada da Firavun ve askerleri onların görebilecekleri

mesafeye ulaştılar. Firavun ve askerlerini kendilerine doğru yaklaşırken görünce, Hz. Musa'nın kavminde panik ve ümitsizlik hakim oldu. Firavun ve askerleri çok yakın bir mesafedeydi ve görünürde kaçacak hiçbir yerleri yoktu. Yakalandıklarını düşündüler:

İki topluluk birbirini gördükleri zaman Musa'nın adamları: "Gerçekten yakalandık" dediler. (Şuara Suresi, 61)

İşte bu anda Hz. Musa tüm inananlara örnek bir tavır gösterdi. Allah'ın kendisiyle ve inananlarla beraber olduğunu ve kendilerine mutlaka bir çıkış yolu göstereceğini ümitsizliğe düşmüş olan kavmine hatırlattı:

(Musa:) "Hayır" dedi. "Şüphesiz Rabbim, benimle beraberdir; bana yol gösterecektir." (Şuara Suresi, 62)

Bunun ardından Hz. Musa Allah'tan aldığı **"Asanla denize vur"** (Şuara Suresi, 63) vahyi üzerine asasını denize vurdu. Allah denizi bir mucize olarak iki parçaya ayırdı ve aradan kuru bir yol kıldı. İsrailoğulları hemen bu yola girdiler. Firavun ve askerleri ise o kadar azgınlardı ki açılan yoldan geçip İsrailoğulları'nı yakalamayı düşündüler. Ortada apaçık bir mucize vardı ve Allah'ın Hz. Musa ve onunla birlikte iman edenlere olan desteği aşikardı. Ancak daha önceki mucizeler gibi bu da Firavun'un iman etmesini sağlamadı. Akılları tümüyle kapanmış olan Firavun ve askerleri İsrailoğulları'nın hemen ardından denizde açılan kuru yola girdiler. Ancak İsrailoğulları'nın bu yoldan çıkıp karaya ulaşmalarıyla birlikte, sular aniden kapanmaya başladı. Firavun ve onu kendilerine ilah ve rab edinmiş olan tüm ordusu da bu mucize ile birlikte boğulup gitti. Firavun son anda tevbe etmek istedi ama bu tevbesi kabul görmedi. Bu olayları Allah Yunus Suresi'nde şöyle haber vermektedir:

Biz, İsrailoğulları'nı denizden geçirdik; Firavun ve askerleri azgınlıkla ve düşmanlıkla peşlerine düştü. Sular onu boğacak düzeye erişince (Firavun): "İsrailoğulları'nın kendisine inandığı (ilahtan) başka ilah olmadığına inandım ve ben de Müslümanlardanım" dedi.

Şimdi, öyle mi? Oysa sen önceleri isyan etmiştin ve bozgunculuk çıkaranlardandın.

Bugün ise, senden sonrakilere bir ayet (tarihi bir belge, ibret) olman için seni yalnızca bedeninle kurtaracağız (herkese cesedini göstereceğiz). Gerçekten insanlardan çoğu, Bizim ayetlerimizden habersizdirler. (Yunus Suresi, 90-92)

Firavun'un ölmeden önce son anda iman edip tevbe etmek istemesi ve bunu Allah'ın kabul etmeyişi, tüm insanlara ders olması gereken çok önemli bir konudur. Allah insanlara ömürleri boyunca dünyada bulunuş amaçlarını düşünmeleri, kulluk etmeleri gerektiğini anlamaları ve nasıl kulluk edeceklerini öğrenmeleri için yeterince zaman ve imkan verir. Elçiler, hak kitaplar ve müminler insanlara Allah'ın emir ve öğütlerini ulaştırırlar. Bu öğütleri dinlemek ve tevbe etmek için de yeterince zaman vardır. Ancak eğer insan tüm bu fırsatları kaçırır ve ölümle yüzyüze geldiği anda tevbe etmeye kalkarsa, bu tevbenin -Allah'ın dilemesi dışında- artık bir kıymeti olmayacaktır. Çünkü ölüm anında, insan ahiretin varlığını ve yakınlığını hissetmekte, ölüm meleklerini karşısında görerek bu mutlak gerçeğe şahit olmaktadır. Bu noktada hiç kimsenin artık inkar etmesi mümkün değildir.

Kıymetli olan, daha önceden dünya hayatının içinde iken, yani imtihan ortamı sürmekte iken, insanın kendi vicdan ve samimiyeti ile iman etmesidir. Firavun imtihan ortamı boyunca sürekli küstah ve aşağılık bir karakter sergilemiş, Allah'a karşı çirkince büyüklenmeye kalkışmış ve dolayısıyla ölüm anındaki korkunun etkisiyle kabul ettiği iman da ona bir fayda sağlamamıştır.

Bu gerçek, gençlik yılları boyunca kendince "gününü gün etmeye" çalışan ve dini sürekli yaşlılık yıllarına erteleyen insanlar için de çok önemli bir uyarıdır. Dinin hiçbir şekilde ertelenmesi olmaz. Ertelemeye kalkanlar, erteleye erteleye sonunda "son an"a varırlar ki, artık bu andaki iman ve tevbelerinin -Allah'ın diledikleri dışında- bir değeri olmayacaktır. Allah bu gerçeği bizlere şöyle bildirmektedir:

Allah'ın (kabulünü) üzerine aldığı tevbe, ancak cehalet nedeniyle kötülük yapanların, sonra hemencecik tevbe edenlerin(kidir). İşte Allah, böylelerinin tevbelerini kabul eder. Allah, bilendir, hüküm ve hikmet sahibi olandır. Tevbe; ne, kötülükleri yapıp-edip de onlardan birine ölüm çatınca: "Ben şimdi gerçekten tevbe ettim" diyenler, ne de kafir olarak ölenler için değil. Böyleleri için acı bir azab hazırlamışızdır. (Nisa Suresi, 17-18)

Kendisine ölüm çattığında "ben şimdi tevbe ettim" diyen Firavun, bu tevbeyle ne kendisine ne de kendisiyle birlikte saptırdığı çevresine hiçbir fayda sağlayamamıştır. Allah, Firavun ve çevresinin cehennemdeki durumlarını şöyle haber verir:

Ateş; sabah akşam, ona sunulurlar. Kıyamet-saatinin kopacağı gün: "Firavun çevresini, azabın en şiddetli olanına sokun" (denecek). Ateşin içinde, iddialar öne sürüp karşılıklı tartışırlarken zayıf olanlar, büyüklenen (müstekbir)lere derler ki: "Gerçekten biz, size uymuş (teb'anız) olan kimselerdik. Şimdi siz, ateşten bir parçasını olsun, bizden uzaklaştırabilir misiniz? Büyüklenen (müstekbir)ler derler ki: "Biz hepimiz (ateşin)

içindeyiz; gerçekten Allah, kullar arasında hüküm verdi (artık)." (Mümin Suresi, 46-48)

Allah'ın izniyle, Hz. Musa'ya karşı direnen, ona ve yanındaki inananlara zulmetmeye çalışan Firavun ve çevresinin çekeceği bu en şiddetli azabı ahirette göreceğiz. Hepimizin duası, Firavun'un yaşayacağı bu feci azabı onunla aynı yerde değil, Allah'ın salih kullarıyla birlikte cennetten seyretmek olmalıdır.

KARUN'UN BÜYÜKLENMESİ ve CEZALANDIRILMASI

Hz. Musa devrinde Firavun'un ve askerlerinin dışında helak edildiği bize bildirilen bir başka kişi ise Karun'dur.

Kuran'a baktığımızda, Karun'un hem Hz. Musa'nın kavminden (yani İsrail soyundan) olduğunu hem de Mısır'da büyük bir mülke sahip olduğunu görürüz.

Aşağıdaki ayet, Karun'un Firavun ile birlikte Hz. Musa'ya karşı cephe aldığını göstermektedir:

Andolsun, Biz Musa'yı ayetlerimizle ve apaçık bir delille gönderdik; Firavun'a, Haman'a ve Karun'a. Ama onlar: (Bu,) Yalan söyleyen bir büyücüdür" dediler. (Mümin Suresi, 23-24)

Firavun'la birlikte olan Karun'un aynı zamanda çok büyük bir hazinenin sorumlusu olması da dikkat çekicidir:

Gerçek şu ki, Karun, Musa'nın kavmindendi, ancak onlara karşı azgınlaştı. Biz, ona öyle hazineler vermiştik ki, anahtarları, birlikte (taşımaya) davranan güçlü bir topluluğa ağır geliyordu... (Kasas Suresi, 76)

Karun'un, Firavun yanında edindiği konum ve zenginlik, onu kendi kavmine karşı azgın ve küstah yapmıştır. Hz. Musa'yı inkar ettiği gibi, İsrailoğulları'na gösteriş yaparak onları dünya hayatına özendirmeye çalışmıştır. Allah Karun'un kibirini ve İsrailoğulları içindeki imanı zayıf kimselerin ona özenişini şöyle anlatır:

Böylelikle kendi ihtişamlı-süsü içinde kavminin karşısına çıktı. Dünya hayatını istemekte olanlar: "Ah keşke, Karun'a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı. Gerçekten o, büyük bir pay sahibidir" dediler. (Kasas Suresi, 79)

İsrailoğulları içindeki müminler ise Karun'a hiçbir şekilde özenmedikleri gibi, gerçekte onun acınacak bir cehalet içinde olduğunu anlamış ve ona şöyle öğüt vermişlerdir:

...Hani kavmi ona (Karun'a) demişti ki: "Şımararak sevinme, çünkü Allah, şımararak sevince kapılanları sevmez."

"Allah'ın sana verdiğiyle ahiret yurdunu ara, dünyadan da kendi payını (nasibini) unutma. Allah'ın sana ihsan ettiği gibi, sen de ihsanda bulun ve

yeryüzünde bozgunculuk arama. Çünkü Allah, bozgunculuk yapanları sevmez." (Kasas Suresi, 76-77)

Aynı mümin kişiler, Karun'a özenen Yahudilere de öğüt vermiş ve onları mümin şerefiyle düşünmeleri ve hareket etmeleri, dünyanın geçici süsüne değil Allah'ın rızasına talip olmaları için uyarmışlardır:

...Dünya hayatını istemekte olanlar: "Ah keşke, Karun'a verilenin bir benzeri bizim de olsaydı. Gerçekten o, büyük bir pay sahibidir" dediler. Kendilerine ilim verilenler ise: "Yazıklar olsun size, Allah'ın sevabı, iman eden ve salih amellerde bulunan kimse için daha hayırlıdır; buna da sabredenlerden başkası kavuşturulmaz" dediler. (Kasas Suresi, 79-80)

Karun'un sapmasının temel nedeni ise, "kendisinde bir bilgi bulunduğuna" inanması, yani kendisinin diğer insanlardan üstün olduğunu düşünerek kibirlenmesidir:

Dedi ki: "Bu, bende olan bir bilgi dolayısıyla bana verilmiştir." Bilmez mi ki gerçekten Allah, kendisinden önceki nesillerden kuvvet bakımından kendisinden daha güçlü ve insan sayısı bakımından daha çok olan kimseleri yıkıma uğratmıştır. Suçlu-günahkarlardan kendi günahları sorulmaz. (Kasas Suresi, 78)

Ancak Karun'un büyüklenmesi kendisine yarar değil zarar getirmiştir. Allah'a başkaldırıp nankörlük ettiği, sahip olduklarını kendinden bilerek büyük bir kibir içinde azgınlık yaptığı için kendi kendini azaba sürüklemiş, Allah'ın karşısında yapayalnız ve aciz bir kul olduğunu anlamıştır. Çünkü Karun'un kibirlenmesine ve cahillerin de ona özenmesine neden olan malı ve mülkü, Allah helak etmiştir:

Sonunda onu da, konağını da yerin dibine geçirdik. Böylece Allah'a karşı ona yardım edecek bir topluluğu olmadı. Ve o, kendi kendine yardım edebileceklerden de değildi. (Kasas Suresi, 81)

Bu helakla birlikte artık Karun, çevresindekiler ve aynı zamanda kendinden sonra gelenler için bir ibret ve düşünme konusu haline geldi. Bir gün önce ona özenenler, hırsla istedikleri şeyin aslında geçici ve değersiz olduğunun farkına vardılar. Büyüklenenlerin sonunda kurtuluşa eremeyeceklerini gördüler ve Allah'a mutlaka hesap vereceklerini anladılar:

Dün, onun yerinde olmayı dileyenler, sabahladıklarında: "Vay, demek ki Allah, kullarından dilediğinin rızkını genişletip-yaymakta ve kısıp-daraltmaktadır. Eğer Allah, bize lütfetmiş olmasaydı, bizi de şüphesiz batırırdı.

Vay, demek gerçekten inkâr edenler felah bulamaz" demeye başladılar. (Kasas Suresi, 82)

Böylelikle Karun da Firavun ve Haman gibi helaka uğrayanlardan oldu:

Karun'u, Firavun'u ve Haman'ı da (yıkıma uğrattık). Andolsun, Musa onlara apaçık delillerle gelmişti, ancak yeryüzünde büyüklendiler. Oysa onlar (azabtan kurtulup) geçecek değillerdi. (Ankebut Suresi, 39)

Karun kıssası, bizlere mal ve mülk dolayısıyla kibirlenen veya kendisini diğer insanlardan daha bilgili veya akıllı görerek büyüklenen insanların Allah katında kesinlikle sevilmediklerini göstermektedir. Karun dışında Allah bize geçmiş kavimleri de örnek vermektedir. Daha önce de bir çok medeniyet geçmiş ve bunlar çok büyük güçlere ve maddi saltanata ulaşmışlardır. Fakat şu anda hiçbiri yeryüzünde yoktur. Allah, dünyaya hakim olduklarını düşünen o kişilerin de canını almış, ihtişam dolu sarayları ise ancak harabe şekilde günümüze kadar kalmıştır:

(Halkı) Zulmediyorken yıkıma uğrattığımız nice ülkeler vardır ki, şimdi onların altları üstlerine gelmiş ıpıssız durmakta, kullanılamaz durumdaki kuyuları (terk edilmiş bulunmakta), yüksek sarayları (çın çın ötmektedir). (Hac Suresi, 45)

Yine Karun kıssasında öğretilen bir diğer husus, dünyanın geçici süsüne ve bu süse sahip olan insanlara imrenmemektir. Asıl imrenilecek insanlar, Allah yolunda sıkıntılara göğüs geren, mallarını ve canlarını O'nun yolunda kullanıp harcayan, malla değil iman, akıl ve takva yönünden zengin olan insanlardır. Dünyada çok büyük rahatlık ve ihtişam içinde gibi gözüken kibirli kişiler ise, gerçekte manevi azaplar içinde yaşayan ve her gün cehenneme doğru sürüklenen kimselerdir. Allah bu durumu şöyle bildirir:

Şu halde onların malları ve çocukları seni imrendirmesin; Allah bunlarla ancak onları dünya hayatında azablandırmak ve canlarının inkâr içindeyken zorlukla çıkmasını ister. (Tevbe Suresi, 55)

Mal, yalnızca ihtişam ve zevk için istenmez. Unutulmamalıdır ki, Allah insanları mallarıyla da imtihan etmektedir. Bu mallar Allah'ın rızası için kullanıldığı ölçüde insana fayda getirir. Karun'a o kadar malın kontrolü verilmesine rağmen bunlar ona hiçbir yarar sağlamamıştır. Karun'un konumu aslında tüm nesiller için bir ibret vesilesi olmalıdır.

HZ. MUSA'NIN KAVMİNİN SAPARAK BUZAĞIYA TAPMASI

Firavun ve askerlerinin suda boğulmasının ardından, Hz. Musa kavmiyle beraber güvenlik içinde yaşayacakları yere doğru yola çıktı. Ancak bu yolculuk sırasında, İsrailoğulları'nın çoğunun imani yönden çok zayıf ve sapkınlığa çok açık olduğunu gösteren alametler ortaya çıktı.

Mısır halkının dini putperest bir dindi. Bir çok putları vardı. Orada yaşadıkları süre içinde İsrailoğulları da bu dinden etkilenmişlerdi. Her ne kadar ataları Hz. İbrahim, Hz. İshak ve Hz. Yakub'un kendilerine yol olarak bıraktıkları tevhid dinine mensup olsalar da, Allah'ı anmada zayıf oldukları için, putperest Mısırlıların kültürlerinden etkilenmişler, onların bazı sapkın adet ve anlayışlarını benimsemişlerdi. İsrailoğulları'nın putperestliğe gösterdikleri bu eğilim, yolda giderlerken putperest bir kavme rastladıklarında ortaya çıktı. Bazı Yahudiler bu putperest kavme akılsızca özenerek Hz. Musa'dan kendilerine de put yapmasını istediler:

İsrailoğulları'nı denizden geçirdik. Putları önünde bel büküp eğilmekte olan bir topluluğa rastladılar. Musa'ya dediler ki: "Ey Musa, onların ilahları (var; onların ki) gibi, sen de bize bir ilah yap." O: "siz gerçekten cahillik etmekte olan bir kavimsiniz" dedi.

Onların içinde bulundukları şey (din) mahvolucudur ve yapmakta oldukları şeyler (ibadetler) de geçersizdir. (Araf Suresi, 138-139)

Hz. Musa'nın kavmi içindeki bu putperestlik düşüncesi bundan sonra da ortaya çıkacaktı. Çünkü Hz. Musa'nın kavmi içinde Allah'tan gerektiği gibi korkmayan ve kolaylıkla inkara düşmeye eğilimli insanlar vardı.

Hz. Musa ve kavmi Tur Dağı'na doğru yöneldiler. Çünkü Kuran'da bildirildiğine göre orada Allah Hz. Musa ile "sözleşmişti". Bu sözleşme kırk günlük bir süre için yapılmıştı, Hz. Musa dağda kırk gün kalacaktı. Hz. Musa acele ederek kavmini geride bıraktı ve tek başına önden gitmeye karar verdi. Yerine kardeşi Hz. Harun'u bıraktı. O da Allah'ın elçisiydi. Hz. Musa gittiğinde kavmini o yönetecekti. Hz. Musa kavminden ayrılmadan önce Hz. Harun'a bazı tavsiyelerde bulundu:

Musa ile otuz gece için sözleştik ve ona bir on daha ekledik. Böylece Rabbinin belirlediği süre, kırk geceye tamamlandı. Musa, kardeşi Harun'a "Kavmimde benim yerime geç, ıslah et ve bozguncuların yolunu tutma" dedi. (Araf Suresi, 142)

Hz. Musa kavminden ayrılıp tayin edilen sürede Tur Dağı'na ulaştı. Allah, orada onunla bir kez daha konuştuğunu Kuran'da şöyle haber verir::

Musa tayin edilen sürede gelince ve Rabbi O'nunla konuşunca: "Rabbim, bana göster, Seni göreyim" dedi. (Allah:) "Beni asla göremezsin, ama şu dağa bak; eğer o yerinde karar kılabilirse, sen de Beni göreceksin." Rabbi dağa tecelli edince, onu param parça etti. Musa bayılarak yere düştü. Kendine geldiğinde: "Sen ne yücesin (Rabbim). Sana tevbe ettim ve ben iman edenlerin ilkiyim" dedi.

(Allah:) "Ey Musa" dedi. "Sana verdiğim risaletimle ve seninle konuşmamla seni insanlar üzerinde seçkin kıldım. Sana verdiklerimi al ve şükredenlerden ol."

Biz ona Levhalar'da herşeyden bir öğüt ve herşeyin yeterli bir açıklamasını yazdık. (Ve:) "Şimdi bunlara sıkıca sarıl ve kavmine de emret ki en güzeliyle sarılsınlar. Size fasıkların yurdunu pek yakında göstereceğim" (dedik). (Araf Suresi, 143-145)

Bu sırada İsrailoğulları içindeki münafıklar Hz. Musa'nın kavminden ayrılmasını bir fırsat bildiler. Hz. Harun'un emirlerini de dinlemeyen kavim kendilerine Mısır dinindeki gibi bir put yaptılar; bu put bir buzağı heykeliydi:

(Tura gitmesinin) Ardından Musa'nın kavmi süs eşyalarından böğürmesi olan bir buzağı heykelini (tapılacak ilah) edindiler... (Araf Suresi, 148)

Bu esnada Allah Hz. Musa'ya kavminin durumunu ve neden onlardan önce geldiğini sordu:

"Seni kavminden 'çarçabuk ayrılmaya iten' nedir ey Musa?"

Dedi ki: "Onlar arkamda izim üzerindedirler, hoşnut kalman için, Sana gelmekte acele ettim Rabbim." (Taha Suresi, 83-84)

Hz. Musa kavminin içine düştüğü durumu bilmiyordu. Allah ona, kavminin sapışını, kavmi saptıran Samiri isimli münafığın konumunu ve kendilerine buzağıdan bir put yaptığını söyledi:

Dedi ki: "Biz senden sonra kavmini deneme (fitne)den geçirdik, Samiri onları şaşırtıp-saptırdı." (Taha Suresi, 85)

Bunun ardından Hz. Musa aşağıdaki ayetlerde bildirildiği gibi, Rabbimizin verdiği levhaları alarak kavmine geri döndü:

Bunun üzerine Musa, kavmine oldukça kızgın, üzgün olarak döndü. Dedi ki: "Ey kavmim, Rabbiniz size güzel bir vaadde bulunmadı mı? Size (verilen) söz (ya da süre) pek uzun mu geldi? Yoksa Rabbinizden üzerinize kaçınılmaz bir gazabın inmesini mi istediniz de bana verdiğiniz sözden caydınız?"

Dediler ki: "Biz sana verdiğimiz sözden kendiliğimizden dönmedik, ancak o kavmin (Mısır halkının) süs eşyalarından birtakım yükler yüklenmiştik, onları (ateşe) attık, böylece Samiri de attı."

Böylece onlara böğüren bir buzağı heykeli döküp çıkardı, "İşte, sizin ve ilahınız, Musa'nın ilahı budur; fakat (Musa) unuttu" dediler. (Taha Suresi, 86-88)

Bu kıssada bir münafığın, kalbinde hastalık olan insanları nasıl saptırabileceği çok net bir şekilde anlaşılmaktadır. Münafıklar daima fitne ve karışıklık için uygun ortamları kollarlar. Burada da zaten sapmaya eğilimli olan bir kavim için en uygun ortam, Hz. Musa'nın içlerinde bulunmadığı zamandır. İşte Samiri de böyle bir ortamda ortaya çıkmıştır. Daha önce de bu insanlar puta tapmaya eğilimlidir. Hz. Musa'dan kendileri için böyle bir put yapmasını isteyen kavmin bu zaafını da Samiri bilmektedir. Tam onların isteği olan ve sapmalarını sağlayacak bir yöntem bulmuştur. Bunu kullanarak onların seveceği buzağı heykelini yapmıştır. Bu yaptığının doğru olduğunu göstermek için heykelin güya Hz. Musa'nın da ilahı olduğunu ve Hz. Musa'nın onu unuttuğunu iddia etmiştir.

Hz. Musa, denizin kenarında Firavun ve askerleri geldiğinde tek başına Allah'a olan imanını ayakta tutup kavmine nasıl hidayette yol göstermişse, burada da Samiri tek başına aynı kavme sapkınlıkta yol göstermişti. Burada, imanlı bir kişinin bir topluma ne kadar hayırlı etkisi olabileceği görülürken, aynı zamanda münafık bir kişinin de ne kadar zarar verebileceği anlaşılmaktadır.

Aslında Hz. Harun kavmini uyarmış, yanlış yola saptıklarını, fitneye düşürüldüklerini onlara anlatmıştı. Fakat buna rağmen onun sözlerine itaat etmediler. Kuran'da bu gerçek şöyle anlatılır:

Andolsun, Harun bundan önce onlara: "Ey kavmim, gerçekten siz bununla fitneye düşürüldünüz (denendiniz). Sizin asıl Rabbiniz Rahman (olan Allah)dır; şu halde bana uyun ve emrime itaat edin" demişti. Demişlerdi ki: "Musa bize geri gelinceye kadar ona (buzağıya) karşı bel büküp önünde eğilmekten kesinlikle ayrılmayacağız." (Taha Suresi, 90-91)

Burada kavmin Hz. Musa'ya olan itaatinin onu lider olarak kabul etmelerinden kaynaklandığını anlıyoruz. Eğer imandan kaynaklanan keskin bir itaatleri olsaydı, Hz. Harun'a Allah'ın elçisi olduğu için hemen itaat etmeleri gerekirdi. Fakat onu kendi

liderleri olarak görmeyip Hz. Harun'un sözünü dinlemediler. Hatta yaptıkları hataya müdahalesi üzerine onu öldürmeye bile kalkışmışlardı:

(Musa da gelince:) "Ey Harun" demişti. 'Onların saptıklarını gördüğün zaman seni (Onlara müdahale etmekten) alıkoyan neydi?"

"Niye bana uymadın, emrime baş mı kaldırdın?"

Dedi ki: "Ey annemin oğlu, sakalımı ve başımı tutup-yolma. Ben, senin: "İsrailoğulları arasında ayrılık çıkardın, sözümü önemsemedin" demenden endişe edip korktum." (Taha Suresi, 92-94)

...(ki Harun ona:) "Annem oğlu, bu topluluk beni zayıflattı (hırpalayıp güçsüzleştirdi) ve neredeyse beni öldürmeye giriştiler. Bari sen düşmanları sevindirecek bir şey yapma ve beni bu zalimler topluluğuyla birlikte kılma (sayma)" dedi.

(Musa yalvarıp) Dedi ki: "Rabbim, beni ve kardeşimi bağışla, bizi rahmetine kat. Sen merhamet edenlerin en merhametli olanısın." (Araf Suresi, 150-151)

Hz. Harun'un verdiği cevap üzerine Hz. Musa onu bıraktı. Asıl fitneyi çıkaran ve insanların yoldan çıkmasına sebep olan Samiri'ye döndü. Yaptıklarının sebebini ona sordu. Samiri, kendisinin bunları boşuna yapmadığını ve kimsenin fark etmediği şeyleri fark ettiğini söyleyerek kendisini yüceltmeye çalıştı. Hatta elçinin izinden de bir şeyler aldığını ve nefsinin de bunu yaparken kendisine yol gösterdiğini söyledi:

(Musa) Dedi ki: "Ya senin amacın nedir ey Samiri?"

Dedi ki: "Ben onların görmediklerini gördüm, böylece elçinin izinden bir avuç alıp atıverdim; böylelikle bana bunu nefsim hoşa giden (bir şey) gösterdi."

Dedi ki: "Haydi çekip git, artık senin hayatta (hakettiğin ceza: "Bana dokunulmasın") deyip yerinmendir." Ve şüphesiz senin için kendisinden asla kaçınamayacağın (azab dolu) bir buluşma zamanı vardır. Üstüne kapanıp bel bükerek önünde eğildiğin ilahına bir bak; biz onu mutlaka yakacağız, sonra darmadağın edip denizde savuracağız." (Taha Suresi, 95-97)

Dikkat edilirse Samiri'nin fitne çıkarmasının ardındaki en büyük neden, kendisinin diğer herkesten çok daha akıllı ve ileri görüşlü olduğuna inanmasıdır. Bu kibir, **"ben onların görmediklerini gördüm"** şeklindeki cümlesinden açıkça anlaşılmaktadır. Bu büyüklük ve gurur hissi, Samiri'nin kolayca nefsinin ve şeytanın emrine girmesine ve 'farklı bir şeyler yaparak lider olmak" psikolojisi içinde inkara sapıp fitne çıkarmasına neden olmuştur. Oysa bir Müslüman asla diğer Müslümanlara göre kendisinin en akıllı ve en üstün olduğu zannıyla hareket etmez. Her zaman için kendisinde bir hata payı

olabileceğini düşünür, hata yapmaktan Allah'a sığınır. Eğer gerçekten kimsenin fark etmediği ve görmediği bir hususu görmüşse bile, bunun Allah'ın bir lütfu ve imtihanı olduğunu bilir ve ona göre davranır. "Allah bana bunu görmeyi nasip etti, ilim ancak O'ndandır" der. Kaldı ki Samiri'nin gördüğü şey sapıklık ve fitneden başka bir şey değildir.

Tüm bu olayların ardından Hz. Musa, Samiri'nin başlattığı fitneye karşı iki tane önemli tedbir almıştır. Birincisi, fitnenin kaynağı olan ve insanların sapmasına sebep olan Samiri'yi kavminin içinden kovmaktır. Böylece Samiri, bir daha münafıklık yapamayacak ve fitne çıkaramayacaktır. İkincisi ise onun oluşturduğu putu tamamen yok etmektir. Kavmin put olarak benimsediği buzağı heykeli tamamen yakılacak ve külleri de bir daha bulunmamak üzere denize serpilecektir.

Görüldüğü gibi Hz. Musa'nın dine karşı büyük bir hamiyet hissi ve tutku derecesinde mutlak bir bağlılığı vardır. Hz Musa insanları Allah'ı inkara yönelten etkenlere karşı çok keskin ve isabetli tedbirler almış, inkarın kökünü kazıyabilmek için çok kararlı davranmıştır. Bu, tüm peygamberlerin ve onların yolunu izleyen hidayet önderlerinin ortak vasfıdır.

Hz. Musa, fitne sebeplerini yok ettikten sonra da tüm kavmine ders vererek onları tevbeye ve Allah'a itaate davet etmiştir:

Hani Musa, kavmine: "Ey kavmim, gerçekten siz, buzağıyı (tanrı) edinmekle kendinize zulmettiniz. Hemen, kusursuzca yaratan (gerçek ilah)ınıza tevbe edip nefislerinizi öldürün: bu, yaratıcınız katında sizin için daha hayırlıdır" demişti. Bunun üzerine (Allah) tevbelerinizi kabul etti. Şüphesiz O tevbeleri kabul edendir, esirgeyendir. (Bakara Suresi, 54)

Hz. Musa'nın bu kararlı müdahaleleri ve sözleri kavminde etkili olmuştur. İsrailoğulları, Hz. Musa'nın uyarılarına icabet ederek Rabbimize tevbe etmişlerdir. Ancak bu, İsrailoğulları'nın tamamiyle düzeldiği anlamına gelmiyordu. Çünkü İsrailoğulları, ilerleyen sayfalarda göreceğimiz gibi, bundan sonra da her fırsatta Hz. Musa'ya karşı gelip ona manen eziyet etmeye çalıştılar.

YAHUDİ KAVMİNİN SAPKIN TAVIRLARI

Hz. Musa, mücadelesini ilk başta Firavun'a karşı vermişti. Kendi kavmi, yani İsrailoğulları Hz. Musa'dan önce köle olarak sıkıntı içinde yaşıyorlardı. Bu nedenle Hz. Musa bir imkan oluşturduğunda Mısır'ı kavim olarak terk ettiler. Ancak bu, onların tümünün samimi olarak iman ettiği anlamına gelmiyordu. Aralarında iman etmedikleri halde, kavim psikolojisi ile hareket eden kişiler de vardı. Büyük bir kısmı muhtemelen Hz. Musa'yı onları zulümden kurtaran siyasi bir önder olarak görüyorlardı. Bu yüzden de hak dine uymak yerine, fırsat buldukça hep eski putperest dinlerine dönmeye çalışıyorlardı. Bu nedenle her fırsatta Hz. Musa ile mücadele etmiş ve onun getirdiği gerçek dinden sapmaya çalışmışlardı.

Allah, önce Hz. Musa'ya İsrailoğuları'nı on iki ayrı topluluk olarak böldürdü:

Biz onları (İsrailoğulları'nı) ayrı ayrı oymaklar olarak on iki topluluk (ümmet) olarak ayırdık. Kavmi kendisinden su istediğinde Musa'ya: "Asan'la taşa vur" diye vahyettik. Ondan on iki pınar sızıp-fışkırdı; böylece her bir insan-topluluğu su içeceği yeri öğrenmiş oldu... (Araf Suresi, 160)

İsrailoğulları'nın büyük kısmı imanı kalplerine tam yerleştirememişlerdi. Hatta bir keresinde Hz. Musa'dan Allah'ı kendilerine göstermesini istediler. İyice küstahlaşarak eğer göstermezse ona inanmayacaklarını söylediler:

Ve demiştiniz ki: "Ey Musa, biz Allah'ı apaçık görünceye kadar sana inanmayız." Bunun üzerine yıldırım sizi (kendinizden) almıştı. Ve siz bakıp duruyordunuz. (Bakara Suresi, 55)

Bu inkarcı kavmin belirgin bir özelliği, sürekli olarak tamahkar ve nankör bir ruh hali içinde olmalarıydı. Allah onları açlıktan kurtarmak için kendilerine mucizevi bir yiyecek sunmuştu. Kuran'da **"kudret helvası ve bıldırcın"** olarak bildirilen bu yemek Allah'ın ikramı olmasına rağmen, İsrailoğulları bir süre sonra bundan yakınmaya başladılar:

Bulutları üzerinize gölge kıldık ve size kudret helvası ve bıldırcın indirdik. Size rızık olarak verdiklerimizin temizinden yiyin (dedik). Onlar Bize zulmetmediler, ancak kendi nefislerine zulmettiler. (Bakara Suresi, 57)

Siz (ise şöyle) demiştiniz: "Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe katlanmayacağız, Rabbine yalvar da, bize yerin bitirdiklerinden bakla, acur, sarmısak, mercimek ve soğan çıkarsın." (O zaman Musa:) "Hayırlı olanı, şu değersiz, şeyle mi

değiştirmek istiyorsunuz? (Öyleyse) Mısır'a inin, çünkü (orada) kendiniz için istediğiniz vardır" demişti... (Bakara Suresi, 61)

Burada Hz. Musa'nın kavminin nankörce tavırlarından biri daha açıkça görülmektedir.

Bakara Kıssası

Hz. Musa'nın kavmi hak dini gerçekten kavrayamamışlardı. Daha önce de dikkat çektiğimiz gibi peygamberlerine Allah rızası için değil, muhtemelen onu güçlü ve kararlı bir lider olarak gördükleri için itaat etmişlerdi.

Nitekim hep kendilerine gelen dini değiştirerek kendi nefislerine ve eski dinlerine uydurmaya çalıştılar. Dinin kolay ve berrak yönünü görmeyip onu karmaşık ve zor hale getirip kendilerine putlar yapmaya, Allah'a yönelmeyi zorlaştırıp bunu törenselleştirmeye ve araya putları aracı koymaya çalıştılar.

İsrailoğulları'nın dinlerini zorlaştırmaya çalışan bu garip mantık, en açık şekilde Bakara Suresi'ndeki bir kıssada anlatılır. Bu kıssada Allah, İsrailoğulları'na bir buzağı kesmelerini emretmiştir. İstenen, sadece bir buzağının kurban edilmesidir ve Hz. Musa da bunu kavmine bildirir. İsrailoğulları ise bu çok açık ve kolayca yapılabilecek emri zorlaştırırlar. Allah onlardan sadece sığır kesmelerini ister, onlarsa dinin zor ve karmaşık olması gerektiğini düşünerek kendilerinden istenmediği halde teferruata dalarlar. Önemsiz ve gereksiz detaylara dalarken içlerinde bulunan Allah'ın elçisine, "Bizi alaya mı alıyorsun?" diyecek kadar da ileri giderler:

Hani Musa kavmine: "Allah, muhakkak sizin bir sığır kesmenizi emrediyor" demişti. "Bizi alaya mı alıyorsun?" dediler. (Musa) "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım" dedi.

"Rabbine adımıza yalvar da, bize niteliklerini açıklasın" dediler. (Musa, Rabbine yalvardıktan sonra) "Şüphesiz Allah diyor ki: O ne pek geçkin, ne de pek genç, ikisi arası dinç(likte bir sığır olmalı)dır. Artık emrolunduğunuz şeyi yerine getirin" dedi.

(Bu sefer) dediler ki: "Rabbine adımıza yalvar da, bize rengini bildirsin." O: "(Rabbim) diyor ki: O, bakanların içini ferahlatan sarı bir inektir" dedi.

(Onlar yine:) "Rabbine adımıza yalvar da, bize onun niteliklerini açıklasın. Çünkü bize göre sığırlar birbirine benzer. İnşaAllah (Allah dilerse) biz doğruyu buluruz" dediler.

(Bunun üzerine Musa, "Rabbim) diyor ki: O, yeri sürmek ve ekini sulamak için boyunduruğa alınmayan, salma ve alacası olmayan bir inektir" dedi. (O zaman): "Şimdi gerçeği getirdin" dediler. Böylece ineği kestiler; ama neredeyse (bunu) yapmayacaklardı. (Bakara Suresi, 67-71)

Yukarıdaki kıssada anlatıldığı gibi Hz. Musa'nın kavmi, Allah'ın emrini yerine getirme konusunda sürekli zorluk çıkardılar; ürettikleri detaylar nedeniyle bu emir neredeyse yapılamaz hale gelince uygulamayı kabul ettiler. Aslında istenen çok kolaydı; sadece bir sığır keseceklerdi.

Bugün Yahudi dinine baktığımızda da, buzağı kıssasında anlatılan detaycı Yahudi mantığının katlanarak devam ettiğini görmek mümkündür. Yahudilerin dini kitapları olan Talmud'da, ibadetler veya günlük yaşam hakkında en akla gelmeyecek detaylar yer alır. Örneğin bir hayvanın sütünün nasıl sağılacağından yakılan bir tütsünün dumanının nasıl kullanılacağına kadar sayısız konuda, dini hiçbir anlam taşımayan detaylar bulunur. Yahudilikte bir insanın dindarlığının ölçüsü de bu detayları ne kadar uyguladığına göre değişir. Buna karşın dindarlığın temeli olan Allah'a ve ahirete iman konusu tamamen unutulmuştur. Yahudi dini, uyulması gereken bir kurallar bütünü haline gelmiş, Allah korkusu, Allah rızası, Allah sevgisi gibi iman esasları kaybolmuştur.

İsrailoğulları'nın Emre Başkaldırması ve Lanetlenmesi

Allah, İsrailoğulları Mısır'dan çıktıktan sonra onlara yurt olarak bir toprağı vaad etmişti. Bu yolculuk esnasında Hz. Musa'ya yaptıklarını ve ona çıkardıkları zorlukları önceki sayfalarda belirttik. Vaad edilmiş topraklara geldiklerinde de zorluk çıkarmaya devam etiler:

Hani, Musa kavmine (şöyle) demişti: "Ey kavmim, Allah'ın üzerinizdeki nimetini anın; içinizden peygamberler çıkardı, sizden yöneticiler kıldı ve alemlerden hiç kimseye vermediğini size verdi."

"Ey kavmim, Allah'ın sizin için yazdığı (girmenizi emrettiği) kutsal yere girin ve gerisin geri arkanıza dönmeyin; yoksa kayba uğrayanlar olarak çevrilirsiniz."

Dediler ki: "Ey Musa, orda zorba bir kavim vardır, onlar çıkmadıkları sürece biz oraya kesinlikle girmeyiz. Şayet ordan çıkarlarsa, biz de muhakkak gireriz. (Maide Suresi, 20-22)

Allah onlara defalarca yardım etmişti. Onları sudan geçirerek Firavun'dan kurtarmıştı ve bu toprakları onlara vermişti. Oradaki zorba kavimle savaşırlarsa mutlaka kazanacaklarını vaat etmişti. Allah'a tevekkül etmeleri ve elçisine uymaları gerekiyordu. Fakat Hz. Musa'nın uyarılarına karşı çıktılar, korktukları için oraya girmediler. Sadece korkanların içinden iki kişi, Allah'a tevekkül edilmesi gerektiğini ve oraya girilmesi gerektiğini söyledi:

Korkanlar arasında olup da Allah'ın kendilerine nimet verdiği iki kişi: "Onların üzerine kapıdan girin. Girerseniz, şüphesiz sizler galibsiniz. Eğer mü'minlerdenseniz, yalnızca Allah'a tevekkül edin." dedi. (Maide Suresi, 23)

İsrailoğulları bu uyarılara rağmen Allah'ın elçisine karşı çıkıp ona saygısızca hitap ettiler:

Dediler ki: "Ey Musa biz, onlar durduğu sürece hiçbir zaman oraya girmeyeceğiz. Sen ve Rabbin git, ikiniz savaşın. Biz burda duracağız." (Maide Suresi, 24)

Artık Hz. Musa'nın kavminin azgınlığı iyice artmıştı. Peygamberlerinin hiçbir sözünü dinlemeyecek, açıkça karşı çıkacak hale gelmişlerdi. Bunun üzerine Musa Peygamber Rabbimize yalvarıp kendisi ve kardeşi Hz. Harun'u bu isyankar kavimden ayırmasını istedi:

(Musa:) "Rabbim, gerçekten kendimden ve kardeşimden başkasına malik olamıyorum. Öyleyse bizimle fasıklar topluluğunun arasını Sen ayır." dedi.

(Allah) Dedi: "Artık orası kendilerine kırk yıl haram kılınmıştır. Onlar yeryüzünde 'şaşkınca dönüp duracaklar.' Sen de o fasıklar topluluğuna üzülme." (Maide Suresi, 25-26)

Yukarıdaki ayetlerde görüldüğü gibi, Allah'a ve elçisine yaptıkları bu isyankarlıktan sonra tam kırk yıl o bölge İsrailoğulları'na haram oldu ve oraya giremediler.

Hz. Musa hayatı boyunca Rabbimizin risaletini tebliğ etmeye çalıştı. Kavmini putlardan kurtarıp onlara gerçek dini anlatmak için çaba harcadı. Onun amacı, Allah'ın rızasını kazanmak için insanları uyararak onları cehennem azabından kurtarmaktı. Bu uğurda Firavun'la mücadele etti, kendi kavminin sapkın inançlarını değiştirmeye çalıştı. Bunları yaparken hem Firavun ve çevresinden hem de kendi kavminden eziyet gördü. Fakat Hz. Musa herşeyiyle Allah için yaşayan seçkin bir kuldu ve Rabbimiz onu Firavun'un da kendi kavminin de sıkıntı ve belalarından kurtardı.

Peygamberlerinin izinden gitmeyen, kendilerine emanet edilmiş olan dine yüz çeviren ve **"sen ve Rabbin git, ikiniz savaşın"** diyerek nankörlük eden İsrailoğulları, tüm inananlar için bir ibret vesilesidir. Allah, tüm insanları peygamberine yüzçevirmiş olan İsrailoğulları gibi olmamaları için şöyle uyarır:

Ey iman edenler, Musa'ya eziyet edenler gibi olmayın; ki sonunda Allah onu, demekte olduklarından temize çıkardı. O, Allah katında vecihti. (Ahzab Suresi, 69)

HZ. MUSA VE İLİM SAHİBİ KİŞİ

Kuran'da Hz. Musa'dan söz edilen bir büyük kıssa da Kehf Suresi'nin içinde geçen kıssadır. Bu kıssaya baktığımızda, Hz. Musa'nın hayatının tam olarak hangi döneminde bu olayların geçtiğini anlayamıyoruz. Muhtemelen Hz. Musa'nın İsrailoğulları ile birlikte Mısır'dan çıkmasından sonra gerçekleşen bir olay olabilir. Bu kıssanın en önemli özelliği ise, sembollerle dolu bir anlatım olması, Allah katından verilen bir ilim ve bu ilime sahip olan kişiyle Hz. Musa'nın diyaloglarından söz etmesidir. Bu kıssanın başında Hz. Musa genç yardımcısıyla bir yolculuk yapar:

Hani Musa genç yardımcısına demişti: "İki denizin birleştiği yere ulaşıncaya kadar gideceğim ya da uzun zamanlar geçireceğim."

Böylece ikisi, iki (deniz)in birleştiği yere ulaşınca balıklarını unutuverdiler; (balık) denizde bir akıntıya doğru (veya bir menfez bulup) kendi yolunu tuttu.

(Varmaları gereken yere gelip) Geçtiklerinde (Musa) genç-yardımcısına dedi ki: "Yemeğimizi getir bize, andolsun, bu yaptığımız-yolculuktan gerçekten yorulduk."

(Genç-yardımcısı) Dedi ki: "Gördün mü, kayaya sığındığımızda, ben balığı unuttum. Onu hatırlamamı şeytandan başkası bana unutturmadı; o da şaşılacak tarzda denizde kendi yolunu tuttu."

(Musa) Dedi ki: "Bizim de aradığımız buydu." Böylelikle ikisi izleri üzerinde geriye doğru gittiler. (Kehf Suresi, 60-64)

Üstteki ayetlerde önemli hikmetler yer almaktadır. Dikkat edilirse, Hz. Musa, "yemeğimizi getir bize, andolsun, bu yaptığımız-yolculuktan gerçekten yorulduk" demekle, yemek zamanını dinlenme zamanına denk getirmektedir. Oysa bir başkası, yemek için ayrı bir mola, dinlenmek için ayrı bir mola verebilirdi. Hz. Musa'nın bu tavrı, Müslümanın vaktini çok iyi değerlendirmesi, bu amaçla bir kaç işi aynı anda akılcı biçimde planlayarak yapması gibi dersler içermektedir.

Bir başka önemli hikmet, yolculuk esnasında yemeğin unutulması ve bu unutmanın sebebinin şeytan olduğunun açıklanmasıdır. Burada, şeytanın insan üzerindeki önemli bir etkisi açıklanmaktadır. Şeytan insanın unutkanlığına sebep olabilmektedir. Örneğin şeytan dinin ve Müslümanların faydasına olan hayırlı bir işi unutturmak suretiyle engellemeye çalışır. En büyük amacı da insana Allah'ı unutturmak, Allah'ı anmasına ve düşünmesine engel olmaktır. Şeytanın bu etkisine karşı iman eden bir insanın yapabileceği en iyi mücadele ise sürekli olarak Allah'ı hatırda tutmasıdır.

Üçüncü bir hikmet, Hz. Musa'nın söz konusu unutma olayını bir alamet olarak kabul etmesi ve bunun üzerine yolunu değiştirmesidir. Bu da Hz. Musa'nın Allah'la

sürekli bağlantı halinde olan, karşılaştığı olayların O'nun yarattığını bilen ve dolayısıyla olaylardan sonuç çıkarabilen çok akıllı ve basiretli bir insan olduğunun göstergesidir.

Hz. Musa ve genç arkadaşı yiyeceği unutmalarını işaret olarak görüp izler üzerinden geri döndüler. Daha sonra Hz. Musa bir kişiyle karşılaştı. Karşılaşılan bu kişinin ismi Kuran'da bildirilmez, ancak yaygın olarak kendisinden "Hızır" diye söz edilmektedir. Bu kişide Allah'ın verdiği özel bir ilim vardır. Hz. Musa bu kişiden bu ilmi öğrenmek istemiş, fakat o kişi Hz. Musa'ya buna sabredemeyeceğini anlatmıştır. Kıssa şu şekildedir:

Derken, katımızdan kendisine bir rahmet verdiğimiz ve tarafımızdan kendisine bir ilim öğrettiğimiz kullarımızdan bir kulu buldular.

Musa ona dedi ki: "Doğru yol (rüşd) olarak sana öğretilenden bana öğretmen için sana tabi olabilir miyim?"

Dedi ki: "Gerçekten sen, benimle birlikte olma sabrını göstermeye güç yetiremezsin."

(Böyleyken) "Özünü kavramaya kuşatıcı olamadığın şeye nasıl sabredebilirsin?"

(Musa:) "İnşaAllah, beni sabreden (biri olarak) bulacaksın. Hiçbir işte sana karşı gelmeyeceğim" dedi.

Dedi ki: "Eğer bana uyacak olursan, hiçbir şey hakkında bana soru sorma, ben sana öğütle-anlatıp söz edinceye kadar."

Böylece ikisi yola koyuldu. Nitekim bir gemiye binince, o bunu (gemiyi) deliverdi. (Musa) Dedi ki: "İçindekilerini batırmak için mi onu deldin? Andolsun, sen şaşırtıcı bir iş yaptın." Dedi ki: "Gerçekten benimle birlikte olma sabrını göstermeye kesinlikle güç yetiremeyeceğini ben sana söylemedim mi?" (Musa:) "Beni, unuttuğumdan dolayı sorgulama ve bu işimden dolayı bana zorluk çıkarma" dedi. Böylece ikisi (yine) yola koyuldular. Nitekim bir çocukla karşılaştılar, o hemen tutup onu öldürüverdi. (Musa) Dedi ki: "Bir cana karşılık olmaksızın, tertemiz bir canı mı öldürdün? Andolsun, sen kötü bir iş yaptın. Dedi ki: "Gerçekte benimle birlikte olma sabrını göstermeye kesinlikle güç yetiremeyeceğini ben sana söylemedim mi? (Musa:) "Bundan sonra sana bir şey soracak olursam, artık benimle arkadaşlık etme. Benden yana bir özre ulaşmış olursun" dedi. (Yine) Böylece ikisi yola koyuldu. Nihayet bir kasabaya gelip yemek istediler, fakat (kasaba halkı) onları konuklamaktan kaçındı. Onda (kasabada) yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar buldular, hemen onu inşa etti. (Musa) Dedi ki: "Eğer isteseydin gerçekten buna karşılık bir ücret alabilirdin. Dedi ki: "İşte bu, benimle senin aranda ayrılma (zamanı)mız. Sana, üzerinde sabır göstermeye güç yetiremeyeceğin bir yorumu haber vereceğim. "Gemi, denizde çalışan yoksullarındı, onu kusurlu yapmak istedim, (çünkü) ilerilerinde, her gemiyi zorbalıkla ele geçiren bir kral vardı. Çocuğa gelince, onun anne ve babası mü'min kimselerdi. Bundan dolayı, onun kendilerine

azgınlık ve inkâr zorunu kullanmasından endişe edip-korktuk. Böylece, onlara Rablerinin ondan temiz olmak bakımından daha hayırlısı, merhamet bakımından da daha yakın olanını vermesini diledik. Duvar ise, şehirde iki öksüz çocuğundu, altında onlara ait bir define vardı; babaları salih biriydi. Rabbin diledi ki, onlar erginlik çağına erişsinler ve kendi definelerini çıkarsınlar; (bu,) Rabbinden bir rahmettir. Bunları ben, kendi işim (özel görüşüm) olarak yapmadım. İşte, senin sabır göstermeye güç yetiremediğin şeylerin yorumu." (Kehf Suresi, 65-82)

Bu kıssadan çıkarılması gereken çok önemli bir ders vardır: İnsanların şer olarak gördüğü olayların ardında, Allah çok büyük hayırlar kılabilir. Bir geminin ortada hiçbir görünür sebep yokken batırılması, bir çocuğun görünür bir suçu yokken öldürülmesi gibi olaylar, zahiri (yüzeysel) olarak değerlendirilirse büyük bir şer (kötülük) olarak görülürler. Oysa bu kıssada anlatıldığı gibi, Allah'ın bu olayları yaratmasında insanın göremediği ve bilemediği büyük hayırlar ve hikmetler vardır. Elbette Hz. Musa ile ilgili bu kıssada anlatılan olaylar tamamen batıni bir durumdur. Yani günlük yaşamda karşılaşılacak olaylar değildir. Burada Allah'ın görevlendirdiği bir kişinin varlığı söz konusudur.

Ama insanlar günlük hayatta karşılaştıkları olayların da bu yönde hayırlarını düşünmelidirler. Bugün dünyada gerçekleşen ve insanlar tarafından "şer" olarak kabul edilip "neden bu kötülükler yaşanıyor" gibi bir mantıkla değerlendirilen olaylar, kesinlikle İlahi bir maksada yöneliktir. İnsan eğer sabreder ve kavramak için samimi bir çaba gösterirse, Allah bu hikmetleri ona kavratabilir.

SONUÇ

Buraya kadar yer verdiğimiz ayetlerde görüldüğü gibi, Kuran'da Hz Musa'dan bir çok yerde çok yoğun bir şekilde söz edilmiştir. Bu yüzden Hz. Musa'nın hayatı inananlar için çok güzel öğüt ve hatırlatmalarla doludur. Bu öğüt ve hatırlatmaların bir kısmını kitap boyunca Hz. Musa'nın doğumundan itibaren inceledik.

Bu dersleri bir kez daha özet olarak düşünürsek, bir insanın yaşamındaki kaderin mutlak hakimiyeti ve inanan salih kullar için kaderin mutlak güzelliği ile karşılaşırız.

Hz. Musa ile ilgili ayetlerden çıkarmamız gereken derslerin bir kısmını şöyle özetleyebiliriz:

1- Kader ve hikmetleri

Hz. Musa doğduğunda peygamber olacağı ve yapacağı mücadele kaderinde belliydi. Hatta o doğmadan önce de bunlar belliydi. Biz de kendimize baktığımızda belli bir kader üzerinde yaşadığımızın farkına varmalıyız. Bu kader bizim için en iyi olanıdır. Bize bu kaderi hazırlayan, Yaratıcımız ve Rabbimiz olan Yüce Allah'tır. O, sonsuz ilim sahibi ve sonsuz merhamet sahibi olandır. Bu nedenle biz kendimiz için yaratılan kadere razı olmalı, ne olursa olsun yaşadığımız olayların bu kader doğrultusunda Rabbimiz tarafından yazıldığını düşünüp sevinçle karşılamalıyız.

2- Haklının yanında olmak

Kitabın başlarında Hz. Musa'nın kendi taraftarlarından olan bir kişinin tarafını tutup diğerini yanlışlıkla öldürmesinden bahsetmiştik. Burada kendi tarafından (ailesinden, kabilesinden, kavminden vs.) olan kişiyi tutmanın yanlışlığı vurgulanmaktadır. İnsanların üstün olmasını sağlayan şey, herhangi bir aileye, kabileye veya kavme mensup olmaları değil haklı olmalarıdır. Bu nedenle ortada bizim davranışlarımızı düzenleyecek herşeyin üstünde bir adalet anlayışı ve hissi olmalıdır.

3- Allah'a güvenmek ve tevekkül

Hz. Musa kıssasında en çok tevekkül kavramı işlenmektedir. Hz. Musa'nın heyecanlı kişiliğine rağmen Allah onu tevekküllü olması yönünde uyarıp eğitmiştir. Musa Peygamber yaşamı boyunca karşılaştığı olaylarla, Allah'a mutlak güvenmesi gerektiğini ve O'nun herşeye hakim olduğunu öğrenmiştir. Bu esnada yaptığı hataları ise tevbe edip düzeltmiştir.

Allah'a güvenmek, O'na tevekkül etmek için Allah'ı iyice tanımak ve O'nu gerektiği gibi takdir etmek gerekir. Allah'ın sıfatları düşünüldüğünde O'nun tüm hayatın Yaratıcısı olduğu, canı alan olduğu, mutlak güç sahibi olduğu, herşeyi kuşattığı, "ol" demesiyle herşeyin olduğu, mülkün mutlak ve tek sahibi olduğu, merhamet sahibi olduğu, dualara karşılık veren olduğu, dilediğine hidayeti vereceği çok rahatlıkla anlaşılır. Bütün işler

Allah'a dönecektir. Eğer Yaratıcımızı daha iyi tanır ve O'nun kudretini gereği gibi takdir edersek, dayanılacak, güvenilecek ve tevekkül edilecek tek varlığın Allah olduğunu anlayabiliriz.

4- Dünya hayatının ve mülkün geçici olması

Karun kıssasında detaylı olarak gördüğümüz gibi insan öldüğünde hiçbir zaman bıraktığı mallar ona bir fayda getirmez. Hatta o mallar Allah'ın rızası doğrultusunda kullanılmıyorsa dünya ve ahiret azabının artmasına sebep olur. Mallar hiçbir zaman imrenme vesilesi de olmamalıdır. Çünkü Allah dilediğine rızkı genişletip yayar, dilediğinden de keser. Allah rızası için kullanılmadığı sürece bir insanın çok malının olması ona bir fayda getirmediği gibi, Allah'ın rızasına uyan insanların az malının olması da onlar için bir kayıp değildir. Bu yüzden dünyadaki mal, mülk, zenginlik bir üzüntü veya övünç kaynağı olmamalı, yalnızca Allah'ın rızasına yönelik yaşamak ve takva ölçü olarak alınmalıdır.

5- Cahiliye düşüncesi ve insanın kendini arındırması

Kitap boyunca örneklerini gördüğümüz gibi, İsrailoğulları Hz. Musa gelince onun getirdiği dini kabul ettiler, ama etkilendikleri cahiliye kültürünü de terk etmediler. Aksine cahiliye mantığını hak dine taşımaya çalıştılar. Bu, tüm insanların çok dikkat etmeleri gereken bir noktadır. Kişi, düşünce yapısının ve inançlarının gelişimi esnasında birtakım yanlış şeyleri de kabul etmiş olabilir. Ya da dinle daha sonradan tanışmış olup eski birtakım düşünceleri ve kabulleri olabilir.

Hz. Musa kıssasında da kavim, puta tapan kişileri görünce cahiliye zihniyetinden tam temizlenmediği ve imanı çok zayıf olduğu için putperestlere özenip onlar gibi olmak istemiştir. Bu örnek bizlere, insanın eski düşüncelerini veya inançlarını devam ettirebilmekteki tek ölçüsünün Kuran olması gerektiğini gösterir. Bu şekilde yapıldığında yanlış inançlar ve düşünceler temizlenecek ve insanlar gerçek Kuran ahlakına ulaşacaklardır.

6- Münafıklar ve tavırları

Hz Musa kıssasında, bir topluluk içinde bulunan münafıkları ve onların verebilecekleri zararları da görmekteyiz. Münafık tavrı olarak Samiri çok önemli özellikleri bize göstermektedir:

Münafıklar inananların içinden çıkar. Hz. Musa döneminde de Samiri İsrailoğulları arasından çıkmıştır. Münafıklar nifak çıkarmak için kavmin en zayıf anını kollarlar. Başarıya en çok yaklaşacaklarını hissettikleri anda harekete geçerler. İnsanların zaafını kullanıp onları saptırmaya çalışırlar. Bunu yaparken saptıracakları insanların nefislerine hitap ederler. Onların hoşuna gidecek söz ve vaadler kullanırlar. Doğrudan Allah'ı ve dini inkarla ortaya çıkmazlar, aksine inançlı oldukları, hatta dini herkesten daha iyi bildikleri ve insanlara yardımcı olacakları iddiasıyla yola çıkarlar. Münafıklar konusunda dikkat edilecek çok önemli bir nokta da tek başlarına bütün bir kavmi etkileyebilmeleridir. İşte Samiri tüm bu özellikleri bünyesinde barındıran tarihi bir münafıktır.

7- İsrailoğulları ve onların genel tavrı

Hz. Musa ile ilgili ayetlere baktığımızda onun mücadelesinde kendi kavminin büyük yer tuttuğu görülmektedir. Bu kavmin genel karakterinde küstahlık, putperest düşünce, peygambere isyan vardır. Allah'ın kendilerine verdiği peygamberlere, kitaplara ve türlü nimetlere layık olmayan kavim, bu nedenle bu şeref ve nimetlerden yoksun bırakılmışlardır. Bu da tüm inananlar için bir ibret vesilesidir.

8- Buzağı kıssası ve insanın teferruata düşkünlüğü

Bu kıssada genel bir bakış açısı anlatılmaktadır; insanın teferruata düşkünlüğü... Dinin kolay, açık ve yalın haline rağmen insanlar onu zorlaştırmaya, teferruata boğmaya, asıl önemli olan noktalarından çıkartmaya çalışırlar. Oysa Allah, hak dinin Hz. İbrahim'in dini gibi kolay olduğunu açıklar. Buzağı kıssasında da bu teferruat isteğinin yanlışlığı vurgulanmaktadır. Teferruat isteğinin aslında insanları zora soktuğu ve onların Allah'ın isteklerinden uzaklaşmasına sebep olabileceği gösterilmektedir.

9- Hızır kıssası ve Allah katından bir ilim

Bu kıssada bize olayların görünen yönü dışında başka bir gerçeğinin olabileceği anlatılmaktadır. Bu, Allah katından verilen özel bir ilimdir. Bizim dış görünüşüyle kötü olarak gördüğümüz şeylerin aslında kötü olmayabileceği, aksine çok farklı bir görüntüsünün olabileceği örneklerle açıklanmaktadır.

Sonuçta inananlara örnek olarak kalan en büyük ders de Hz. Musa ve Hz. Harun'un imanları ve güzel ahlaklarıdır. Her ikisi de kendilerine kitap verilen İslam peygamberleridir. Hz. Musa'nın mücadelesi belki de binlerce yıl önce olmuştur. Fakat gösterdiği davranışlar, söylediği sözler bizim için hala güzel birer örnektir. Allah onu Kendisi için seçmiş, onunla konuşmuş, sözlerini insanlara ulaştırması için bir elçi olarak göndermiştir. Her iki kutlu insandan da Allah Kuran'da şöyle bahseder:

Sonra gelenler arasında da ikisine (hayırlı ve şerefli bir isim) bıraktık.
Musa'ya ve Harun'a selam olsun.
Şüphesiz Biz, ihsanda bulunanları böyle ödüllendiririz.
Şüphesiz ikisi, Bizim mü'min olan kullarımızdandılar. (Saffat Suresi, 119-122)

Allah onlardan ve diğer elçilerinden razı olmuştur. Rabbimiz bize de elçilerinin yaşamlarını daha iyi kavramayı ve onlar gibi razı olunan kullardan kılınmayı nasip etsin.

EVRİM YANILGISI

Darwinizm, yani evrim teorisi, yaratılış gerçeğini reddetmek amacıyla ortaya atılmış, ancak başarılı olamamış bilim dışı bir safsatadan başka bir şey değildir. Canlılığın, cansız maddelerden tesadüfen oluştuğunu iddia eden bu teori, evrende ve canlılarda çok mucizevi bir "düzen" bulunduğunun bilim tarafından ispat edilmesiyle çürümüştür. Böylece Allah'ın tüm evreni ve canlıları yaratmış olduğu gerçeği, bilim tarafından da kanıtlanmıştır. Bugün evrim teorisini ayakta tutmak için dünya çapında yürütülen propaganda, sadece bilimsel gerçeklerin çarpıtılmasına, taraflı yorumlanmasına, bilim görüntüsü altında söylenen yalanlara ve yapılan sahtekarlıklara dayalıdır.

Ancak bu propaganda gerçeği gizleyememektedir. Evrim teorisinin bilim tarihindeki en büyük yanılgı olduğu, son 20-30 yıldır bilim dünyasında giderek daha yüksek sesle dile getirilmektedir. Özellikle 1980'lerden sonra yapılan araştırmalar, Darwinist iddiaların tamamen yanlış olduğunu ortaya koymuş ve bu gerçek pek çok bilim adamı tarafından dile getirilmiştir. Özellikle ABD'de, biyoloji, biyokimya, paleontoloji gibi farklı alanlardan gelen çok sayıda bilim adamı, Darwinizm'in geçersizliğini görmekte, canlıların kökenini artık "bilinçli tasarım" (intelligent design) kavramıyla açıklamaktadırlar. Söz konusu "bilinçli tasarım", tüm canlıları Allah'ın yaratmış olduğunun bilimsel bir delilidir.

Evrim teorisinin çöküşünü ve yaratılışın delillerini diğer pek çok çalışmamızda bütün bilimsel detaylarıyla ele aldık ve almaya devam ediyoruz. Ancak konuyu, taşıdığı büyük önem nedeniyle, burada da özetlemekte yarar vardır.

Darwin'i Yıkan Zorluklar

Evrim teorisi, tarihi eski Yunan'a kadar uzanan bir öğreti olmasına karşın, kapsamlı olarak 19. yüzyılda ortaya atıldı. Teoriyi bilim dünyasının gündemine sokan en önemli gelişme, Charles Darwin'in 1859 yılında yayınlanan *Türlerin Kökeni* adlı kitabıydı. Darwin bu kitapta dünya üzerindeki farklı canlı türlerini Allah'ın ayrı ayrı yarattığı gerçeğine karşı çıkıyordu. Darwin'e göre, tüm türler ortak bir atadan geliyorlardı ve zaman içinde küçük değişimlerle farklılaşmışlardı.

Darwin'in teorisi, hiçbir somut bilimsel bulguya dayanmıyordu; kendisinin de kabul ettiği gibi sadece bir "mantık yürütme" idi. Hatta Darwin'in kitabındaki "Teorinin Zorlukları" başlıklı uzun bölümde itiraf ettiği gibi, teori pek çok önemli soru karşısında açık veriyordu.

Darwin, teorisinin önündeki zorlukların gelişen bilim tarafından aşılacağını, yeni bilimsel bulguların teorisini güçlendireceğini umuyordu. Bunu kitabında sık sık belirtmişti. Ancak gelişen bilim, Darwin'in umutlarının tam aksine, teorinin temel iddialarını birer birer dayanaksız bırakmıştır.

Darwinizm'in bilim karşısındaki yenilgisi, üç temel başlıkta incelenebilir:

1) Teori, hayatın yeryüzünde ilk kez nasıl ortaya çıktığını asla açıklayamamaktadır.

2) Teorinin öne sürdüğü "evrim mekanizmaları"nın, gerçekte evrimleştirici bir etkiye sahip olduğunu gösteren hiçbir bilimsel bulgu yoktur.

3) Fosil kayıtları, evrim teorisinin öngörülerinin tam aksine bir tablo ortaya koymaktadır.

Bu bölümde, bu üç temel başlığı ana hatları ile inceleyeceğiz.

Aşılamayan İlk Basamak: Hayatın Kökeni

Evrim teorisi, tüm canlı türlerinin, bundan yaklaşık 3.8 milyar yıl önce ilkel dünyada ortaya çıkan tek bir canlı hücreden geldiklerini iddia etmektedir. Tek bir hücrenin nasıl olup da milyonlarca kompleks canlı türünü oluşturduğu ve eğer gerçekten bu tür bir evrim gerçekleşmişse neden bunun izlerinin fosil kayıtlarında bulunamadığı, teorinin açıklayamadığı sorulardandır. Ancak tüm bunlardan önce, iddia edilen evrim sürecinin ilk basamağı üzerinde durmak gerekir. Sözü edilen o "ilk hücre" nasıl ortaya çıkmıştır?

Evrim teorisi, yaratılışı reddettiği, hiçbir doğaüstü müdahaleyi kabul etmediği için, o "ilk hücre"nin, hiçbir tasarım, plan ve düzenleme olmadan, doğa kanunları içinde rastlantısal olarak meydana geldiğini iddia eder. Yani teoriye göre, cansız madde tesadüfler sonucunda ortaya canlı bir hücre çıkarmış olmalıdır. Ancak bu, bilinen en temel biyoloji kanunlarına aykırı bir iddiadır.

"Hayat Hayattan Gelir"

Darwin, kitabında hayatın kökeni konusundan hiç söz etmemişti. Çünkü onun dönemindeki ilkel bilim anlayışı, canlıların çok basit bir yapıya sahip olduklarını varsayıyordu. Ortaçağ'dan beri inanılan "spontane jenerasyon" adlı teoriye göre, cansız maddelerin tesadüfen biraraya gelip, canlı bir varlık oluşturabileceklerine inanılıyordu. Bu dönemde böceklerin yemek artıklarından, farelerin de buğdaydan oluştuğu yaygın bir düşünceydi. Bunu ispatlamak için de ilginç deneyler yapılmıştı. Kirli bir paçavranın üzerine biraz buğday konmuş ve biraz beklendiğinde bu karışımdan farelerin oluşacağı sanılmıştı.

Etlerin kurtlanması da hayatın cansız maddelerden türeyebildiğine bir delil sayılıyordu. Oysa daha sonra anlaşılacaktı ki, etlerin üzerindeki kurtlar kendiliklerinden oluşmuyorlar, sineklerin getirip bıraktıkları gözle görülmeyen larvalardan çıkıyorlardı.

Darwin'in *Türlerin Kökeni* adlı kitabını yazdığı dönemde ise, bakterilerin cansız maddeden oluşabildikleri inancı, bilim dünyasında yaygın bir kabul görüyordu. Oysa Darwin'in kitabının yayınlanmasından beş yıl sonra, ünlü Fransız biyolog Louis Pasteur, evrime temel oluşturan bu inancı kesin olarak çürüttü. Pasteur yaptığı uzun çalışma ve deneyler sonucunda vardığı sonucu şöyle özetlemişti: "Cansız maddelerin hayat oluşturabileceği iddiası artık kesin olarak tarihe gömülmüştür." [1]

Evrim teorisinin savunucuları, Pasteur'ün bulgularına karşı uzun süre direndiler. Ancak gelişen bilim, canlı hücresinin karmaşık yapısını ortaya çıkardıkça, hayatın kendiliğinden oluşabileceği iddiasının geçersizliği daha da açık hale geldi.

20. Yüzyıldaki Sonuçsuz Çabalar

20. yüzyılda hayatın kökeni konusunu ele alan ilk evrimci, ünlü Rus biyolog Alexander Oparin oldu. Oparin, 1930'lu yıllarda ortaya attığı birtakım tezlerle, canlı hücresinin tesadüfen meydana gelebileceğini ispat etmeye çalıştı. Ancak bu çalışmalar

başarısızlıkla sonuçlanacak ve Oparin şu itirafı yapmak zorunda kalacaktı: *"Maalesef hücrenin kökeni, evrim teorisinin tümünü içine alan en karanlık noktayı oluşturmaktadır."* [2]

Oparin'in yolunu izleyen evrimciler, hayatın kökeni konusunu çözüme kavuşturacak deneyler yapmaya çalıştılar. Bu deneylerin en ünlüsü, Amerikalı kimyacı Stanley Miller tarafından 1953 yılında düzenlendi. Miller, ilkel dünya atmosferinde olduğunu iddia ettiği gazları bir deney düzeneğinde birleştirerek ve bu karışıma enerji ekleyerek, proteinlerin yapısında kullanılan birkaç organik molekül (aminoasit) sentezledi.

O yıllarda evrim adına önemli bir aşama gibi tanıtılan bu deneyin geçerli olmadığı ve deneyde kullanılan atmosferin gerçek dünya koşullarından çok farklı olduğu, ilerleyen yıllarda ortaya çıkacaktı.[3]

Uzun süren bir sessizlikten sonra Miller'in kendisi de kullandığı atmosfer ortamının gerçekçi olmadığını itiraf etti.[4]

Hayatın kökeni sorununu açıklamak için 20. yüzyıl boyunca yürütülen tüm evrimci çabalar hep başarısızlıkla sonuçlandı. San Diego Scripps Enstitüsü'nden ünlü jeokimyacı Jeffrey Bada, evrimci *Earth* dergisinde 1998 yılında yayınlanan bir makalede bu gerçeği şöyle kabul eder:

Bugün, 20. yüzyılı geride bırakırken, hala, 20. yüzyıla girdiğimizde sahip olduğumuz en büyük çözülmemiş problemle karşı karşıyayız: Hayat yeryüzünde nasıl başladı?[5]

Hayatın Kompleks Yapısı

Evrim teorisinin hayatın kökeni konusunda bu denli büyük bir açmaza girmesinin başlıca nedeni, en basit sanılan canlı yapıların bile inanılmaz derecede karmaşık yapılara sahip olmasıdır. Canlı hücresi, insanoğlunun yaptığı bütün teknolojik ürünlerden daha karmaşıktır. Öyle ki bugün dünyanın en gelişmiş laboratuvarlarında bile cansız maddeler biraraya getirilerek canlı bir hücre üretilememektedir.

Bir hücrenin meydana gelmesi için gereken şartlar, asla rastlantılarla açıklanamayacak kadar fazladır. Hücrenin en temel yapı taşı olan proteinlerin rastlantısal olarak sentezlenme ihtimali; 500 aminoasitlik ortalama bir protein için, 10950'de 1'dir. Ancak matematikte 1050'de 1'den küçük olasılıklar pratik olarak "imkansız" sayılır. Hücrenin çekirdeğinde yer alan ve genetik bilgiyi saklayan DNA molekülü ise, inanılmaz bir bilgi bankasıdır. İnsan DNA'sının içerdiği bilginin, eğer kağıda dökülmeye kalkılsa, 500'er sayfadan oluşan 900 ciltlik bir kütüphane oluşturacağı hesaplanmaktadır.

Bu noktada çok ilginç bir ikilem daha vardır: DNA, yalnız birtakım özelleşmiş proteinlerin (enzimlerin) yardımı ile eşlenebilir. Ama bu enzimlerin sentezi de ancak DNA'daki bilgiler doğrultusunda gerçekleşir. Birbirine bağımlı olduklarından, eşlemenin meydana gelebilmesi için ikisinin de aynı anda var olmaları gerekir. Bu ise, hayatın kendiliğinden oluştuğu senaryosunu çıkmaza sokmaktadır. San Diego California

Üniversitesi'nden ünlü evrimci Prof. Leslie Orgel, *Scientific American* dergisinin Ekim 1994 tarihli sayısında bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Son derece kompleks yapılara sahip olan proteinlerin ve nükleik asitlerin (RNA ve DNA) aynı yerde ve aynı zamanda rastlantısal olarak oluşmaları aşırı derecede ihtimal dışıdır. Ama bunların birisi olmadan diğerini elde etmek de mümkün değildir. Dolayısıyla insan, yaşamın kimyasal yollarla ortaya çıkmasının asla mümkün olmadığı sonucuna varmak zorunda kalmaktadır.[6]

Kuşkusuz eğer hayatın doğal etkenlerle ortaya çıkması imkansız ise, bu durumda hayatın doğaüstü bir biçimde "yaratıldığını" kabul etmek gerekir. Bu gerçek, en temel amacı yaratılışı reddetmek olan evrim teorisini açıkça geçersiz kılmaktadır.

Evrimin Hayali Mekanizmaları

Darwin'in teorisini geçersiz kılan ikinci büyük nokta, teorinin "evrim mekanizmaları" olarak öne sürdüğü iki kavramın da gerçekte hiçbir evrimleştirici güce sahip olmadığının anlaşılmış olmasıdır.

Darwin, ortaya attığı evrim iddiasını tamamen "doğal seleksiyon" mekanizmasına bağlamıştı. Bu mekanizmaya verdiği önem, kitabının isminden de açıkça anlaşılıyordu: *Türlerin Kökeni, Doğal Seleksiyon Yoluyla*...

Doğal seleksiyon, doğal seçme demektir. Doğadaki yaşam mücadelesi içinde, doğal şartlara uygun ve güçlü canlıların hayatta kalacağı düşüncesine dayanır. Örneğin yırtıcı hayvanlar tarafından tehdit edilen bir geyik sürüsünde, daha hızlı koşabilen geyikler hayatta kalacaktır. Böylece geyik sürüsü, hızlı ve güçlü bireylerden oluşacaktır. Ama elbette bu mekanizma, geyikleri evrimleştirmez, onları başka bir canlı türüne, örneğin atlara dönüştürmez. Dolayısıyla doğal seleksiyon mekanizması hiçbir evrimleştirici güce sahip değildir. Darwin de bu gerçeğin farkındaydı ve *Türlerin Kökeni* adlı kitabında *"Faydalı değişiklikler oluşmadığı sürece doğal seleksiyon hiçbir şey yapamaz"* demek zorunda kalmıştı.[7]

Lamarck'ın Etkisi

Peki bu "faydalı değişiklikler" nasıl oluşabilirdi? Darwin, kendi döneminin ilkel bilim anlayışı içinde, bu soruyu Lamarck'a dayanarak cevaplamaya çalışmıştı. Darwin'den önce yaşamış olan Fransız biyolog Lamarck'a göre, canlılar yaşamları sırasında geçirdikleri fiziksel değişiklikleri sonraki nesle aktarıyorlar, nesilden nesile biriken bu özellikler sonucunda yeni türler ortaya çıkıyordu. Örneğin Lamarck'a göre zürafalar ceylanlardan türemişlerdi, yüksek ağaçların yapraklarını yemek için çabalarken nesilden nesile boyunları uzamıştı.

Darwin de benzeri örnekler vermiş, örneğin *Türlerin Kökeni* adlı kitabında, yiyecek bulmak için suya giren bazı ayıların zamanla balinalara dönüştüğünü iddia etmişti.[8]

Ama Mendel'in keşfettiği ve 20.yüzyılda gelişen genetik bilimiyle kesinleşen kalıtım kanunları, kazanılmış özelliklerin sonraki nesillere aktarılması efsanesini kesin olarak

yıktı. Böylece doğal seleksiyon "tek başına" ve dolayısıyla tümüyle etkisiz bir mekanizma olarak kalmış oluyordu.

Neo-Darwinizm ve Mutasyonlar

Darwinistler ise bu duruma bir çözüm bulabilmek için 1930'ların sonlarında, "Modern Sentetik Teori"yi ya da daha yaygın ismiyle neo-Darwinizm'i ortaya attılar. Neo-Darwinizm, doğal seleksiyonun yanına "faydalı değişiklik sebebi" olarak mutasyonları, yani canlıların genlerinde radyasyon gibi dış etkiler ya da kopyalama hataları sonucunda oluşan bozulmaları ekledi.

Bugün de hala dünyada evrim adına geçerliliğini koruyan model neo-Darwinizm'dir. Teori, yeryüzünde bulunan milyonlarca canlı türünün, bu canlıların, kulak, göz, akciğer, kanat gibi sayısız kompleks organlarının "mutasyonlara", yani genetik bozukluklara dayalı bir süreç sonucunda oluştuğunu iddia etmektedir. Ama teoriyi çaresiz bırakan açık bir bilimsel gerçek vardır: Mutasyonlar canlıları geliştirmezler, aksine her zaman için canlılara zarar verirler.

Bunun nedeni çok basittir: DNA çok kompleks bir düzene sahiptir. Bu molekül üzerinde oluşan herhangi rastgele bir etki ancak zarar verir. Amerikalı genetikçi B. G. Ranganathan bunu şöyle açıklar:

Mutasyonlar küçük, rasgele ve zararlıdırlar. Çok ender olarak meydana gelirler ve en iyi ihtimalle etkisizdirler. Bu üç özellik, mutasyonların evrimsel bir gelişme meydana getiremeyeceğini gösterir. Zaten yüksek derecede özelleşmiş bir organizmada meydana gelebilecek rastlantısal bir değişim, ya etkisiz olacaktır ya da zararlı. Bir kol saatinde meydana gelecek rasgele bir değişim kol saatini geliştirmeyecektir. Ona büyük ihtimalle zarar verecek veya en iyi ihtimalle etkisiz olacaktır. Bir deprem bir şehri geliştirmez, ona yıkım getirir.[9]

Nitekim bugüne kadar hiçbir yararlı, yani genetik bilgiyi geliştiren mutasyon örneği gözlemlenmedi. Tüm mutasyonların zararlı olduğu görüldü. Anlaşıldı ki, evrim teorisinin "evrim mekanizması" olarak gösterdiği mutasyonlar, gerçekte canlıları sadece tahrip eden, sakat bırakan genetik olaylardır. (İnsanlarda mutasyonun en sık görülen etkisi de kanserdir.) Elbette tahrip edici bir mekanizma "evrim mekanizması" olamaz. Doğal seleksiyon ise, Darwin'in de kabul ettiği gibi, "tek başına hiçbir şey yapamaz." Bu gerçek bizlere doğada hiçbir "evrim mekanizması" olmadığını göstermektedir. Evrim mekanizması olmadığına göre de, evrim denen hayali süreç yaşanmış olamaz.

Fosil Kayıtları: Ara Formlardan Eser Yok

Evrim teorisinin iddia ettiği senaryonun yaşanmamış olduğunun en açık göstergesi ise fosil kayıtlarıdır.

Evrim teorisine göre bütün canlılar birbirlerinden türemişlerdir. Önceden var olan bir canlı türü, zamanla bir diğerine dönüşmüş ve bütün türler bu şekilde ortaya

çıkmışlardır. Teoriye göre bu dönüşüm yüz milyonlarca yıl süren uzun bir zaman dilimini kapsamış ve kademe kademe ilerlemiştir.

Bu durumda, iddia edilen uzun dönüşüm süreci içinde sayısız "ara türler"in oluşmuş ve yaşamış olmaları gerekir.

Örneğin geçmişte, balık özelliklerini taşımalarına rağmen, bir yandan da bazı sürüngen özellikleri kazanmış olan yarı balık-yarı sürüngen canlılar yaşamış olmalıdır. Ya da sürüngen özelliklerini taşırken, bir yandan da bazı kuş özellikleri kazanmış sürüngen-kuşlar ortaya çıkmış olmalıdır. Bunlar, bir geçiş sürecinde oldukları için de, sakat, eksik, kusurlu canlılar olmalıdır. Evrimciler geçmişte yaşamış olduklarına inandıkları bu teorik yaratıklara "ara geçiş formu" adını verirler.

Eğer gerçekten bu tür canlılar geçmişte yaşamışlarsa bunların sayılarının ve çeşitlerinin milyonlarca hatta milyarlarca olması gerekir. Ve bu ucube canlıların kalıntılarına mutlaka fosil kayıtlarında rastlanması gerekir. Darwin, *Türlerin Kökeni*'nde bunu şöyle açıklamıştır:

Eğer teorim doğruysa, türleri birbirine bağlayan sayısız ara-geçiş çeşitleri mutlaka yaşamış olmalıdır... Bunların yaşamış olduklarının kanıtları da sadece fosil kalıntıları arasında bulunabilir.[10]

Darwin'in Yıkılan Umutları

Ancak 19. yüzyılın ortasından bu yana dünyanın dört bir yanında hummalı fosil araştırmaları yapıldığı halde bu ara geçiş formlarına rastlanamamıştır. Yapılan kazılarda ve araştırmalarda elde edilen bütün bulgular, evrimcilerin beklediklerinin aksine, canlıların yeryüzünde birdenbire, eksiksiz ve kusursuz bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermiştir. Ünlü İngiliz paleontolog (fosil bilimci) Derek W. Ager, bir evrimci olmasına karşın bu gerçeği şöyle itiraf eder:

Sorunumuz şudur: Fosil kayıtlarını detaylı olarak incelediğimizde, türler ya da sınıflar seviyesinde olsun, sürekli olarak aynı gerçekle karşılaşırız; kademeli evrimle gelişen değil, aniden yeryüzünde oluşan gruplar görürüz.[11]

Yani fosil kayıtlarında, tüm canlı türleri, aralarında hiçbir geçiş formu olmadan eksiksiz biçimleriyle aniden ortaya çıkmaktadırlar. Bu, Darwin'in öngörülerinin tam aksidir. Dahası, bu canlı türlerinin yaratıldıklarını gösteren çok güçlü bir delildir. Çünkü bir canlı türünün, kendisinden evrimleştiği hiçbir atası olmadan, bir anda ve kusursuz olarak ortaya çıkmasının tek açıklaması, o türün yaratılmış olmasıdır. Bu gerçek, ünlü evrimci biyolog Douglas Futuyma tarafından da kabul edilir:

Yaratılış ve evrim, yaşayan canlıların kökeni hakkında yapılabilecek yegane iki açıklamadır. Canlılar dünya üzerinde ya tamamen mükemmel ve eksiksiz bir biçimde ortaya çıkmışlardır ya da böyle olmamıştır. Eğer böyle olmadıysa, bir değişim süreci sayesinde kendilerinden önce var olan bazı canlı türlerinden evrimleşerek meydana gelmiş olmalıdırlar. Ama eğer eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıkmışlarsa, o halde sonsuz güç sahibi bir akıl tarafından yaratılmış olmaları gerekir.[12]

Fosiller ise, canlıların yeryüzünde eksiksiz ve mükemmel bir biçimde ortaya çıktıklarını göstermektedir. Yani "türlerin kökeni", Darwin'in sandığının aksine, evrim değil yaratılıştır.

İnsanın Evrimi Masalı

Evrim teorisini savunanların en çok gündeme getirdikleri konu, insanın kökeni konusudur. Bu konudaki Darwinist iddia, bugün yaşayan modern insanın maymunsu birtakım yaratıklardan geldiğini varsayar. 4-5 milyon yıl önce başladığı varsayılan bu süreçte, modern insan ile ataları arasında bazı "ara form"ların yaşadığı iddia edilir. Gerçekte tümüyle hayali olan bu senaryoda dört temel "kategori" sayılır:

1) Australopithecus
2) Homo habilis
3) Homo erectus
4) Homo sapiens

Evrimciler, insanların sözde ilk maymunsu atalarına "güney maymunu" anlamına gelen "Australopithecus" ismini verirler. Bu canlılar gerçekte soyu tükenmiş bir maymun türünden başka bir şey değildir. Lord Solly Zuckerman ve Prof. Charles Oxnard gibi İngiltere ve ABD'den dünyaca ünlü iki anatomistin Australopithecus örnekleri üzerinde yaptıkları çok geniş kapsamlı çalışmalar, bu canlıların sadece soyu tükenmiş bir maymun türüne ait olduklarını ve insanlarla hiçbir benzerlik taşımadıklarını göstermiştir.[13]

Evrimciler insan evriminin bir sonraki safhasını da, "homo" yani insan olarak sınıflandırırlar. İddiaya göre homo serisindeki canlılar, Australopithecuslar'dan daha gelişmişlerdir. Evrimciler, bu farklı canlılara ait fosilleri ardı ardına dizerek hayali bir evrim şeması oluştururlar. Bu şema hayalidir, çünkü gerçekte bu farklı sınıfların arasında evrimsel bir ilişki olduğu asla ispatlanamamıştır. Evrim teorisinin 20. yüzyıldaki en önemli savunucularından biri olan Ernst Mayr, "Homo sapiens'e uzanan zincir gerçekte kayıptır" diyerek bunu kabul eder. [14]

Evrimciler "Australopithecus > Homo habilis > Homo erectus > Homo sapiens" sıralamasını yazarken, bu türlerin her birinin, bir sonrakinin atası olduğu izlenimini verirler. Oysa paleoantropologların son bulguları, Australopithecus, Homo habilis ve Homo erectus'un dünyanın farklı bölgelerinde aynı dönemlerde yaşadıklarını göstermektedir.[15] Dahası Homo erectus sınıflamasına ait insanların bir bölümü çok modern zamanlara kadar yaşamışlar, Homo sapiens neandertalensis ve Homo sapiens sapiens (modern insan) ile aynı ortamda yan yana bulunmuşlardır. [16]

Bu ise elbette bu sınıfların birbirlerinin ataları oldukları iddiasının geçersizliğini açıkça ortaya koymaktadır. Harvard Üniversitesi paleontologlarından Stephen Jay Gould, kendisi de bir evrimci olmasına karşın, Darwinist teorinin içine girdiği bu çıkmazı şöyle açıklar:

Eğer birbiri ile paralel bir biçimde yaşayan üç farklı hominid (insanımsı) çizgisi varsa, o halde bizim soy ağacımıza ne oldu?

Açıktır ki, bunların biri diğerinden gelmiş olamaz. Dahası, biri diğeriyle karşılaştırıldığında evrimsel bir gelişme trendi göstermemektedirler.[17]

Kısacası, medyada ya da ders kitaplarında yer alan hayali birtakım "yarı maymun, yarı insan" canlıların çizimleriyle, yani sırf propaganda yoluyla ayakta tutulmaya çalışılan insanın evrimi senaryosu, hiçbir bilimsel temeli olmayan bir masaldan ibarettir.

Bu konuyu uzun yıllar inceleyen, özellikle Australopithecus fosilleri üzerinde 15 yıl araştırma yapan İngiltere'nin en ünlü ve saygın bilim adamlarından Lord Solly Zuckerman, bir evrimci olmasına rağmen, ortada maymunsu canlılardan insana uzanan gerçek bir soy ağacı olmadığı sonucuna varmıştır.

Zuckerman bir de ilginç bir "bilim skalası" yapmıştır. Bilimsel olarak kabul ettiği bilgi dallarından, bilim dışı olarak kabul ettiği bilgi dallarına kadar bir yelpaze oluşturmuştur. Zuckerman'ın bu tablosuna göre en "bilimsel" -yani somut verilere dayanan- bilgi dalları kimya ve fiziktir. Yelpazede bunlardan sonra biyoloji bilimleri, sonra da sosyal bilimler gelir. Yelpazenin en ucunda, yani en "bilim dışı" sayılan kısımda ise, Zuckerman'a göre, telepati, altıncı his gibi "duyum ötesi algılama" kavramları ve bir de "insanın evrimi" vardır! Zuckerman, yelpazenin bu ucunu şöyle açıklar:

Objektif gerçekliğin alanından çıkıp da, biyolojik bilim olarak varsayılan bu alanlara -yani duyum ötesi algılamaya ve insanın fosil tarihinin yorumlanmasına- girdiğimizde, evrim teorisine inanan bir kimse için herşeyin mümkün olduğunu görürüz. Öyle ki teorilerine kesinlikle inanan bu kimselerin çelişkili bazı yargıları aynı anda kabul etmeleri bile mümkündür.[18]

İşte insanın evrimi masalı da, teorilerine körü körüne inanan birtakım insanların buldukları bazı fosilleri ön yargılı bir biçimde yorumlamalarından ibarettir.

Darwin Formülü!

Şimdiye kadar ele aldığımız tüm teknik delillerin yanında, isterseniz evrimcilerin nasıl saçma bir inanışa sahip olduklarını bir de çocukların bile anlayabileceği kadar açık bir örnekle özetleyelim.

Evrim teorisi canlılığın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedir. Dolayısıyla bu iddiaya göre cansız ve şuursuz atomlar biraraya gelerek önce hücreyi oluşturmuşlardır ve sonrasında aynı atomlar bir şekilde diğer canlıları ve insanı meydana getirmişlerdir. şimdi düşünelim; canlılığın yapıtaşı olan karbon, fosfor, azot, potasyum gibi elementleri biraraya getirdiğimizde bir yığın oluşur. Bu atom yığını, hangi işlemden geçirilirse geçirilsin, tek bir canlı oluşturamaz. İsterseniz bu konuda bir "deney" tasarlayalım ve evrimcilerin aslında savundukları, ama yüksek sesle dile getiremedikleri iddiayı onlar adına "Darwin Formülü" adıyla inceleyelim:

Evrimciler, çok sayıda büyük varilin içine canlılığın yapısında bulunan fosfor, azot, karbon, oksijen, demir, magnezyum gibi elementlerden bol miktarda koysunlar. Hatta

normal şartlarda bulunmayan ancak bu karışımın içinde bulunmasını gerekli gördükleri malzemeleri de bu varillere eklesinler. Karışımların içine, istedikleri kadar amino asit, istedikleri kadar da (bir tekinin bile rastlantısal oluşma ihtimali 10950 olan) protein doldursunlar. Bu karışımlara istedikleri oranda ısı ve nem versinler. Bunları istedikleri gelişmiş cihazlarla karıştırsınlar. Varillerin başına da dünyanın önde gelen bilim adamlarını koysunlar. Bu uzmanlar babadan oğula, kuşaktan kuşağa aktararak nöbetleşe milyarlarca, hatta trilyonlarca sene sürekli varillerin başında beklesinler. Bir canlının oluşması için hangi şartların var olması gerektiğine inanılıyorsa hepsini kullanmak serbest olsun. Ancak, ne yaparlarsa yapsınlar o varillerden kesinlikle bir canlı çıkartamazlar. Zürafaları, aslanları, arıları, kanaryaları, bülbülleri, papağanları, atları, yunusları, gülleri, orkideleri, zambakları, karanfilleri, muzları, portakalları, elmaları, hurmaları, domatesleri, kavunları, karpuzları, incirleri, zeytinleri, üzümleri, şeftalileri, tavus kuşlarını, sülünleri, renk renk kelebekleri ve bunlar gibi milyonlarca canlı türünden hiçbirini oluşturamazlar. Değil burada birkaçını saydığımız bu canlı varlıkları, bunların tek bir hücresini bile elde edemezler. Kısacası, bilinçsiz atomlar biraraya gelerek hücreyi oluşturamazlar. Sonra yeni bir karar vererek bir hücreyi ikiye bölüp, sonra art arda başka kararlar alıp, elektron mikroskobunu bulan, sonra kendi hücre yapısını bu mikroskop altında izleyen profesörleri oluşturamazlar. Madde, ancak Allah'ın üstün yaratmasıyla hayat bulur.

Bunun aksini iddia eden evrim teorisi ise, akla tamamen aykırı bir safsatadır. Evrimcilerin ortaya attığı iddialar üzerinde biraz bile düşünmek, üstteki örnekte olduğu gibi, bu gerçeği açıkça gösterir.

Göz ve Kulaktaki Teknoloji

Evrim teorisinin kesinlikle açıklama getiremeyeceği bir diğer konu ise göz ve kulaktaki üstün algılama kalitesidir.

Gözle ilgili konuya geçmeden önce "Nasıl görürüz?" sorusuna kısaca cevap verelim. Bir cisimden gelen ışınlar, gözde retinaya ters olarak düşer. Bu ışınlar, buradaki hücreler tarafından elektrik sinyallerine dönüştürülür ve beynin arka kısmındaki görme merkezi denilen küçücük bir noktaya ulaşır. Bu elektrik sinyalleri bir dizi işlemden sonra beyindeki bu merkezde görüntü olarak algılanır. Bu bilgiden sonra şimdi düşünelim:

Beyin ışığa kapalıdır. Yani beynin içi kapkaranlıktır, ışık beynin bulunduğu yere kadar giremez. Görüntü merkezi denilen yer kapkaranlık, ışığın asla ulaşmadığı, belki de hiç karşılaşmadığınız kadar karanlık bir yerdir. Ancak siz bu zifiri karanlıkta ışıklı, pırıl pırıl bir dünyayı seyretmektesiniz.

Üstelik bu o kadar net ve kaliteli bir görüntüdür ki 21. yüzyıl teknolojisi bile her türlü imkana rağmen bu netliği sağlayamamıştır. Örneğin şu anda okuduğunuz kitaba, kitabı tutan ellerinize bakın, sonra başınızı kaldırın ve çevrenize bakın. şu anda gördüğünüz netlik ve kalitedeki bu görüntüyü başka bir yerde gördünüz mü? Bu kadar net bir görüntüyü size dünyanın bir numaralı televizyon şirketinin ürettiği en gelişmiş

televizyon ekranı dahi veremez. 100 yıldır binlerce mühendis bu netliğe ulaşmak için çalışmaktadır. Bunun için fabrikalar, dev tesisler kurulmakta, araştırmalar yapılmakta, planlar ve tasarımlar geliştirilmektedir. Yine bir TV ekranına bakın, bir de şu anda elinizde tuttuğunuz bu kitaba. Arada büyük bir netlik ve kalite farkı olduğunu göreceksiniz. Üstelik, TV ekranı size iki boyutlu bir görüntü gösterir, oysa siz üç boyutlu, derinlikli bir perspektifi izlemektesiniz.

Uzun yıllardır on binlerce mühendis üç boyutlu TV yapmaya, gözün görme kalitesine ulaşmaya çalışmaktadırlar. Evet, üç boyutlu bir televizyon sistemi yapabildiler ama onu da gözlük takmadan üç boyutlu görmek mümkün değil, kaldı ki bu suni bir üç boyuttur. Arka taraf daha bulanık, ön taraf ise kağıttan dekor gibi durur. Hiçbir zaman gözün gördüğü kadar net ve kaliteli bir görüntü oluşmaz. Kamerada da, televizyonda da mutlaka görüntü kaybı meydana gelir.

İşte evrimciler, bu kaliteli ve net görüntüyü oluşturan mekanizmanın tesadüfen oluştuğunu iddia etmektedirler. şimdi biri size, odanızda duran televizyon tesadüfler sonucunda oluştu, atomlar biraraya geldi ve bu görüntü oluşturan aleti meydana getirdi dese ne düşünürsünüz? Binlerce kişinin biraraya gelip yapamadığını şuursuz atomlar nasıl yapsın?

Gözün gördüğünden daha ilkel olan bir görüntüyü oluşturan alet tesadüfen oluşamıyorsa, gözün ve gözün gördüğü görüntünün de tesadüfen oluşamayacağı çok açıktır. Aynı durum kulak için de geçerlidir. Dış kulak, çevredeki sesleri kulak kepçesi vasıtasıyla toplayıp orta kulağa iletir; orta kulak aldığı ses titreşimlerini güçlendirerek iç kulağa aktarır; iç kulak da bu titreşimleri elektrik sinyallerine dönüştürerek beyne gönderir. Aynen görmede olduğu gibi duyma işlemi de beyindeki duyma merkezinde gerçekleşir.

Gözdeki durum kulak için de geçerlidir, yani beyin, ışık gibi sese de kapalıdır, ses geçirmez. Dolayısıyla dışarısı ne kadar gürültülü de olsa beynin içi tamamen sessizdir. Buna rağmen en net sesler beyinde algılanır. Ses geçirmeyen beyninizde bir orkestranın senfonilerini dinlersiniz, kalabalık bir ortamın tüm gürültüsünü duyarsınız. Ama o anda hassas bir cihazla beyninizin içindeki ses düzeyi ölçülse, burada keskin bir sessizliğin hakim olduğu görülecektir.

Net bir görüntü elde edebilmek ümidiyle teknoloji nasıl kullanılıyorsa, ses için de aynı çabalar onlarca yıldır sürdürülmektedir. Ses kayıt cihazları, müzik setleri, birçok elektronik alet, sesi algılayan müzik sistemleri bu çalışmalardan bazılarıdır. Ancak, tüm teknolojiye, bu teknolojide çalışan binlerce mühendise ve uzmana rağmen kulağın oluşturduğu netlik ve kalitede bir sese ulaşılamamıştır. En büyük müzik sistemi şirketinin ürettiği en kaliteli müzik setini düşünün. Sesi kaydettiğinde mutlaka sesin bir kısmı kaybolur veya az da olsa mutlaka parazit oluşur veya müzik setini açtığınızda daha müzik başlamadan bir cızırtı mutlaka duyarsınız. Ancak insan vücudundaki teknolojinin ürünü olan sesler son derece net ve kusursuzdur. Bir insan kulağı, hiçbir zaman müzik setinde olduğu gibi cızırtılı veya parazitli algılamaz; ses ne ise tam ve net

bir biçimde onu algılar. Bu durum, insan yaratıldığı günden bu yana böyledir. Şimdiye kadar insanoğlunun yaptığı hiçbir görüntü ve ses cihazı, göz ve kulak kadar hassas ve başarılı birer algılayıcı olamamıştır. Ancak görme ve işitme olayında, tüm bunların ötesinde, çok büyük bir gerçek daha vardır.

Beynin İçinde Gören ve Duyan Şuur Kime Aittir?

Beynin içinde, ışıl ışıl renkli bir dünyayı seyreden, senfonileri, kuşların cıvıltılarını dinleyen, gülü koklayan kimdir?

İnsanın gözlerinden, kulaklarından, burnundan gelen uyarılar, elektrik sinyali olarak beyne gider. Biyoloji, fizyoloji veya biyokimya kitaplarında bu görüntünün beyinde nasıl oluştuğuna dair birçok detay okursunuz. Ancak, bu konu hakkındaki en önemli gerçeğe hiçbir yerde rastlayamazsınız: Beyinde, bu elektrik sinyallerini görüntü, ses, koku ve his olarak algılayan kimdir?

Beynin içinde göze, kulağa, burna ihtiyaç duymadan tüm bunları algılayan bir şuur bulunmaktadır. Bu şuur kime aittir?

Elbette bu şuur beyni oluşturan sinirler, yağ tabakası ve sinir hücrelerine ait değildir. İşte bu yüzden, herşeyin maddeden ibaret olduğunu zanneden Darwinist-materyalistler bu sorulara hiçbir cevap verememektedirler. Çünkü bu şuur, Allah'ın yaratmış olduğu ruhtur. Ruh, görüntüyü seyretmek için göze, sesi duymak için kulağa ihtiyaç duymaz. Bunların da ötesinde düşünmek için beyne ihtiyaç duymaz.

Bu açık ve ilmi gerçeği okuyan her insanın, beynin içindeki birkaç santimetreküplük, kapkaranlık mekana tüm kainatı üç boyutlu, renkli, gölgeli ve ışıklı olarak sığdıran yüce Allah'ı düşünüp, O'ndan korkup, O'na sığınması gerekir.

Materyalist Bir İnanç

Buraya kadar incelediklerimiz, evrim teorisinin bilimsel bulgularla açıkça çelişen bir iddia olduğunu göstermektedir. Teorinin hayatın kökeni hakkındaki iddiası bilime aykırıdır, öne sürdüğü evrim mekanizmalarının hiçbir evrimleştirici etkisi yoktur ve fosiller teorinin gerektirdiği ara formların yaşamadıklarını göstermektedir. Bu durumda, elbette, evrim teorisinin bilime aykırı bir düşünce olarak bir kenara atılması gerekir. Nitekim tarih boyunca dünya merkezli evren modeli gibi pek çok düşünce, bilimin gündeminden çıkarılmıştır. Ama evrim teorisi ısrarla bilimin gündeminde tutulmaktadır. Hatta bazı insanlar teorinin eleştirilmesini "bilime saldırı" olarak göstermeye bile çalışmaktadırlar. Peki neden?..

Bu durumun nedeni, evrim teorisinin bazı çevreler için, kendisinden asla vazgeçilemeyecek dogmatik bir inanış oluşudur. Bu çevreler, materyalist felsefeye körü körüne bağlıdırlar ve Darwinizm'i de doğaya getirilebilecek yegane materyalist açıklama olduğu için benimsemektedirler.

Bazen bunu açıkça itiraf da ederler. Harvard Üniversitesi'nden ünlü bir genetikçi ve aynı zamanda önde gelen bir evrimci olan Richard Lewontin, "önce materyalist, sonra bilim adamı" olduğunu şöyle itiraf etmektedir:

Bizim materyalizme bir inancımız var, 'a priori' (önceden kabul edilmiş, doğru varsayılmış) bir inanç bu. Bizi dünyaya materyalist bir açıklama getirmeye zorlayan şey, bilimin yöntemleri ve kuralları değil. Aksine, materyalizme olan 'a priori' bağlılığımız nedeniyle, dünyaya materyalist bir açıklama getiren araştırma yöntemlerini ve kavramları kurguluyoruz. Materyalizm mutlak doğru olduğuna göre de, İlahi bir açıklamanın sahneye girmesine izin veremeyiz.[19]

Bu sözler, Darwinizm'in, materyalist felsefeye bağlılık uğruna yaşatılan bir dogma olduğunun açık ifadeleridir. Bu dogma, maddeden başka hiçbir varlık olmadığını varsayar. Bu nedenle de cansız, bilinçsiz maddenin, hayatı yarattığına inanır. Milyonlarca farklı canlı türünün; örneğin kuşların, balıkların, zürafaların, kaplanların, böceklerin, ağaçların, çiçeklerin, balinaların ve insanların maddenin kendi içindeki etkileşimlerle, yani yağan yağmurla, çakan şimşekle, cansız maddenin içinden oluştuğunu kabul eder. Gerçekte ise bu, hem akla hem bilime aykırı bir kabuldür. Ama Darwinistler kendi deyimleriyle "İlahi bir açıklamanın sahneye girmemesi" için, bu kabulü savunmaya devam etmektedirler.

Canlıların kökenine materyalist bir ön yargı ile bakmayan insanlar ise, şu açık gerçeği göreceklerdir: Tüm canlılar, üstün bir güç, bilgi ve akla sahip olan bir Yaratıcının eseridirler. Yaratıcı, tüm evreni yoktan var eden, en kusursuz biçimde düzenleyen ve tüm canlıları yaratıp şekillendiren Allah'tır.

Evrim Teorisi Dünya Tarihinin En Etkili Büyüsüdür

Burada şunu da belirtmek gerekir ki, ön yargısız, hiçbir ideolojinin etkisi altında kalmadan, sadece aklını ve mantığını kullanan her insan, bilim ve medeniyetten uzak toplumların hurafelerini andıran evrim teorisinin inanılması imkansız bir iddia olduğunu kolaylıkla anlayacaktır.

Yukarıda da belirtildiği gibi, evrim teorisine inananlar, büyük bir varilin içine birçok atomu, molekülü, cansız maddeyi dolduran ve bunların karışımından zaman içinde düşünen, akleden, buluşlar yapan profesörlerin, üniversite öğrencilerinin, Einstein, Hubble gibi bilim adamlarının, Frank Sinatra, Charlton Heston gibi sanatçıların, bunun yanı sıra ceylanların, limon ağaçlarının, karanfillerin çıkacağına inanmaktadırlar. Üstelik, bu saçma iddiaya inananlar bilim adamları, profesörler, kültürlü, eğitimli insanlardır. Bu nedenle evrim teorisi için "dünya tarihinin en büyük ve en etkili büyüsü" ifadesini kullanmak yerinde olacaktır. Çünkü, dünya tarihinde insanların bu derece aklını başından alan, akıl ve mantıkla düşünmelerine imkan tanımayan, gözlerinin önüne sanki bir perde çekip çok açık olan gerçekleri görmelerine engel olan bir başka inanç veya iddia daha yoktur. Bu, eski Mısırlıların Güneş Tanrısı Ra'ya, Afrikalı bazı kabilelerin totemlere, Sebe halkının Güneş'e tapmasından, Hz.

İbrahim'in kavminin elleri ile yaptıkları putlara, Hz. Musa'nın kavminin altından yaptıkları buzağıya tapmalarından çok daha vahim ve akıl almaz bir körlüktür. Gerçekte bu durum, Allah'ın Kuran'da işaret ettiği bir akılsızlıktır. Allah, bazı insanların anlayışlarının kapanacağını ve gerçekleri görmekten aciz duruma düşeceklerini birçok ayetinde bildirmektedir. Bu ayetlerden bazıları şöyledir:

Şüphesiz, inkar edenleri uyarsan da, uyarmasan da, onlar için fark etmez; inanmazlar. Allah, onların kalplerini ve kulaklarını mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde perdeler vardır. Ve büyük azab onlaradır. (Bakara Suresi, 6-7)

...Kalpleri vardır bununla kavrayıp-anlamazlar, gözleri vardır bununla görmezler, kulakları vardır bununla işitmezler. Bunlar hayvanlar gibidir, hatta daha aşağılıktırlar. İşte bunlar gafil olanlardır. (Araf Suresi, 179)

Allah başka ayetlerde de bu insanların mucizeler görseler bile inanmayacak kadar büyülendiklerini şöyle bildirmektedir:

Onların üzerlerine gökyüzünden bir kapı açsak, ordan yukarı yükselseler de, mutlaka: "Gözlerimiz döndürüldü, belki biz büyülenmiş bir topluluğuz" diyeceklerdir. (Hicr Suresi, 14-15)

Bu kadar geniş bir kitlenin üzerinde bu büyünün etkili olması, insanların gerçeklerden bu kadar uzak tutulmaları ve 150 yıldır bu büyünün bozulmaması ise, kelimelerle anlatılamayacak kadar hayret verici bir durumdur. Çünkü, bir veya birkaç insanın imkansız senaryolara, saçmalık ve mantıksızlıklarla dolu iddialara inanmaları anlaşılabilir. Ancak dünyanın dört bir yanındaki insanların, şuursuz ve cansız atomların ani bir kararla biraraya gelip; olağanüstü bir organizasyon, disiplin, akıl ve şuur gösterip kusursuz bir sistemle işleyen evreni, canlılık için uygun olan her türlü özelliğe sahip olan Dünya gezegenini ve sayısız kompleks sistemle donatılmış canlıları meydana getirdiğine inanmasının, "büyü"den başka bir açıklaması yoktur.

Nitekim, Allah Kuran'da, inkarcı felsefenin savunucusu olan bazı kimselerin, yaptıkları büyülerle insanları etkilediklerini Hz. Musa ve Firavun arasında geçen bir olayla bizlere bildirmektedir. Hz. Musa, Firavun'a hak dini anlattığında, Firavun Hz. Musa'ya, kendi "bilgin büyücüleri" ile insanların toplandığı bir yerde karşılaşmasını söyler. Hz. Musa, büyücülerle karşılaştığında, büyücülere önce onların marifetlerini sergilemelerini emreder. Bu olayın anlatıldığı bir ayet şöyledir:

(Musa:) "Siz atın" dedi. (Asalarını) atıverince, insanların gözlerini büyüleyiverdiler, onları dehşete düşürdüler ve (ortaya) büyük bir sihir getirmiş oldular. (Araf Suresi, 116)

Görüldüğü gibi Firavun'un büyücüleri yaptıkları "aldatmacalar"la -Hz. Musa ve ona inananlar dışında- insanların hepsini büyüleyebilmişlerdir. Ancak, onların attıklarına karşılık Hz. Musa'nın ortaya koyduğu delil, onların bu büyüsünü, ayetteki ifadeyle "uydurduklarını yutmuş" yani etkisiz kılmıştır:

Biz de Musa'ya: "Asanı fırlatıver" diye vahyettik. (O da fırlatıverince) bir de baktılar ki, o bütün uydurduklarını derleyip-toparlayıp yutuyor. Böylece hak yerini buldu, onların bütün yapmakta oldukları geçersiz kaldı. Orada yenilmiş oldular ve küçük düşmüşler olarak tersyüz çevrildiler. (Araf Suresi, 117-119)

Ayetlerde de bildirildiği gibi, daha önce insanları büyüleyerek etkileyen bu kişilerin yaptıklarının bir sahtekarlık olduğunun anlaşılması ile, söz konusu insanlar küçük düşmüşlerdir. Günümüzde de bir büyünün etkisiyle, bilimsellik kılıfı altında son derece saçma iddialara inanan ve bunları savunmaya hayatlarını adayanlar, eğer bu iddialardan vazgeçmezlerse gerçekler tam anlamıyla açığa çıktığında ve "büyü bozulduğunda" küçük duruma düşeceklerdir.

Nitekim, yaklaşık 60 yaşına kadar evrimi savunan ve ateist bir felsefeci olan, ancak daha sonra gerçekleri gören Malcolm Muggeridge evrim teorisinin yakın gelecekte düşeceği durumu şöyle açıklamaktadır:

Ben kendim, evrim teorisinin, özellikle uygulandığı alanlarda, geleceğin tarih kitaplarındaki en büyük espri malzemelerinden biri olacağına ikna oldum. Gelecek kuşak, bu kadar çürük ve belirsiz bir hipotezin inanılmaz bir saflıkla kabul edilmesini hayretle karşılayacaktır.[20]

Bu gelecek, uzakta değildir aksine çok yakın bir gelecekte insanlar "tesadüfler"in ilah olamayacaklarını anlayacaklar ve evrim teorisi dünya tarihinin en büyük aldatmacası ve en şiddetli büyüsü olarak tanımlanacaktır. Bu şiddetli büyü, büyük bir hızla dünyanın dört bir yanında insanların üzerinden kalkmaya başlamıştır. Evrim aldatmacasının sırrını öğrenen birçok insan, bu aldatmacaya nasıl kandığını hayret ve şaşkınlıkla düşünmektedir.

Sen Yücesin, bize öğrtettiğinden başka bizim hiçbir bilgimiz yok.
Gerçekten Sen, herşeyi bilen, hokum ve hikmet sahibi olansın.
(Bakara Suresi, 32)

NOTLAR

1 Sidney Fox, Klaus Dose, Molecular Evolution and The Origin of Life, New York: Marcel Dekker, 1977, s. 2

2 Alexander I. Oparin, Origin of Life, (1936) New York, Dover Publications, 1953 (Reprint), s. 196

3 "New Evidence on Evolution of Early Atmosphere and Life", Bulletin of the American Meteorological Society, cilt 63, Kasım 1982, s. 1328-1330.

4 Stanley Miller, Molecular Evolution of Life: Current Status of the Prebiotic Synthesis of Small Molecules, 1986, s. 7

5 Jeffrey Bada, Earth, Şubat 1998, s. 40

6 Leslie E. Orgel, The Origin of Life on Earth, Scientific American, cilt 271, Ekim 1994, s. 78

7 Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 189

8 Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 184.

9 B. G. Ranganathan, Origins?, Pennsylvania: The Banner Of Truth Trust, 1988.

10 Charles Darwin, The Origin of Species: A Facsimile of the First Edition, Harvard University Press, 1964, s. 179

11 Derek A. Ager, "The Nature of the Fossil Record", Proceedings of the British Geological Association, cilt 87, 1976, s. 133

12 Douglas J. Futuyma, Science on Trial, New York: Pantheon Books, 1983. s. 197

13 Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, ss. 75-94; Charles E. Oxnard, "The Place of Australopithecines in Human Evolution: Grounds for Doubt", Nature, cilt 258, s. 389

14 J. Rennie, "Darwin's Current Bulldog: Ernst Mayr", Scientific American, Aralık 1992

15 Alan Walker, Science, vol. 207, 1980, s. 1103; A. J. Kelso, Physical Antropology, 1st ed., New York: J. B. Lipincott Co., 1970, s. 221; M. D. Leakey, Olduvai Gorge, vol. 3, Cambridge: Cambridge University Press, 1971, s. 272

16 Time, Kasım 1996

17 S. J. Gould, Natural History, vol. 85, 1976, s. 30

18 Solly Zuckerman, Beyond The Ivory Tower, New York: Toplinger Publications, 1970, s. 19

19 Richard Lewontin, "The Demon-Haunted World", The New York Review of Books, 9 Ocak, 1997, s. 28.

20 Tim Jacob, "Olfaction", 2001, http://www.cf.ac.uk/biosi/staff/jacob/teaching/sensor